

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీ మేల్పత్తూర్ నారాయణభట్టతిరి విరచితం

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥

This book has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

విషయసూచి

1	దశక-1	9
2	దశక-2	13
3	దశక-3	15
4	దశక-4	17
5	దశక-5	19
6	దశక-6	23
7	దశక-7	25
8	దశక-8	29
9	దశక-9	33
10	దశక-10	35
11	దశక-11	37
12	దశక-12	39
13	దశక-13	41
14	దశక-14	43
15	దశక-15	45
16	దశక-16	47
17	దశక-17	49
18	దశక-18	53
19	దశక-19	55
20	దశక-20	57
21	దశక-21	59
22	దశక-22	63
23	దశక-23	67

24	దశక-24	71
25	దశక-25	73
26	దశక-26	75
27	దశక-27	77
28	దశక-28	81
29	దశక-29	83
30	దశక-30	85
31	దశక-31	87
32	దశక-32	89
33	దశక-33	91
34	దశక-34	93
35	దశక-35	97
36	దశక-36	99
37	దశక-37	103
38	దశక-38	105
39	దశక-39	107
40	దశక-40	109
41	దశక-41	111
42	దశక-42	113
43	దశక-43	115
44	దశక-44	117
45	దశక-45	119
46	దశక-46	123
47	దశక-47	125

48	దశక-48	127
49	దశక-49	129
50	దశక-50	131
51	దశక-51	133
52	దశక-52	135
53	దశక-53	137
54	దశక-54	139
55	దశక-55	141
56	దశక-56	143
57	దశక-57	145
58	దశక-58	147
59	దశక-59	149
60	దశక-60	151
61	దశక-61	153
62	దశక-62	155
63	దశక-63	157
64	దశక-64	159
65	దశక-65	161
66	దశక-66	163
67	దశక-67	165
68	దశక-68	167
69	దశక-69	169
70	దశక-70	173
71	దశక-71	175

72	దశక-72	177
73	దశక-73	181
74	దశక-74	183
75	దశక-75	185
76	దశక-76	189
77	దశక-77	193
78	దశక-78	197
79	దశక-79	199
80	దశక-80	203
81	దశక-81	207
82	దశక-82	211
83	దశక-83	215
84	దశక-84	217
85	దశక-85	221
86	దశక-86	225
87	దశక-87	229
88	దశక-88	231
89	దశక-89	235
90	దశక-90	239
91	దశక-91	243
92	దశక-92	245
93	దశక-93	249
94	దశక-94	253
95	దశక-95	257

96	దశక-96	261
97	దశక-97	265
98	దశక-98	269
99	దశక-99	273
100	దశక-100	277

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-1)

భగవన్మహిమానువర్ణనం

సాంద్రానందావబోధాత్మకమనుపమితం కాలదేశావధిభ్యాం
నిర్ముక్తం నిత్యముక్తం నిగమశతసహస్రేణ నిర్భాస్యమానం।
అస్పష్టం దృష్టమాత్రే పునరురుపురుషార్థాత్మకం బ్రహ్మ తత్వం
తత్తావద్భాతి సాక్షాద్గురుపవనపురే హంత భాగ్యం జనానాం॥ 1 ॥

ఏవం దుర్లభ్యవస్తున్యపి సులభతయా హస్తలభ్యే యదన్యత్
తన్వా వాచా ధియా వా భజతి బత జనః క్షుద్రతైవ స్ఫుటేయం।
ఏతే తావద్వయం తు స్థిరతరమనసా విశ్వపీడాపహత్యై
నిశ్శేషాత్మానమేనం గురుపవనపురాధీశమేవాశ్రయామః॥ 2 ॥

సత్త్వం యత్తత్ పరాభ్యామపరికలనతో నిర్మలం తేన తావద్
భూతైర్భూతేంద్రియైస్తే వపురితి బహుశః శ్రూయతే వ్యాసవాక్యం।
తత్ స్వచ్ఛత్వాద్యదచ్ఛాదితపరసుఖచిద్గర్భనిర్భాసరూపం
తస్మిన్ ధన్యా రమంతే శ్రుతిమతిమధురే సుగ్రహే విగ్రహే తే॥ 3 ॥

నిష్కంపే నిత్యపూర్ణే నిరవధిపరమానందపీయూషరూపే
నిర్లీనానేకముక్తావలిసుభగతమే నిర్మలబ్రహ్మాసింధౌ।
కల్లోలోల్లాసతుల్యం ఖలు విమలతరం సత్వమాహుస్తదాత్మా
కస్మాన్నో నిష్కళస్త్యం సకళ ఇతి వచస్త్యత్కలాస్వేవ భూమన్॥ 4 ॥

నిర్వ్యాపారోఽపి నిష్కారణమజ భజసే యత్క్రియామీక్షణాఖ్యాం
తేనైవోదేతి లీనా ప్రకృతిరసతి కల్పాఽపి కల్పాదికాలే।

తస్యాస్సంశుద్ధమంశం కమపి తమతిరోధాయకం సత్త్వరూపం

స త్వం ధృత్వా దధాసి స్వమహిమ విభవాకుంఠ వైకుంఠ రూపం॥ 5॥

తత్తే ప్రత్యగ్రధారాధరలశితకళాయావలీకేశికారం

లావణ్యస్యైకసారం సుకృతి జన దృశాం పూర్ణపుణ్యావతారం।

లక్ష్మీనిశ్శంకలీలానిలయనమమృతస్యందసందోహమంతః

సించత్సంచితకానాం వపురనుకలయే మారుతాగారనాథ॥ 6॥

కష్టా తే సృష్టిచేష్టా

బహుతరభవభేదావహా జీవభాజా-

మిత్యేవం పూర్వమాలోచితమజిత

మయా నైవమద్యాభిజానే।

నో చేజ్జీవాః కథం వ మధురతరమిదం

త్వద్వపుశ్చిద్రసార్ద్రం

నేత్రైః శ్రోత్రైశ్చ పీత్వా

పరమరససుధాంభోధిపురే రమేర౯॥ 7॥

నమ్రాణాం సన్నిధత్తే సతతమపి పురస్తైరనభ్యర్థితాన-

ప్యర్థా౯ కామానజస్రం వితరతి పరమానందసాంద్రాం గతిం చ।

ఇత్థం నిశ్శేషలభ్యో నిరవధిక ఫలః పారిజాతో హరే త్వం

క్షుద్రం తం శక్రవాటీద్రుమమభిలషతి వ్యర్థమర్థివ్రజోఽయం॥ 8॥

కారుణ్యాత్కామమన్యం దదతి ఖలు పరే స్వాత్మదస్త్యం విశేషా-

దైశ్వర్యాదీశతేఽన్యే జగతి పరజనే స్వాత్మనోఽపీశ్వరస్త్యం।

త్వయ్యుచ్చైరారమంతి ప్రతిపదమధురే చేతనాః స్ఫితభాగ్యా-

స్త్యం చాఽఽత్కారామ ఏవేత్యతుల గుణగణాధార శౌరే నమస్తే॥ 9॥

ఐశ్వర్యం శంకరాదీశ్వరత్రినియమనం విశ్వతేజో హరాణాం

తేజస్సంహారి వీర్యం విమలమపి యశో నిస్సృహైశ్చోచ్చగీతం।

అంగాసంగా సదా శ్రీరఖిలవిదసి న క్వాపి తే సంగవార్తా

తద్వతాగారవాసి౯ మురహార భగవచ్చబ్దముఖ్యాశ్రయోఽసి || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-2)

భగవద్రూపవర్ణనం

సూర్యస్పర్ధికిరీటమూర్ధ్వతిలకప్రోద్భాసిఫాలాంతరం
కారుణ్యాకులనేత్రమార్ద్రహాసితోల్లాసం సునాసాపుటం।
గండోద్యన్మకరాభకుండలయుగం కంఠోజ్వలత్కైస్తుభం
త్వద్రూపం వనమాల్యహారపటలశ్రీవత్సదీప్రం భజే ॥ 1 ॥

కేయూరాంగదకంకణోత్తమమహారత్నాంగులీయాంకిత-
శ్రీమద్భాహుచతుష్కనంగతగదాశంఖారిపంకేరుహం।
కాంచిత్ కాంచనకాంచిలాంఛితలసత్పితాంబరాలంబినీ-
మాలంబే విమలాంబుజద్యుతిపదాం మూర్తిం తవార్తిచ్ఛిదం ॥ 2 ॥

యత్త్వైలోక్యమహీయసోఽపి మహితం సమ్మోహనం మోహనాత్
కాంతం కాంతినిధానతోఽపి మధురం మాధుర్యధుర్యాదపి।
సౌందర్యోత్తరతోఽపి సుందరతరం త్వద్రూపమాశ్చర్యతో-
ఽప్యాశ్చర్యం భువనే న కస్య కుతుకం పుష్టాతి విష్టో విభో ॥ 3 ॥

తత్తాదృజ్మధురాత్మకం తవ వపుస్సంప్రాప్య సంపన్మయా
సా దేవీ పరమోత్సుకా చిరతరం నాఽస్తే స్వభక్తేష్యపి।
తేనాస్యా బత కష్టమచ్యుత విభో త్వద్రూపమానోజ్ఞక-
ప్రేమస్థైర్యమయాదచాపలబలాచ్ఛాపల్యవార్తోదభూత్ ॥ 4 ॥

లక్ష్మీస్తావకరామణీయకహృత్తైవేయం పరేష్వస్థిరే-

త్యస్మిన్నన్యదపి ప్రమాణమధునా వక్ష్యామి లక్ష్మీపతే |
యే త్వద్ధ్యానగుణానుకీర్తనరసాసక్తా హి భక్తా జనా-
స్తేష్యేషా వసతి స్థిరైవ దయిత ప్రస్తావదత్తాదరా || 5 ||

ఏవం భూతమనోజ్ఞతానవసుధానిష్యందసందోహానం

త్వద్రూపం పరచిద్రసాయనమయం చేతోహరం శృణ్వతాం |
సద్యః ప్రేరయతే మతిం మదయతే రోమాంచయత్యంగకం
వ్యాసించత్యపి శీతబాష్పవిసరైరానందమూరోచ్ఛదభవైః || 6 ||

ఏవంభూతతయా హి భక్త్యభిహితో యోగః స యోగద్వయాత్

కర్మజ్ఞానమయాద్భుశోత్తమతరో యోగీశ్వరైర్గీయతే |
సౌందర్యైకరసాత్మకే త్వయి ఖలు ప్రేమప్రకర్షాత్మికా
భక్తిర్నిశ్రమమేవ విశ్వపురుషైర్లభ్యా రమావల్లభ || 7 ||

నిష్కామం నియతస్వధర్మచరణం యత్ కర్మయోగాభిధం

తద్దూరేత్యఫలం యదౌపనిషదజ్ఞానోపలభ్యం పునః |
త త్వవ్యక్తతయా సుదుర్గమతరం చిత్తస్య తస్మాద్విభో
త్వత్ప్రేమాత్మకభక్తిరేవ సతతం స్వాదీయసీ శ్రేయసీ || 8 ||

అత్యాయాసకరాణి కర్మపటలాన్యాచర్య నిర్యన్మలాః

బోధే భక్తిపథేఽథవాఽప్యుచితతామాయాంతి కిం తావతా |
క్లిష్టా తర్కపథే పరం తవ వపుర్భ్రహ్మఖ్యమన్యే పున-
శ్చిత్తార్ద్రాత్వమృతే విచింత్య బహుభిః సిద్ధ్యంతి జన్మాంతరైః || 9 ||

త్వద్భక్తిస్తు కథారసామృతఝరీనిర్మజ్జనేన స్వయం

సిద్ధ్యంతి విమలప్రబోధపదవీమక్లేశతస్తన్వతీ |
సద్యః సిద్ధికరీ జయత్యయి విభో సైవాస్తు మే త్వత్పద-
ప్రేమప్రౌఢిరసార్ద్రతా ద్రుతతరం వాతాలయాధీశ్వర || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-3)

భక్తస్వరూపవర్ణనం భక్తిప్రార్థనా చ

పఠంతో నామాని ప్రమదభరసింధౌ నిపతితాః
స్మరంతో రూపం తే వరద కథయంతో గుణకథాః |
చరంతో యే భక్తస్త్వయి ఖలు రమంతే పరమమూ-
నహం ధన్యాన్మన్యే సమధిగతసర్వాభిలషితాః ॥ 1 ॥

గదక్లిష్టం కష్టం తవ చరణసేవారసభరే-
ఽప్యనాసక్తం చిత్తం భవతి బత విష్టో కురు దయాం |
భవత్పాదాంభోజస్మరణరసికో నామనివహః-
నహం గాయం గాయం కుహచన వివత్స్యామి విజనే ॥ 2 ॥

కృపా తే జాతా చేత్ కిమివ నహి లభ్యం తనుభృతాం
మదీయక్లేశౌఘప్రశమనదశా నామ కియతీ |
న కే కే లోకేఽస్మిన్ననిశమయి శోకాభిరహితా
భవద్భక్తా ముక్తాః సుఖగతిమసక్తా విదధతే ॥ 3 ॥

మునిప్రౌఢా రూఢా జగతి ఖలు గూఢాత్మగతయో
భవత్పాదాంభోజస్మరణవిరుజో నారదముఖాః |
చరంతీశ స్వైరం సత తపరినిర్భాతపరచిత్-
సదానందాద్వైతప్రసరపరిమగ్నాః కిమపరం ॥ 4 ॥

భవదభక్తిః స్ఫితా భవతు మమ సైవ ప్రశమయే-
 దశేషక్లేశాఘం న ఖలు హృది సందేహకణికా |
 న చేద్వాసస్యోక్తిస్తవ చ వచనం నైగమవచో
 భవేన్మిథ్యా రథ్యాపురుషవచనప్రాయమఖిలం || 5 ||

భవదభక్తిస్తావత్ప్రముఖమధురా త్వద్గుణరసాత్
 కిమప్యారూఢా చేదఖిలపరితాపప్రశమనీ |
 పునశ్చాంతే స్వాంతే విమలపరిబోధోదయమిశ-
 న్మహానందాద్వైతం దిశతి కిమతః ప్రార్థ్యమపరం || 6 ||

విధూయ క్లేశాఽ మే కురు చరణయుగ్మం ధృతరసం
 భవత్క్షేత్రప్రాప్తౌ కరమపి చ తే పూజనవిధౌ |
 భవన్మూర్త్యాలోకే నయనమథ తే పాదతుళసి-
 పరిఘ్రాణే ఘ్రాణం శ్రవణమపి తే చారుచరితే || 7 ||

ప్రభూతాధివ్యాధిప్రసభచలితే మామకహృది
 త్వదీయం తద్రూపం పరమసుఖచిద్రూపముదియాత్ |
 ఉదంచద్రోమాంచో గలితబహుహార్షాశ్రునివహో
 యథా విరమర్యాసం దురుపశమపీడాపరిభవాఽ || 8 ||

మరుద్గేహీధీశ త్వయి ఖలు పరాంచోఽపి సుఖినో
 భవత్స్నేహీ సోఽహం సుబహు పరితప్యే చ కిమిదం |
 ఆకీర్తిస్తే మా భూద్వరద గదభారం ప్రశమయఽ
 భవదభక్తోత్తంసం ఝటితి కురు మాం కంసదమన || 9 ||

కిముక్తైర్భూయోభిస్తవ హి కరుణా యావదుదియా-
 దహం తావద్దేవ ప్రహితవివిధార్తప్రలపితః |
 పురః క్లుప్తే పాదే వరద తవ నేష్యామి దివసాఽ
 యథాశక్తి వ్యక్తం నతినుతినిషేవా విరచయఽ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-4)

అష్టాంగయోగవర్ణనం యోగసిద్ధివర్ణనం చ

కల్యతాం మమ కురుష్వ తావతీం
కల్యతే భవదుపాసనం యయా |
స్పష్టమష్టవిధయోగచర్యయా
పుష్టయాఽఽశు తవ తుష్టిమాప్నూయాం || 1 ||

బ్రహ్మచర్యందృఢతాదిభిర్యమైరాప్లవాదినీయమైశ్చ పావితాః |
కుర్మహే దృఢమమీ సుఖాసనం పంకజాద్యమపి వా భవత్పరాః || 2 ||

తారమంతరనుచింత్య సంతతం ప్రాణవాయుమభియమ్య నిర్మలాః |
ఇంద్రియాణి విషయాదథాపహృత్యాఽస్మహే భవదుపాసనోన్ముఖాః || 3 ||

అస్ఫుటే వపుషి తే ప్రయత్నతో ధారయేమ ధిషణాం ముహూర్ముహూః |
తేన భక్తిరసమంతర్ద్ధితాముద్వహేమ భవదంఘ్రిచింతకాః || 4 ||

విస్ఫుటావయవభేదనుందరం త్వద్వపుస్సుచిరశీలనావశాత్ |
అశ్రమం మనసి చింతయామహే ధ్యానయోగనిరతాస్త్వదాశ్రయాః || 5 ||

ధ్యాయతాం సకళమూర్తిమీదృశీమున్నిషన్మధురతాహృతాత్మనాం |
సాంద్రమోదరసరూపమాంతరం బ్రహ్మరూపమయి తేఽవభాసతే || 6 ||

తత్సమాస్వదనరూపిణీం స్థితిం త్వత్సమాధిమయి విశ్వనాయక |
ఆశ్రితాః పునరతః పరిచ్యుతావారభేమహి చ ధారణాదికం || 7 ||

ఇత్థమభ్యసననిర్భరోల్లసత్ త్వత్పరాత్మసుఖకల్పితో త్వవాః |
ముక్తభక్తకులమౌలితాం గతాః సంచరేమ శుకనారదాదివత్ || 8 ||

త్వత్సమాధివిజయే తు యః పునర్మంక్షు మోక్షరసికః క్రమేణ వా |
యోగవశ్యమనిలం షడాశ్రయైరున్నయత్యజ సుషుమ్నయా శనైః || 9 ||

లింగదేహమపి సంత్యజన్నథో
లీయతే త్వయి పరే నిరాగ్రహాః |
ఊర్ధ్వలోకకుతుకీ తు మూర్ధ-
తస్సార్ధమేవ కరణైర్నిరీయతే || 10 ||

అగ్నివాసరవశర్షపక్షగై-
రుత్తరాయణజషా చ దైవతైః |
ప్రాపితో రవిపదం భవత్పరో
మోదవాన్ ధ్రువపదాంతమీయతే || 11 ||

ఆస్థితోఽథ మహారాలయే యదా శేషవక్త్రదహనోష్మణాఽఽర్ద్యతే |
ఈయతే భవదుపాశ్రయస్తదా వేధసః పదమతః పురైవ వా || 12 ||

తత్ర వా తవ పదేఽథవా వసన్ ప్రాకృతప్రళయ ఏతి ముక్తతాం |
స్వేచ్ఛయా ఖలు పురా విముచ్యతే సంవిభిద్య జగదండమోజసా || 13 ||

తస్య చ క్షితిపయోమహోనిలద్యోమహత్ప్రకృతిసప్తకావృతీః |
తత్తదాత్మకతయా విశన్ సుఖీ యాతి తే పదమనావృతం విభో || 14 ||

అర్చిరాదిగతిమీదృశీం వ్రజన్ విచ్యుతిం న భజతే జగత్పతే |
సచ్చిదాత్మక భవద్గుణోదయానుచ్ఛరంతమనిలేశ పాహి మాం || 15 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-5)

విరాట్ పురుషోత్పత్తిప్రకారవర్ణనం

వ్యక్తావ్యక్తమిదం న కించిదభవత్ప్రాకృక్పతప్రక్షయే
మాయాయాం గుణసామ్యరుద్ధవికృతౌ త్వయ్యాగతాయాం లయం |
నో మృత్యుశ్చ తదామృతం చ సమభూన్నాహ్నో న రాత్రేః స్థితిః
తత్రైకస్తవమశిష్యథాః కిల పరానందప్రకాశాత్మనా || 1 ||

కాలః కర్మగుణాశ్చ జీవనివహో విశ్వం చ కార్యం విభో
చిల్లీలారతిమేయుషి త్వయి తదా నిర్లీనతామాయయుః |
తేషాం నైవ వదంత్యసత్వమయి భో శక్త్యాత్మనా తిష్ఠతాం
నో చేత్ కిం గగనప్రసూనసదృశాం భూయో భవేత్సంభవః || 2 ||

ఏవం చ ద్విపరార్థకాలవిగతా వీక్షాం సిస్యజ్ఞాత్మికాం
విభ్రాణే త్వయి చుక్షుభే త్రిభువనీ భావాయ మాయా స్వయం |
మాయాతః ఖలు కాలశక్తిరఖిలాదృష్టం స్వభావోఽపి చ
ప్రాదుర్భూయ గుణాన్వికాస్య విదధుస్తస్యాస్సహాయక్రియాం || 3 ||

మాయాసన్నిహితోఽప్రవిష్టవపుషా సాక్షీతి గీతో భవాన్
భేదైస్తాం ప్రతిబింబతో వివిశివాన్ జీవోఽపి నైవాపరః |
కాలాదిప్రతిబోధితాఽథ భవతా సంఛోదితా చ స్వయం
మాయా సా ఖలు బుద్ధితత్వమస్మజద్యోఽసౌ మహానుచ్యతే || 4 ||

తాత్రసౌ త్రిగుణాత్మకోఽపి చ మహాన్ సత్వప్రధానః స్వయం
 జీవేఽస్మిన్ ఖలు నిర్వికల్పమహం ఇత్యుద్బోధనిష్పాదకః |
 చక్రేఽస్మిన్ సవికల్పబోధకమహంతత్త్వం మహాన్ ఖల్వసౌ
 సంపుష్టం త్రిగుణైస్తమోఽతిబహులం విష్ణో భవత్ప్రేరణాత్ || 5 ||

సోఽహం చ త్రిగుణక్రమాత్ త్రివిధతామాసాద్య వైకారికో
 భూయస్తైజసతామసావితి భవన్నాద్యేన సత్వాత్మనా |
 దేవానింద్రియమానినోఽకృత దిశావతార్కపాశ్యశ్వినో
 వహ్నింద్రాచ్యుతమిత్రకాన్ విధు విధి శ్రీరుద్ర శారీరకాన్ || 6 ||

భూమన్నానసబుద్ధ్యహంకృతిమిశచ్ఛిత్తాఖ్యవృత్యన్వితం
 తచ్ఛాంతఃకరణం విభో తవ బలాత్ సత్వాంశ ఏవాస్పజత్ |
 జాతస్తైజసతో దశేంద్రియగణస్తత్తామసాంశాత్పున-
 స్తన్మాత్రం నభసో మరుత్పురపతే శబ్దోఽజని త్వద్బలాత్ || 7 ||

శబ్దాద్వ్యమ తతః ససర్జిథ విభో స్పర్శం తతో మారుతం
 తస్మాద్రూపమతో మహోఽథ చ రసం తోయం చ గంధం మహిం |
 ఏవం మాధవ పూర్వపూర్వకలనాదాద్యాద్యధర్మాన్వితం
 భూతగ్రామమిమం త్వమేవ భగవన్ ప్రాకాశయస్తామసాత్ || 8 ||

ఏతే భూతగణాస్తథేంద్రియగణా దేవాశ్చ జాతా పృథజ్-
 నో శేకుర్భువనాండనిర్మితివిధౌ దేవైరమిభిస్తదా |
 త్వం నానావిధసూక్తిభిర్నుతగుణస్తత్వాన్యమూన్యావిశం-
 శ్చేష్టాశక్తిముదీర్య తాని ఘటయన్ హైరణ్యమండం వ్యధాః || 9 ||

అండం తత్థలు పూర్వస్పష్టసలిలే-
 ఽతిష్ఠత్ సహస్రం సమాః
 నిర్మిందన్నకృథాశ్చతుర్దశ-
 జగద్రూపం విరాడాహ్వాయం |

సాహస్రైః కరపాదమూర్ధ-
నివహ్నైర్నిశ్శేషజీవాత్మకో
నిర్భాతోఽసి మరుత్పురాధిప స మాం
త్రాయస్వ సర్వామయాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-6)

విరాడ్దేహస్య జగదాత్మత్వవర్ణనం

ఏవం చతుర్దశజగన్మయతాం గతస్య
పాతాళమీశ తవ పాదతలం వదంతి।
పాదోర్ధ్వదేశమపి దేవ రసాతలం తే
గుల్ఫద్వయం ఖలు మహాతలమద్భుతా త్మృ॥ 1 ॥

జంఘే తలాతలమథో సుతలం చ జానూ
కించోరుభాగయుగళం వితలాతలే ద్వే।
క్షోణీతలం జఘనమంబరమంగ నాభి-
ర్వక్షశ్చ శక్రనిలయస్తవ చక్రపాణే॥ 2 ॥

గ్రీవా మహస్తవ ముఖం చ జనస్తపస్తు
ఫాలం శిరస్తవ సమస్తమయస్య సత్యం।
ఏవం జగన్మయతనో జగదాశ్చితైర-
ప్యన్యైర్నిబద్ధవపుషే భగవన్ నమస్తే॥ 3 ॥

త్వద్భ్రాహ్మారంధ్రపదమీశ్వర విశ్వకంద
ఛందాంసి కేశవ ఘనాస్తవ దేశపాశాః।
ఉల్లాసి చిల్లియుగళం ద్రుహిణస్య గేహం
పక్షాణి రాత్రిదివసౌ సవితా చ నేత్రే॥ 4 ॥

నిశ్శేషవిశ్వరచనా చ కటాక్షమోక్షః
కర్ణౌ దిశోఽశ్వియుగళం తవ నాసికే ద్వే।

లోభత్రపే చ భగవన్నధరోత్తరోష్ఠా
తారాగణాశ్చ దశనాః శమనశ్చ దంష్ట్రాః॥ 5॥

మాయా విలాసహసితం శ్వసితం సమీరో
జిహ్వో జలం వచనమీశ శకుంతపంక్తిః।
సిద్ధాదయస్స్వరగణా ముఖరంధ్రమగ్ని-
ర్దేవా భుజాః స్తనయుగం తవ ధర్మదేవః॥ 6॥

పుష్పం త్వధర్మ ఇహ దేవ మనస్సుధాంశు-
రవ్యక్తమేవ హృదయాంబుజమంబుజాక్ష।
కుక్షిస్సముద్రనివహో వసనం తు సంధ్యే
శేషః ప్రజాపతిరసౌ వృషణౌ చ మిత్రః॥ 7॥

శ్రోణిస్థలం మృగగణాః పదయోర్నఖాస్తే
హస్త్యుష్ట్రస్సైంధవముఖా గమనం తు కాలః।
విప్రాదివర్ణభవనం వదనాబ్జబాహు-
చారూరుయుగ్మచరణం కరుణాంబుధే తే॥ 8॥

సంసారచక్రమయి చక్రధర క్రియాస్తే
వీర్యం మహాసురగణోఽస్థికులాని శైలాః।
నాడ్యస్సరిత్సముదయస్తరవశ్చ రోమ
జీయాదిదం వపురనిర్వచనీయమీశ॥ 9॥

ఈదృగ్జగన్మయవపుస్తవ కర్మభాజాం
కర్మావసానసమయే స్మరణీయమాహుః।
తస్యాంతరాత్మవపుషే విమలాత్మనే తే
వాతాలయాధిప నమోఽస్తు నిరుంధి రోగాః॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-7)

హిరణ్యగర్భోత్పత్తివర్ణనం, హిరణ్యగర్భతపశ్చరణవర్ణనం,
వైకుంఠస్వరూపవర్ణనం, భగవత్స్వరూపసాక్షాత్కారవర్ణనం
భగవదనుగ్రహవర్ణనం చ

ఏవం దేవ చతుర్దశాత్మకజగద్రూపేణ జాతః పున-
స్తస్యోర్ధ్వం ఖలు సత్య లోకనిలయే జాతోఽసి ధాతా స్వయం |
యం శంసంతి హిరణ్యగర్భమఖిలత్రైలోక్యజీవాత్మకం
యోఽభూత్ స్ఫీతరజోవికారవికసన్నానాసిస్పృశారసః || 1 ||

సోఽయం విశ్వవిసర్గదత్త హృదయః సంపశ్యమానస్స్వయం
బోధం ఖల్వనవాప్య విశ్వవిషయం చింతాకులస్తస్థివాఽ |
తావత్త్వం జగతాంపతే తపతపేత్యేవం హి వైహాయసీం
వాణీమేనమశిశ్రవః శ్రుతిసుఖాం కుర్వంస్తపఃప్రేరణాం || 2 ||

కోఽసౌ మామవదత్ పుమానితి జలాపూర్ణే జగన్మండలే
దిక్షాద్వీక్ష్య కిమప్యనీక్షితవతా వాక్యార్థముత్పశ్యతా |
దివ్యం వర్షసహస్రమాత్తతపసా తేన త్వమారాధిత-
స్తస్మై దర్శితవానసి స్వనిలయం వైకుంఠమేకాదుభతం || 3 ||

మాయా యత్ర కదాపి నో వికురుతే భాతే జగద్భ్యో బహిః
శోకక్రోధవిమోహసాధ్వసముఖా భావాస్తు దూరం గతాః |

సాంద్రానందఝరీ చ యత్ర పరమజ్యోతిః ప్రకాశాత్మకే
తత్తే ధామ విభావితం విజయతే వైకుంఠరూపం విభో || 4 ||

యస్మిన్నామ చతుర్భుజా హరిమణిశ్యామావదాత త్విషో
నానాభూషణరత్నదీపితదిశో రాజద్విమానాలయాః |
భక్తిప్రాప్తతథావిధోన్నతపదా దీవ్యంతి దివ్యా జనా-
స్తత్తే ధామ నిరస్తసర్వశమలం వైకుంఠరూపం జయేత్ || 5 ||

నానాదివ్యవధూజనైరభివృతా విద్యుల్లతా తుల్యయా
విశ్వోన్మాదనహృద్యగాత్రలతయా విద్యోతితాశాంతరా |
త్వత్పాదాంబుజసౌరభైకకుతుకాల్లక్ష్మీః స్వయం లక్ష్మతే
యస్మిన్ విస్మయనీయ దివ్య విభవం తత్తే పదం దేహి మే || 6 ||

తత్రైవం ప్రతిదర్శితే నిజపదే రత్నాసనాధ్యాసితం
భాస్వతోటిలసత్కిరీటకటకాద్యాకల్పదీప్రాకృతి |
శ్రీవత్సాంకితమాత్తకౌస్తుభమణిచ్ఛాయారుణం కారణం
విశ్వేషాం తవ రూపమైక్షత విధిస్తత్తే విభో భాతు మే || 7 ||

కాళాంభోదకళాయకోమళరుచీచక్రేణ చక్రం దిశా-
మావృణ్వాన ముదారమందహాసితస్యందప్రసన్నాననం |
రాజత్కంబుగదారిపంకజధర శ్రీమద్భుజామండలం
స్రష్టుస్తుష్టికరం వపుస్తవ విభో మద్రోగముద్వాసయేత్ || 8 ||

దృష్ట్వా సంభృతసంభ్రమః కమల భూస్త్వత్ పాదపాథోరుహే
హరావేశవశంవదో నిపతితః ప్రీత్యా కృతార్థీభవన్ |
జానాస్యేవ మనీషితం మమ విభో జ్ఞానం తదాపాదయ
ద్వైతాద్వైత భవత్ స్వరూప పరమిత్యాచష్ట తం త్వాం భజే || 9 ||

ఆతామ్రే చరణే వినమ్రమథ తం హస్తేన హస్తే స్పృశన్
బోధస్తే భవితా న సర్గవిధిభిర్భంధోఽపి సంజాయతే |
ఇత్యాభాష్య గిరం ప్రతోష్య నితరాం తచ్చిత్తగూఢః స్వయం
స్మృష్టౌ తం సముదైరయః స భగవన్నుల్లాసయోల్లాఘతాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-8)

ప్రళయవర్ణనం జగత్సృష్టిప్రకారవర్ణనం చ

ఏవం తావత్ ప్రాకృతప్రక్షయాంతే
బ్రాహ్మే కల్పే హ్యోదిమే లబ్ధజన్మా ।
బ్రహ్మ భూయస్త్వత్త ఏవాప్య వేదాన్
సృష్టిం చక్రే పూర్వకల్పోపమానాం ॥ 1 ॥

సోఽయం చతుర్యుగసహస్రమితాన్యహాని
తావన్మితాశ్చ రజనీర్భహుశో నినాయ ।
నిద్రాత్యసౌ త్వయి నిలీయ సమం స్వస్మై-
ర్నైమిత్తికప్రళయమాహురతోఽస్య రాత్రిం ॥ 2 ॥

అస్మాదృశాం పునరహర్ముఖకృత్యతుల్యాం
సృష్టిం కరోత్యనుదినం స భవత్ప్రసాదాత్ ।
ప్రాగ్భ్రాహ్మకల్పజనుషాం చ పరాయుషాం తు
సుప్తప్రబోధనసమాప్తి తదాఽపి సృష్టిః ॥ 3 ॥

పంచాశదబ్దమధునా స్వవయోర్ధరూప-
మేకం పరార్థమతివృత్య హి వర్తతేఽసౌ ।
తత్రాంత్యరాత్రిజనితాన్ కథయామి భూమన్
పశ్చాద్దినావతరణే చ భవద్విలాసాన్ ॥ 4 ॥

దినావసానేఽథ సరోజయోనిః
సుషుప్తికామస్త్వయి సన్నిలిలేః ।

జగంతి చ త్వజ్జతరం సమీయు-
స్తదేదమేకార్ణవమాస విశ్వం॥ 5॥

తవైవ వేషే ఫణిరాజశేషే
జలైకశేషే భువనే స్మ శేషే।
ఆనందసాంద్రానుభవస్వరూపః
స్వయోగనిద్రాపరిముద్రితాత్మా॥ 6॥

కాలాఖ్యశక్తిం ప్రళయావసానే
ప్రబోధయేత్యాదిశతా కిలాదౌ।
త్వయా ప్రసుప్తం పరిసుప్తశక్తి-
ప్రజేన తత్రాఖిలజీవధామ్నా॥ 7॥

చతుర్యుగాణాం చ సహస్రమేవం
త్వయి ప్రసుప్తే పునరద్వితీయే।
కాలాఖ్యశక్తిః ప్రథమప్రబుద్ధా
ప్రాబోధయత్త్వాం కిల విశ్వనాథ॥ 8॥

విబుధ్య చ త్వం జలగర్భశాయీ
విలోక్య లోకానఖిలాన్ ప్రలీనాన్।
తేషేవ సూక్ష్మాత్మతయా నిజాంతః
స్థితేషు విశ్వేషు దదాథ దృష్టిం॥ 9॥

త తస్త్వదీయాదయి నాభిరంధ్రా-
దుదశ్చితం కించన దివ్యపద్మం।
నిలీననిశ్శేషపదార్థమాలా-
సంక్షేపరూపం ముకుళాయమానం॥ 10॥

తదేతదంభోరుహకుడ్మళం తే
కళేబరాత్తోయపథే ప్రరూఢం।

బహిర్నిరీతం పరితః స్ఫురద్భిః
 స్వధామభిర్ధావంతమలం న్యకృంతత్ || 11 ||

సంఘల్లపత్రే నితరాం విచిత్రే
 తస్మిన్ భవద్వీర్యధృతే సరోజే |
 స పద్మజన్మా విధిరావిరాసీత్
 స్వయంప్రబుద్ధాఖిలవేదరాశిః || 12 ||

అస్మిన్ పరాత్మన్ నను పాద్మకల్పే
 త్వమిత్థముత్థాపితపద్మయోనిః |
 అనంతభూమా మమ రోగరాశిం
 నిరుంధి వాతాలయవాస విష్ణో || 13 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-9)

జగత్సృష్టిప్రకారవర్ణనం

స్థితః స కమలోద్భవస్తవ హి నాభిపంకేరుహే
కుతస్విదిదమంబుధా వుదితమిత్యనాలోకయన్ |
తదీక్షణకుతూహలాత్ ప్రతిదిశం వివృతానన-
శ్చతుర్వదనతామగాద్వికసదష్టదృష్ట్యంబుజాం || 1 ||

మహార్ణవవిఘూర్ణితం కమలమేవ తత్ కేవలం
విలోక్య తదుపాశ్రయం తవ తనుం తు నాలోకయన్ |
క ఏష కమలోదరే మహతి నిస్సహాయో హ్యహం
కుతస్విదిదమంబుజం సమజనీతి చింతామగాత్ || 2 ||

అముష్య హి సరోరుహాః కిమపి కారణం సంభవే-
దితి స్మ కృతనిశ్చయస్స ఖలు నాశరంధ్రాధ్వనా |
స్వయోగబలవిద్యయా సమవరూఢవాన్ ప్రౌఢధీ-
స్త్వదీయమతిమోహనం న తు కళేబరం దృష్టవాన్ || 3 ||

త తస్స కలనాశికావివరమార్గగో మార్గయన్
ప్రయస్య శతవత్సరం కిమపి నైవ సందృష్టవాన్ |
నివృత్య కమలోదరే సుఖనిషణ్ణ ఏకాగ్రధీః
సమాధిబలమాదధే భవదనుగ్రహైకాగ్రహి || 4 ||

శతేన పరివత్సర్దైర్దృఢసమాధిబంధోల్లసత్
ప్రబోధవిశదీకృతస్స ఖలు పద్మినీసంభవః |

అదృష్టచరమద్భుతం తవ హి రూపమంతర్దృశా
వ్యచష్ట పరితుష్టధీర్భుజగభోగభాగాశ్రయం॥ 5॥

కిరీటమకుటోల్లసత్ కటకహారకేయూరయుజ్ఞ-
మణిస్ఫురితమేఖలం సుపరివీతపీతాంబరం।
కళాయకుసుమప్రభం గళతలోల్లసత్కెస్తుభం
వపుస్తదయి భావయే కమలజన్మనే దర్శితం॥ 6॥

శ్రుతిప్రకరదర్శితప్రచురవైభవ శ్రీపతే
హారే జయ జయ ప్రభో పదముపైషి దిష్ట్యా దృశోః।
కురుష్వ ధియమాశు మే భువననిర్మితౌ కర్మతా-
మితి ద్రుహిణవర్ణితస్వగుణబంహిమా పాహి మాం॥ 7॥

లభస్వ భువనత్రయీరచనదక్షతామక్షతాం
గృహోణ మదనుగ్రహం కురు తాశ్చ భూయో విధే।
భవత్వఖిలసాధనీ మయి చ భక్తిరత్యుత్కటే-
త్యుదీర్య గిరమాదధా ముదితచేతసం వేధసం॥ 8॥

శతం కృతతపాస్తతస్స ఖలు దివ్యసంవత్సరా-
నవాప్య చ తపోబలం మతిబలం చ పూర్వాధికం।
ఉదీక్ష్య కిల కంపితం పయసి పంకజం వాయునా
భవద్భలవిజృంభితః పవనపాథసీ పీతవా॥ 9॥

తవైవ కృపయా పునస్సరసిజేన తేనైవ స
ప్రకల్ప్య భువనత్రయాం ప్రవవృతే ప్రజానిర్మితౌ।
తథావిధకృపాభరో గురుమరుత్పరాధీశ్వర
త్వమాశు పరిపాహి మాం గురుదయోక్షితైరీక్షితైః॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-10)

సృష్టిభేదవర్ణనం

వైకుంఠ వర్ధితబలోఽర్థ భవత్ప్రసాదా-
దంభోజయోనిరస్పృజత్ కిల జీవదేహాః ।
స్థాస్నూని భూరుహమయాణి తథా తిరశ్చాం
జాతిర్మనుష్యనివహానపి దేవభేదాః ॥ 1 ॥

మిథ్యాగ్రహాస్మి మతిరాగవికోపభీతి-
రజ్ఞానవృత్తిమితి పంచవిధాం స సృష్ష్వా ।
ఉద్దామతామసపదార్థవిధానదూన-
స్తేనే త్వదీయ చరణస్మరణం విశుద్ధ్యైః ॥ 2 ॥

తావత్సర్జ మనసా సనకం సనందం
భూయస్సనాతనమునిం చ సనత్కుమారం ।
తే సృష్టికర్మణి తు తేన నియుజ్యమానాః
త్వత్పాదభక్తిరసికా జగృహుర్న వాణీం ॥ 3 ॥

తావత్ ప్రకోపముదితం ప్రతిరుంధతోఽస్య
భ్రూమధ్యతోఽజని మృడో భవదేకదేశః ।
నామాని మే కురు పదాని చ హా విరించే-
త్యాదౌ రురోద కిల తేన స రుద్రనామా ॥ 4 ॥

ఏకాదశాహ్వాయతయా చ విభిన్నరూపం
 రుద్రం విధాయ దయితా వనితాశ్చ దత్వా |
 తావంత్యదత్త చ పదాని భవత్ప్రణన్నః
 ప్రాహ ప్రజావిరచనాయ చ సాదరం తం || 5 ||

రుద్రాభిసృష్టభయదాకృతిరుద్రసంఘ-
 సంపూర్యమాణభువనత్రయభీతచేతాః |
 మా మా ప్రజాః సృజ తపశ్చర మంగళాయే-
 త్యాచాష్ట తం కమలభూర్భవదీరితాత్మా || 6 ||

తస్యాథ సర్గరసికస్య మరీచిరత్రిః
 తత్రాంగిరాః క్రతుమునిః పులహాః పులస్త్యః |
 అంగాదజాయత భృగుశ్చ వసిష్ఠదక్షౌ
 శ్రీనారదశ్చ భగవాన్ భవదంఘ్రిదాసః || 7 ||

ధర్మాదికానభిసృజన్నథ కర్దమం చ
 వాణీం విధాయ విధిరంగజసంకులోఽభూత్ |
 త్వద్బోధితైస్సనకదక్షముఖైస్తనూజై-
 రుద్బోధితశ్చ విరరామ తమో విముంచన్ || 8 ||

వేదాన్ పురాణనివహానపి సర్వవిద్యాః
 కుర్వన్ నిజాననగణాచ్ఛతురాననోఽసౌ |
 పుత్రేషు తేషు వినిధాయ స సర్గవృద్ధి-
 మప్రాప్నువంస్తవ పదాంబుజమాశ్రితోఽభూత్ || 9 ||

జానన్నుపాయమథ దేహమజో విభజ్య
 స్త్రీపుంసభావమభజన్మనుతద్వధూభ్యాం |
 తాభ్యాం చ మానుషకులాని వివర్ధయంస్త్యం
 గోవింద మారుతపురేశ నిరుంధి రోగాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-11)

సనకాదీనాం వైకుంఠప్రవేశవర్ణనం జయవిజయశాపవర్ణనం,
హిరణ్యకశిపుహిరణ్యాక్షోత్పత్తి వర్ణనం చ

క్రమేణ సర్గే పరివర్థమానే
కదాపి దివ్యాస్సనకాదయస్తే |
భవద్విలోకాయ వికుంఠలోకం
ప్రపేదిరే మారుతమందిరేశ || 1 ||

మనోజ్ఞనైశ్రేయసకాననాద్యై-
రనేకవాపీమణిమందిరైశ్చ |
అనోపమం తం భవతో నికేతం
మునీశ్వరాః ప్రాపురతీ తకఞ్చాః || 2 ||

భవద్దిదృక్షూనభవనం వివిక్షూన్
ద్వాఃస్థౌ జయస్తాన్ వియయోఽప్యరుంధాం |
తేషాం చ చిత్తే పదమాప కోపః
సర్వం భవత్స్పృరణయైవ భూమన్ || 3 ||

వైకుంఠలోకానుచితప్రచేష్టా
కష్టా యువాం దైత్యగతిం భజేతం |
ఇతి ప్రశస్తౌ భవదాశ్రయౌ తౌ
హరిస్మృతిర్నోఽస్త్వితి నేమతుస్తాన్ || 4 ||

తదేతదాజ్ఞాయ భవానవాప్తః
 సహైవ లక్ష్మ్య బహిరంబుజాక్ష।
 ఖగేశ్వరాంసార్పితచారుబాహుః
 ఆనందయంస్తానభిరామమూర్త్యా ॥ 5 ॥

ప్రసాద్య గీర్భిః స్తువతో మునీంద్రా-
 ననన్యనాథావథ పార్షదౌ తౌ।
 సంరంభయోగేన భవైస్త్రిభిర్మా-
 ముపేతమిత్యాత్తకృపం న్యగాదీః ॥ 6 ॥

త్వదీయభృత్యావథ కాశ్యపాత్తౌ
 సురారివీరావుదితౌ దితౌ దౌష్టా।
 సంధ్యాసముత్పాదనకష్టచేష్టౌ
 యమౌ చ లోకస్య యమావివాన్యౌ ॥ 7 ॥

హిరణ్యపూర్వః కశిపుః కిలైకః
 పరో హిరణ్యాక్ష ఇతి ప్రతీతః।
 ఉభౌ భవన్నాథమశేషలోకం
 రుషౌ న్యరుంధాం నిజవాసనాంధౌ ॥ 8 ॥

తయోహిరణ్యాక్షమహాసురేంద్రో
 రణాయ ధావన్ననవాప్తవైరీ।
 భవత్ప్రియాం క్షాం సలిలే నిమజ్య
 చచార గర్వాద్విసదన్ గదావాన్ ॥ 9 ॥

తతో జలేశాత్ సదృశం భవంతం
 నిశమ్య బభ్రామ గవేషయంస్తాన్।
 భక్తైకదృశ్యః స కృపానిధే త్వం
 నిరుంధి రోగాన్ మరుదాలయేశ ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-12)

వరాహోవతారవర్ణనం భూముద్ధరణవర్ణనం చ

స్వాయంభువో మనురథో జనసర్గశిలో
దృష్ట్వా మహిమసమయే సలిలే నిమగ్నాం
ప్రష్టారమాప శరణం భవదంఘ్రిసేవా-
తుష్టాశయం మునిజనైః సహ సత్యలోకే ॥ 1 ॥

కష్టం ప్రజాః సృజతి మయ్యవనిర్నిమగ్నా
స్థానం సరోజభవ కల్పయ తత్ప్రజానాం
ఇత్యేవమేష కథితో మనునా స్వయంభూ-
రంబోరుహాక్ష తవ పాదయుగం వ్యచింతీత్ ॥ 2 ॥

హా హా విభో జలమహం న్యపిబం పురస్తా-
దద్యాపి మజ్జతి మహీ కిమహం కరోమి
ఇత్థం త్వదంఘ్రియుగళం శరణం యతోఽస్య
నాసాపుటాత్ సమభవః శిశుకోలరూపి ॥ 3 ॥

అంగుష్ఠమాత్రవపురుత్పతితః పురస్తాత్
భూయోఽథ కుంభినదృశః సమజృంభథాస్త్యం
అభ్రే తదావిధముదీక్ష్య భవంతముచ్చై-
ర్విస్మేరతాం విధిరగాత్ సహ సూనుభిః స్వైః ॥ 4 ॥

కోఽసావచింత్యమహిమా కిటిరుత్థితో మే
 నాసాపుటాత్ కిము భవేదజితస్య మాయా |
 ఇత్థం విచింతయతి ధాతరి శైలమాత్రః
 సద్యో భవన్ కిల జగర్జి థ ఘోరఘోరం || 5 ||

తం తే నినాదముపకర్ణ్య జనస్తపస్థాః
 సత్యస్థితాశ్చ మునయో నునుపురభవంతం |
 తతోన్నతహర్షులమనాః పరిణద్య భూయ-
 స్తోయాశయం విపులమూర్తిరవాతరస్త్యం || 6 ||

ఊర్ధ్వప్రసారిపరిభూమ్రవిధూతరోమా
 ప్రోత్క్షిప్తవాలధిరవాఙ్ముఖఘోరఘోణః |
 తూర్ణప్రదీర్ణజలదః పరిఘూర్ణదక్షా
 స్తోత్యఙ్మున్ మునీన్ శిశిరయన్నవతేరిథ త్వం || 7 ||

అంతర్జలం తదనుసంకులనక్రచక్రం
 భ్రామ్యత్తిమింగలకులం కలుషోర్మిమాలం |
 ఆవిశ్య భీషణరవేణ రసాతలస్థా-
 నాకంపయన్ వసుమతీమవగేషయస్త్యం || 8 ||

దృష్ట్వాఽథ దైత్యహతకేన రసాతలాంతే
 సంవేశితాం ఝటితి కూటకిటిర్విభో త్వం |
 ఆపాతుకానవిగణయ్య సురారిఘేటాన్
 దంష్ట్రాంకురేణ వసుధామదధాః సలీలం || 9 ||

అభ్యుద్ధరన్నథ ధరాం దశనాగ్రలగ్న-
 ముస్తాంకురాంకిత ఇవాధికపీవరాత్మా |
 ఉద్ధూతఘోరసలిలాజ్జలధేరుదంచన్
 క్రీడావరాహవపురీశ్వర పాహి రోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-13)

హిరణ్యాక్షవధవర్ణనం

హిరణ్యాక్షం తావద్వరద భవదన్వేషణపరం
చరంతం సాంవర్తే పయసి నిజజంఘాపరిమితే ।
భవద్భక్తో గత్వా కపటపటుధీర్నారదమునిః
శనైరూచే నందన్ దనుజమపి నిందంస్తవ బలం ॥ 1 ॥

స మాయావీ విష్ణుర్హతి భవదీయాం వసుమతీం
ప్రభో కష్టం కష్టం కిమిదమితి తేనాభిగదితః ।
నదన్ క్వాసౌ క్వాసావతి స మునినా దర్శితపథో
భవంతం సంప్రాపద్ధరణిధరముద్యంతముదకాత్ ॥ 2 ॥

అహో ఆరణ్యోఽయం మృగ ఇతి హసంతం బహుతరై-
ర్దురక్షైర్విధ్యంతం దితిసుతమవజ్ఞాయ భగవన్ ।
మహీం దృష్ట్వా దంష్ట్రాశిరసి చకితాం స్వేన మహసా
పయోధావాధాయ ప్రసభముదయుంక్తా మృధవిధౌ ॥ 3 ॥

గదాపాణౌ దైత్యే త్వమపి హి గృహీతోన్నతగదో
నియుద్ధేన క్రీడన్ ఘటఘటరవోద్దుష్టవియతా ।
రణాలోకౌత్సుక్యాన్మిళతి సురసంఘే ద్రుతమముం
నిరుంధ్యాస్సంధ్యాతః ప్రథమమితి ధాత్రా జగదిషే ॥ 4 ॥

గదోన్మర్దే తస్మిన్స్తవ ఖలు గదాయాం దితిభువో
 గదాఘాతాద్భూమౌ ఝటితి పతితాయామహాహా! భోః! |
 మృదుస్మేరాస్యస్త్యం దనుజకులనిర్మూలనచణం
 మహాచక్రం స్మృత్వా కరభువి దధానో రురుచిషే || 5 ||

తతః శూలం కాలప్రతిమరుషి దైత్యే విస్మజతి
 త్వయి ఛిందత్యేనత్ కరకలితచక్రప్రహరణాత్ |
 సమారుష్టో ముష్ట్యా స ఖలు వితుదంస్త్యాం సమతనోత్
 గళన్మాయే మాయాస్త్యయి కిల జగన్మోహనకరీః || 6 ||

భవచ్ఛక్రజ్యోతిష్కణలవనిపాతేన విధుతే
 తతో మాయాచక్రే వితతఘనరోషాంధమనసం |
 గరిష్ఠాభిర్ముష్టిప్రహృతిభిరభిఘ్నంతమసురం
 స్వపాదాంగుష్ఠేన శ్రవణపదమూలే నిరవధీః || 7 ||

మహాకాయస్సోఽయం తవ చరణపాతప్రమథితో
 గళద్రక్తో వక్త్రాదపతదృషిభిః శ్లాఘితహతిః |
 తదా త్వాముద్ధామప్రమదభరవిద్యోతిహృదయా
 మునీంద్రాస్సాంద్రాభిః స్తుతిభిరనువన్నధ్వరతనుం || 8 ||

త్వచి ఛందో రోమస్వపి కుశగణశ్చక్షుషి ఘృతం
 చతుర్హోతారోఽంఘ్రౌ స్రుగపి వదనే చోదర ఇడా |
 గ్రహా జిహ్వాయాం తే పరపురుష కర్ణే చ చమసా
 విభో సోమో వీర్యం వరద గళదేశేప్యుపసదః || 9 ||

మునీంద్రైరిత్యాదిస్తవనముఖరైర్మోదితమనా
 మహీయస్యా మూర్త్యా విమలతరకీర్త్యా చ విలసత్ |
 స్వధిష్ణ్యం సంప్రాప్తః సుఖరసవిహారీ మధురిపో
 నిరుంధ్యా రోగం మే సకలమపి వాతాలయపతే || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-14)

కపిలోపాఖ్యానం

సమనుస్మృతతావకాంఘ్రియుగ్మః
స మనుః పంకజసంభవాంగజన్మా ।
నిజమంతరమంతరాయహీనం
చరితం తే కథయన్ సుఖం నినాయ ॥ 1 ॥

సమయే ఖలు తత్ర కర్దమాఖ్యో
ద్రుహిణచ్ఛాయభవస్తదీయవాచా ।
ధృతసర్గరసో నిసర్గరమ్యం
భగవంస్తా వ్వామయుతం సమాః సిషేవే ॥ 2 ॥

గరుడోపరి కాళమేఘకప్రం
విలసత్కేశిసరోజపాణిపద్మం ।
హసితోల్లసితాననం విభో త్వం
వపురావిష్కరుషే స్మ కర్దమాయ ॥ 3 ॥

స్తువతే పుళకావృతాయ తస్మై
మనుపుత్రీం దయితాం నవాపి పుత్రీః ।
కపిలం చ సుతం స్వమేవ పశ్చాత్
స్వగతిం చాప్యనుగృహ్య నిర్గతోఽభూః ॥ 4 ॥

సమనుశ్శతరూపయా మహిష్యా
గుణవత్యా సుతయా చ దేవహూత్యా ।

భవదీరితనారదోపదిష్టః

సమగాత్ కర్దమమాగతిప్రతీక్షం॥ 5॥

మనునోపహృతాం చ దేవహూతిం

తరుణీరత్నమవాప్య కర్దమోఽసౌ ।

భవదర్చననిర్వృతోఽపి తస్యాం

దృఢశుశ్రూషణయా దధౌ ప్రసాదం॥ 6॥

స పునస్త్యదుపాసనప్రభావా-

ద్ధయితాకామకృతే కృతే విమానే ।

వనితాకులసంకులో నవాత్మా

వ్యహారద్దేవపథేషు దేవహూత్యా॥ 7॥

శతవర్షమథ వ్యతీత్య సోఽయం

నవ కన్యాః సమవాప్య ధన్యరూపాః ।

వనయానసముద్యతోఽపి కాంతా-

హితకృత్ త్వజ్జననోత్సుకో న్యవాత్సీత్॥ 8॥

నిజభర్తృగిరా భవన్నిషేవా-

నిరతాయామథ దేవ దేవహూత్యాం ।

కపిలస్త్యమజాయథా జనానాం

ప్రథయిష్యే పరమాత్మతత్వవిద్యాం॥ 9॥

వనమేయుషి కర్దమ ప్రసన్నే

మతసర్వస్వముపాదిశ్యే జననైః ।

కపిలాత్మక వాయుమందిరేశ

త్వరితం తం పరిపాహి మాం గదౌఘాత్॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-15)

కపిలోపదేశం

మతిరిహ గుణసక్తా బంధకృత్తేష్వసక్తా-
త్వమృతకృదుపరుంధే భక్తియోగస్తు సక్తిం |
మహదనుగమలభ్యా భక్తిరేవాత్ర సాధ్యా
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః ॥ 1 ॥

ప్రకృతిమహదహంకారాశ్చ మాత్రాశ్చ భూతా-
న్యపి హృదపి దశాక్షీ పూరుషః పంచవింశః |
ఇతి విదితవిభాగో ముచ్యతేఽసౌ ప్రకృత్యా
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః ॥ 2 ॥

ప్రకృతిగతగుణౌహైర్నాజ్యతే పూరుషోఽయం
యది తు సజతి తస్యాం తద్గుణాస్తం భజేరణ్ |
మదనుభజనతత్త్వాలోచనై సాఽప్యపేయాత్
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః ॥ 3 ॥

విమలమతిరుపాత్తైః ఆసనాద్యైర్మదంగం
గరుడసమధిరూఢం దివ్యభూషాయుధాంకం |
రుచితులిత తమాలం శీలయేతానువేలం
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః ॥ 4 ॥

మమ గుణగణలీలాకర్ణనైః కీర్తనాద్యైః
మయి సురసరిదోఘప్రఖ్యచిత్తానువృత్తిః |

భవతి పరమభక్తిః సా హి మృత్యోర్విజేత్రీ
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః || 5 ||

అహ హ బహులహింసాసంచితారైః కుటుంబం
ప్రతిదినమనుపుష్ణ౯ స్త్రీజితో బాలలాశీ |
విశతి హి గృహసక్తో యాతనాం మయ్యభక్తః
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః || 6 ||

యువతిజరరఖిన్నో జాతబోధోఽప్యకాండే
ప్రసవగలితబోధః పీడయోల్లంఘ్య బాల్యం |
పునరపి బత ముహ్యత్యేవ తారుణ్యకాలే
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః || 7 ||

పితృసురగణయాజీ ధార్మికో యో గృహస్థః
స చ నిపతతి కాలే దక్షిణాధోపగామీ |
మయి నిహితమకామం కర్మతూదకృథార్థం
కపిలతనురితి త్వం దేవహూత్యై న్యగాదీః || 8 ||

ఇతి సువిదిత వేద్యాం దేవ హే దేవహూతిం
కృతనుతిమనుగృహ్య త్వం గతో యోగిసంఘైః |
విమలమతిరథాఽసౌ భక్తియోగేన ముక్తా
త్వమపి జనహితార్థం వర్తసే ప్రాగుదీచ్యం || 9 ||

పరమ కిము బహూక్త్యా త్వత్పదాంభోజభక్తిం
సకలభయవినేత్రీం సర్వకామోపనేత్రీం |
వదసి ఖలు దృఢం త్వం తద్విధూయామయా౯ మే
గురుపవనపురేశ త్వయ్యుపాధత్స్వ భక్తిం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-16)

నరనారాయణావతారవర్ణనం దక్షయాగవర్ణనం చ

దక్షో విరించతనయోఽథ మనోస్తనూజాం
లభ్యా ప్రసూతిమిహ షోడశ చాప కన్యాః |
ధర్మే త్రయోదశ దదౌ పితృషు స్వధాం చ
స్వాహాం హవిర్భుజి సతీం గిరిశే త్వదంశే || 1 ||

మూర్తిర్ని ధర్మగృహిణీ సుషువే భవంతం
నారాయణం నరసఖం మహితానుభావం |
యజ్జన్మని ప్రముదితాః కృతతూర్యఘోషాః
పుష్పోత్కరాః ప్రవవృషుర్నునువుః సురౌఘాః || 2 ||

దైత్యం సహస్రకవచం కవచైః పరీతం
సాహస్రవత్సరతపస్సమరాభిలవ్యైః |
పర్యాయనిర్మిత తపస్సమరౌ భవంతౌ
శిష్టైకకంకటమముం న్యహతాం సలీలం || 3 ||

అన్వాచరన్నుపదిశన్నపి మోక్షధర్మం
త్వం భ్రాతృమాః బదరికాశ్రమమధ్యవాత్సిః |
శక్రోఽథ తే శమతపోబలనిస్సహాత్మా
దివ్యాంగనాపరివృతం ప్రజిఘాయ మారం || 4 ||

కామో వసంతమలయానిలబంధుశాలీ
కాంతాకటాక్షవిశిఖైర్వికసద్విలాసైః |

విధ్యన్ముహుర్ముహురకంపముదీక్ష్య చ త్వాం
 భీతస్త్వయాథ జగదే మృదుహాసభాజా || 5 ||

భీత్యాలమంగజ వసంత సురాంగనా వో
 మన్నానసం త్విహా జషధ్వమితి బ్రువాణః |
 త్వం విస్మయేన పరితః స్తువతామధైషాం
 ప్రాదర్శయః స్వపరిచారక కాతరాక్షీ || 6 ||

సమ్మోహనాయ మిశితా మదనాదయంతే
 త్వద్ధాసికాపరిమళైః కిల మోహమాపుః |
 దత్తాం త్వయా చ జగృహుస్త్రపయైవ సర్వ-
 స్వర్వాసిగర్వశమనీం పునరుర్వశీం తాం || 7 ||

దృష్ట్వోర్వశీం తవ కథాం చ నిశమ్య శక్రః
 పర్యాకులోఽజని భవన్మహిమావమర్కాత్ |
 ఏవం ప్రశాంతరమణీయతరావతారాత్
 త్వత్తోఽధికో వరద కృష్ణతను త్వమేవ || 8 ||

దక్షస్తు ధాతురతిలాళనయా రజోంధో
 నాత్యాదృతస్త్వయి చ కష్టమశాంతిరాసీత్ |
 యేన వ్యరుంధ స భవత్తనుమేవ శర్వం
 యజ్ఞే చ వైరపిశునే స్వసుతాం వ్యమానీత్ || 9 ||

క్రుద్ధేశమర్దితమఖ సః తు కృత్తశీరో
 దేవప్రసాదితహారాదథ లబ్ధజీవః |
 త్వత్పూరితక్రతువరః పునరాప శాంతిం
 స త్వం ప్రశాంతికర పాహి మరుత్పురేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-17)

ధ్రువచరితవర్ణనం

ఉత్తానపాదనృపతేర్మనునందనస్య
జాయా బభూవ సురుచిర్నితరామభీష్టా |
అన్యాయ సునీతిరితి భర్తురనాదృతా సా
త్వామేవ నిత్యమగతిః శరణం గతాఽభూత్ ॥ 1 ॥

అంకే పితుస్సురుచిపుత్రకముత్తమం తం
దృష్ట్వా ధ్రువః కిల సునీతిసుతోఽధిరోక్ష్యే |
ఆచిక్షిపే కిల శిశుః సుతరాం సురుచ్యా
దుస్సంత్యజా ఖలు భవద్విముఖైరసూయా ॥ 2 ॥

త్వన్మోహితే పితరి పశ్యతి దారవశ్యే
దూరం దురుక్తినిహతః స గతో నిజాంబాం |
సాఽపి స్వకర్మగతిసంతరణాయ పుంసాం
త్వత్పాదమేవ శరణం శిశవే శశంస ॥ 3 ॥

ఆకర్ణ్య సోఽపి భవదర్చననిశ్చితాత్మా
మానీ నిరేత్య నగరాత్ కిల పంచవర్షః |
సందృష్టనారదనివేదితమంత్రమార్గః
త్వామారరాధ తపసా మధుకాననాంతే ॥ 4 ॥

తాతే విషణ్ణహృదయే నగరీం గతేన
శ్రీనారదేన పరిసాంత్వితచిత్తవృత్తౌ |

బాలస్త్యదర్పితమనాః క్రమవర్ధితేన
నిన్యే కఠోరతపసా కిల పంచ మాసాః ॥ 5 ॥

తావత్ తపోబలనిరుచ్ఛ్వసితే దిగంతే
దేవార్ధితస్త్యముదయత్కరుణార్ద్రచేతాః |
త్వద్రూప చిద్రసనిలీనమతేః పురస్తా-
దావిర్భూభూవిధ విభో గరుడాధిరూఢః ॥ 6 ॥

త్వద్దర్శనప్రమదభారతరంగితం తం
దృగ్భ్యాం నిమగ్నమివ రూపరసాయనే తే |
తుష్టూషమాణమవగమ్య కపోలదేశే
సంస్పృష్టవానసి దరేణ తథాఽఽదరేణ ॥ 7 ॥

తావద్విభోధవిమలం ప్రణవంతమేన-
మాభాషథాస్త్యమవగమ్య తదీయభావం |
రాజ్యం చిరం సమనుభూయ భజస్వ భూయః
సర్వోత్తరం ధ్రువ పదం వినివృత్తిహీనం ॥ 8 ॥

ఇత్యూచిషి త్వయి గతే నృపనందనోఽసౌ
ఆనందితాఖిలజనో నగరీముపేతః |
రేమే చిరం భవదనుగ్రహపూర్ణకామః
తాతే గతే చ వనమాదృతరాజ్యభారః ॥ 9 ॥

యక్షేణ దేవ నిహతే పునరుత్తమేఽస్మిన్
యక్షైః స యుద్ధనిరతో విరతో మనూక్త్యా |
శాంత్యా ప్రసన్నహృదయాత్ ధనదాదుపేతాత్
త్వద్భక్తిమేవ సుదృఢామవృణోన్మహాత్మా ॥ 10 ॥

అంతే భవత్పురుషనితవిమానయాతో
మాత్రా సమం ధ్రువపదే ముదితోఽయమాస్తే |

ఏవం స్వభృత్యజనపాలనలోలధీస్తవం

వాతాలయాధిప నిరుంధి మమామయౌఘాఽ ॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-18)

పృథుచరితవర్ణనం

జాతస్య ధ్రువకుల ఏవ తుంగకీర్తే-
రంగస్య వ్యజని సుతః స వేననామా |
తద్దోషవ్యథితమతిః స రాజవర్యః
త్వత్పాదే నిహితమనా వనం గతోఽభూత్ || 1 ||

పాపోఽపి క్షితి తలపాలనాయ వేనః
పౌరాద్యైరుపనిహితః కరోరవీర్యః |
సర్వేభ్యో నిజబలమేవ సంప్రశంసన్
భూచక్రే తవ యజనాన్యయం న్యరౌత్సీత్ || 2 ||

సంప్రాప్తే హితకథనాయ తాపసౌఘే
మత్తోఽన్యో భువనపతిర్న కశ్చనేతి |
త్వన్నిందావచనపరో మునీశ్వరైస్తైః
శాపాగ్నౌ శలభదశామనాయై వేనః || 3 ||

తన్నాశాత్ ఖలజనభీరుక్తైర్మునీంద్రైః
తన్మాత్రా చిరపరిరక్షితే తదంగే |
త్యక్తాఘే పరిమథితాదధోరుదండాత్
దోర్దండే పరిమథితే త్వమావిరాసీః || 4 ||

విఖ్యాతః పృథురితి తాపసోపదిష్టైః
సూతాద్యైః పరిణతభావిభూరివీర్యః |

వేనార్త్యా కబళితసంపదం ధరిత్రీం
ఆక్రాంతాం నిజధనుషా సమామకార్షీః || 5 ||

భూయస్తాం నిజకులముఖ్యవత్సయుక్తై-
ర్దేవాద్యైః సముచితచారుభాజనేషు |
అన్నాదీనభిలషితాని యాని తాని
స్వచ్ఛందం సురభితనూమదూదుహస్త్యం || 6 ||

ఆత్మానం యజతి మఖైస్త్యయి త్రిధామ-
న్నారభే శతతమవాజిమేధయాగే |
స్పర్ధాలుః శతమఖ ఏత్య నీచవేషో
హృత్వాఽశ్వం తవ తనయాత్ పరాజితోఽభూత్ || 7 ||

దేవేంద్రం ముహూరితి వాజినం హారంతం
వహ్నా తం మునివరమండలే జహూషౌ |
రుంధానే కమలభవే క్రతోస్సమాప్తౌ
సాక్షాత్ త్వం మధురిపుమైక్షథాః స్వయం స్వం || 8 ||

తద్దత్తం వరముపలభ్య భక్తిమేకాం
గంగాంతే విహితపదః కదాపి దేవ |
సత్రస్థం మునినివహం హితాని శంస-
న్నైక్షిప్తాః సనకముఖాః మునీః పురస్తాత్ || 9 ||

విజ్ఞానం సనకముఖోదితం దధానః
స్వాత్మానం స్వయమగమో వనాంతసేవీ |
తత్తాదృక్ప్రభువపురీశ సత్వరం మే
రోగౌఘం ప్రశమయ వాతగేహవాసిః || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-19)

ప్రాచేతసకథానువర్ణనం

పృథోస్తు నప్తా పృథృధర్మకర్మతః
ప్రాచీనబర్హిర్యువతౌ శతద్రుతౌ ।
ప్రచేతసో నామ సుచేతసస్సుతా-
నజీజనత్ త్వత్కరుణాంకురానివ ॥ 1 ॥

పితుః సిన్పక్షానిరతస్య శాసనాత్
భవత్తపస్యాభిరతా దశాపి తే ।
పయోనిధిం పశ్చిమమేత్య తత్తటే
సరోవరం సందదృశుర్మనోహరం ॥ 2 ॥

తదా భవత్తిర్థమిదం సమాగతో
భవో భవత్సేవకదర్శనాదృతః ।
ప్రకాశమాసాద్య పురః ప్రచేతసాం
ఉపాదిశత్ భక్తతమస్తవస్తవం ॥ 3 ॥

స్తవం జపంతస్తమమీ జలాంతరే
భవంతమానేవిషితాయుతం సమాః ।
భవత్సుఖాస్వాదరసాదమిష్యయా
బభూవ కాలో ధ్రువవన్న శీఘ్రతా ॥ 4 ॥

తపోభిరేషామతిమాత్రవర్ధిభిః

స యజ్ఞహింసానిరతోఽపి పావితః |
పితాఽపి తేషాం గృహయాతనారద-
ప్రదర్శితాత్మా భవదాత్మతాం యయౌ || 5 ||

కృపాబలేనైవ పురః ప్రచేతసాం

ప్రకాశమాగాః పతగేంద్రవాహనః |
విరాజి చక్రాదివరాయుధాంశుభిః
భుజాభిరష్టాభిరుదంచితద్యుతిః || 6 ||

ప్రచేతసాం తావదయాచతామపి

త్వమేవ కారుణ్యభరాద్వరానదాః |
భవద్విచింతాఽపి శివాయ దేహినాం
భవత్వసౌ రుద్రసుతిశ్చ కామదా || 7 ||

అవాప్య కాంతాం తనయాం మహీరుహాం

తయా రమధ్వం దశలక్షవత్సరీం |
సుతోఽస్తు దక్షో నను తత్క్షణాచ్ఛ మాం
ప్రయాస్యథేతి న్యగదో ముదైవ తాః || 8 ||

తతశ్చ తే భూతలరోధినస్తరూః

క్రుధా దహంతో ద్రుహిణేన వారితాః |
ద్రుమైశ్చ దత్తాం తనయామవాప్య తాం
త్వదుక్తకాలం సుఖినోఽభిరేమిరే || 9 ||

అవాప్య దక్షం చ సుతం కృతాధ్వరాః

ప్రచేతసో నారదలబ్ధయా ధియా |
అవాపురానందపదం తథావిధ-
స్త్వమీశ వాతాలయనాథ పాహి మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-20)

ఋషభయోగీశ్వరచరితవర్ణనం

ప్రియవ్రతస్య ప్రియపుత్రభూతాదాగ్నిధ్రరాజాదుదితో హి నాభిః |
త్వాం దృష్టవానిష్టదమిష్టమధ్యే తవైవ తుష్ట్యై కృతయజ్ఞకర్మా || 1 ||

అభిష్టుతస్తత మునీశ్వరైస్త్వం రాజ్ఞః స్వతుల్యం సుతమర్థ్యమానః |
స్వయం జనిష్యేఽహమితి బ్రువాణస్తిరోదధా బర్హిషి విశ్వమూర్తే || 2 ||

నాభిప్రియాయామథ మేరుదేవ్యాం త్వమంశతోఽభూర్పషభాభిధానః |
అలోకసామాన్యగుణప్రభావప్రభావితాశేష జనప్రమోదః || 3 ||

త్వయి త్రిలోకీభృతి రాజ్యభారం నిధాయ నాభిః సహ మేరుదేవ్యా |
తపోవనం ప్రాప్య భవన్నిషేవీ గతః కిలానందపదం పదం తే || 4 ||

ఇంద్రస్త్యదుత్కర్షకృతాదమర్షాద్వవర్ష నాస్మిన్నజనాభవర్షే |
యదా తదా త్వం నిజయోగశక్త్యా స్వవర్షమేనద్వ్యదధాః సువర్షం || 5 ||

జితేంద్రదత్తాం కమనీం జయంతీమథోద్వహన్నాత్మరతాశయోఽపి |
అజీజనస్తత శతం తనూజానేషాం క్షితీశో భరతోఽగ్రజన్మా || 6 ||

నవాభవన్ యోగివరా నవాన్యే త్వపాలయన్ భారతవర్షఖండాన్ |
సైకా త్వశీతిస్తవ శేషపుత్రాస్తపోబలాత్ భూసురభూయమీయుః || 7 ||

ఉక్త్వా సుతేభ్యోఽథ మునీంద్రమధ్యే విరక్తిభక్త్యాన్వితముక్తిమార్గం |
స్వయం గతః పారమహంస్యవృత్తిమధా జడోన్మత్తపిశాచచర్యాం || 8 ||

పరాత్మభూతోఽపి పరోపదేశం కుర్వన్ భవాన్ సర్వనిరస్యమానః।
వికారహీనో విచచార కృత్స్నం మహిమహీనాత్మరసాభిలీనః॥ 9॥

శయువ్రతం గోమృగకాకచర్యాం చిరం చరన్నాప్య పరం స్వరూపం।
దవాహృతాంగః కుటకాచలే త్వం తాపాన్ మమాపాకురు వాతనాథ॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-21)

జంబూద్వీపాదిషు భగవదుపాసనాప్రకారవర్ణనం

మధ్యోద్భవే భువ ఇళావృతనామ్ని వర్షే
గౌరీప్రధానవనితాజనమాత్రభాజి ।
శర్వేణ మంత్రనుతిభిః సముపాస్యమానం
సంకర్షణాత్మకమధీశ్వర సంశ్రయే త్వాం ॥ 1 ॥

భద్రాశ్వనామక ఇళావృతపూర్వవర్షే
భద్రశ్రవోభిర్పిభిః పరిణూయమానం ।
కల్పాంతగూఢనిగమోద్ధరణప్రవీణం
ధ్యాయామి దేవ హయశిర్షతనుం భవంతం ॥ 2 ॥

ధ్యాయామి దక్షిణగతే హరివర్షవర్షే
ప్రహ్లాదముఖ్యపురుషైః పరిషేవ్యమాణం ।
ఉత్తుంగశాంతధవళాకృతిమేకశుద్ధ-
జ్ఞానప్రదం నరహారిం భగవన్ భవంతం ॥ 3 ॥

వర్షే ప్రతీచి లళితాత్మని కేతుమాలే
లీలావిశేషలళితస్మితశోభనాంగం ।
లక్ష్మ్య ప్రజాపతిసుతైశ్చ నిషేవ్యమాణం
తస్యాః ప్రియాయ ధృతకామతనుం భజే త్వాం ॥ 4 ॥

రమ్యే హ్యుదీచి ఖలు రమ్యకనామ్ని వర్షే
 తద్వర్షనాథమనువర్యసపర్యమాణం |
 భక్తైకవత్సలమమత్సరహృత్సు భాంతం
 మత్స్యకృతిం భువననాథ భజే భవంతం || 5 ||

వర్షం హిరణ్మయసమాహ్వామౌత్తరాహా-
 మాసీనమద్రి ధృతికర్మతకామతాంగం |
 సంసేవతే పితృగణప్రవరోఽర్యమా యం
 తం త్వాం భజామి భగవన్ పరచిన్మయాత్మన్ || 6 ||

కించోత్తరేషు కురుషు ప్రియయా ధరణ్యా
 సంసేవితో మహితమంత్రనుతిప్రభేదైః |
 దంష్ట్రాగ్రఘృష్టఘనపృష్ఠగరిష్ఠవర్షా
 త్వం పాహి విజ్ఞనుత యజ్ఞవరాహమూర్తే || 7 ||

యామ్యాం దిశం భజతి కింపురుషాఖ్యవర్షే
 సంసేవితో హనుమతా దృఢభక్తిభాజా |
 సీతాభిరామపరమాద్భుతరూపశాలీ
 రామాత్మకః పరిలసన్ పరిపాహి విష్ణో || 8 ||

శ్రీనారదేన సహ భారతఖండముఖ్యైః-
 స్త్వం సాంఖ్యయోగనుతిభిః సముపాస్యమానః |
 ఆకల్పకాలమిహ సాధుజనాభిరక్షీ
 నారాయణో నరసఖః పరిపాహి భూమన్ || 9 ||

ప్లాక్షేఽర్కరూపమయి శాల్యల ఇందురూపం
 ద్వీపే భజంతి కుశనామని వహ్నిరూపం |
 క్రౌంచేఽంబురూపమథ వాయుమయం చ శాకే
 త్వాం బ్రహ్మరూపమపి పుష్కరనామ్ని లోకాః || 10 ||

సర్వైర్ధ్రువాదిభిరుడుప్రకర్తైర్గ్రహైశ్చ
 పుచ్చాదికేష్వవయవేష్వభికల్ప్యమానైః |
 త్వం శింశుమారవపుషా మహతాముపాస్యః
 సంధ్యాసు రుంధి నరకం మమ సింధుశాయీ ॥ 11 ॥

పాతాళమూలభువి శేషతనుం భవంతం
 లోక్తైకకుండలవిరాజిసహస్రశీర్షం |
 నీలాంబరం ధృతహాలం భుజగాంగనాభి-
 ర్జుష్టం భజే హర గదా గురుగేహనాథ ॥ 12 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-22)

అజామిశోపాఖ్యానం

అజామిశో నామ మహీసురః పురా
చరన్ విభో ధర్మపథాన్ గృహీశ్రమి ।
గురోర్గిరా కాననమేత్య దృష్టవాన్
సుధృష్టశీలాం కులటాం మదాకులాం ॥ 1 ॥

స్వతః ప్రశాంతోఽపి తదాహృతాశయః
స్వధర్మముత్సృజ్య తయా సమారమన్ ।
అధర్మకారీ దశమి భవన్ పున-
ర్దధౌ భవన్నామయుతే సుతే రతిం ॥ 2 ॥

స మృత్యుకాలే యమరాజకింకరాన్
భయంకరాన్స్త్రీనభిలక్షయన్ భియా ।
పురా మనాక్ త్వత్స్మృతివాసనాబలా-
జ్ఞహోవ నారాయణనామకం సుతం ॥ 3 ॥

దురాశయస్యాపి తదాత్వనిర్గత-
త్వదీయనామాక్షరమాత్రవైభవాత్ ।
పురోఽభిపేతుర్భవదీయపార్షదా-
శ్చతుర్భుజాః పీతపటా మనోరమాః ॥ 4 ॥

అముం చ సంపాశ్య వికర్షతో భటాన్
 విముంచతే త్యారురుధుర్భలాదమి |
 నివారితాస్తే చ భవజ్జనైస్తదా
 తదీయపాపం నిఖిలం న్యవేదయన్ || 5 ||

భవంతు పాపాని కథం తు నిష్కృతే
 కృతేఽపి భో దండనమస్తి పండితాః |
 న నిష్కృతిః కిం విదితా భవాదృశా-
 మితి ప్రభో త్వత్పురుషో బభాషిరే || 6 ||

శ్రుతిస్మృతిభ్యాం విహితా వ్రతాదయః
 పునంతి పాపం న లునంతి వాసనాం |
 అనంతసేవా తు నికృంతతి ద్వయీ-
 మితి ప్రభో త్వత్పురుషో బభాషిరే || 7 ||

అనేన భో జన్మసహస్రకోటిభిః
 కృతేషు పాపేష్వపి నిష్కృతిః కృతా |
 యదగ్రహిన్నామ భయాకులో హరే-
 రితి ప్రభో త్వత్పురుషో బభాషిరే || 8 ||

న్యణామబుద్ధ్యాపి ముకుందకీర్తనం
 దహత్యఘౌఘాన్ మహిమాస్య తాదృశః |
 యథాగ్నిరేధాంసి యథౌషధం గదా-
 నితి ప్రభో త్వత్పురుషో బభాషిరే || 9 ||

ఇతీరితైర్యామ్యభటైరపాస్యతే
 భవద్భటానాం చ గణే తిరోహితే |
 భవత్స్మృతిం కంచన కాలమాచరన్
 భవత్పదం ప్రాపి భవద్భటైరసౌ || 10 ||

స్వకింకరావేదనశంకితో యమ-

స్తవదంఘ్రిభక్తేషు న గమ్యతామితి।

స్వకీయభృత్యానశిశిక్షదుచ్ఛక్తైః

స దేవ వాతాలయనాథ పాహి మాం॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-23)

దక్షచరితం, చిత్రకేతూపాఖ్యానం, వృత్రవధవర్ణనం
మరుదుత్పత్తివర్ణనం చ

ప్రాచేతసస్తు భగవన్నపరో హి దక్ష-
స్తవత్సేవనం వ్యధిత సర్గవివృద్ధికామః |
ఆవిర్భూభూవిధ తదా లసదష్టబాహు-
స్తస్మై వరం దదిథ తాం చ వధూమసిక్న్విం || 1 ||

తస్యాత్మజాస్తవ్యుతమీశ పునస్సహస్రం
శ్రీనారదస్య వచసా తవ మార్గమాపుః |
నైకత్రవాసమృషయే స ముమోచ శాపం
భక్తోత్తమస్త్విషిరనుగ్రహమేవ మేనే || 2 ||

షష్ఠ్యా తతో దుహితృభిః సృజతః కులౌఘాన్
దౌహిత్రసూనురథ తస్య స విశ్వరూపః |
త్వతోన్నతవర్మితమజాపయదింద్రమాజౌ
దేవ త్వదీయమహిమా ఖలు సర్వజైత్రః || 3 ||

ప్రాక్షూరసేనవిషయే కిల చిత్రకేతుః
పుత్రాగ్రహీ నృపతిరంగిరసః ప్రభావాత్ |
లఙ్ఘ్యైకపుత్రమథ పుత్ర హతే సపత్నీ-
సంఘైరముహ్యాదవశస్తవ మాయయాసౌ || 4 ||

తం నారదస్తు సమమంగిరసా దయాలుః
 సంప్రాప్య తావదుపదర్శ్య సుతస్య జీవం।
 కస్యాస్మి పుత్ర ఇతి తస్య గిరా విమోహం
 త్యక్త్వా త్వదర్చనవిధౌ నృపతిం న్యయుంక్త॥ 5 ॥

స్తోత్రం చ మంత్రమపి నారదతోఽథ లబ్ధ్వా
 తోషాయ శేషవపుషో నను తే తపస్య॥
 విద్యాధరాధిపతితాం స హి సప్తరాత్రే
 లబ్ధ్వాప్యకుంఠమతిరన్వభజద్భవంతం॥ 6 ॥

తస్మై మృణాళధవళేన సహస్రశ్చిరా
 రూపేణ బద్ధనుతిసిద్ధగణావృతేన।
 ప్రాదుర్భవన్నచిరతో నుతిభిః ప్రసన్నో
 దత్వాఽఽతృతత్త్వమనుగృహ్య తిరోదధాథ॥ 7 ॥

త్వద్భక్తమౌలిరథ సోఽపి చ లక్షలక్షం
 వ్రాణి హర్షిమనా భువనేషు కామం।
 సంగాపయన్ గుణగణం తవ సుందరీభిః
 సంగాతిరేకరహితో లళితం చచార॥ 8 ॥

అత్యంతసంగవిలయాయ భవత్ప్రణున్నో
 నూనం స రౌప్యగిరిమాప్య మహత్సమాజే।
 నిశ్శంకమంకకృతవల్లభమంగజారిం
 తం శంకరం పరిహసన్నమయాభిశేపే॥ 9 ॥

నిస్సంభ్రమస్త్యయమయాచితశాపమోక్షో
 వృత్రాసురత్వముపగమ్య సురేంద్రయోధీ।
 భక్త్యాత్మతత్వకథనైః సమరే విచిత్రం
 శత్రోరపి భ్రమమపాస్య గతః పదం తే॥ 10 ॥

త్వత్సేవనేన దితిరింద్రవధోద్యతాఽపి
తాన్ప్రిత్యతేంద్రసుహృదో మరుతోఽభిలేభే ।
దుష్టాశయేఽపి శుభదైవ భవన్నిషేషా
తత్తాదృశస్త్వమవ మాం పవనాలయేశ ॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-24)

ప్రహ్లాదచరితవర్ణనం

హిరణ్యాక్షే పోత్రీప్రవరవపుషా దేవ భవతా
హతే శోకక్రోధగ్లపితధృతిరేతస్య సహజః |
హిరణ్యప్రారంభః కశిపురమరారాతిసదసి
ప్రతిజ్ఞామాతేనే తవ కిల వధార్థం మధురిపో || 1 ||

విధాతారం ఘోరం స ఖలు తపసిత్వా నచిరతః
పురః సాక్షాత్కర్వన్ సురనరమృగాద్యైరనిధనం |
వరం లబ్ధ్వా దృప్తో జగదిహ భవన్నాయకమిదం
పరిక్షుందన్నింద్రాదహరత దివం త్వామగణయన్ || 2 ||

నిహంతుం త్వాం భూయస్తవ పదమవాప్తస్య చ రిపో-
ర్భహిర్ద్వష్టేరంతర్దధిథ హృదయే సూక్ష్మవపుషా |
నదన్నుచ్చైస్త్రాప్యఖిలభువనాంతే చ మృగయన్
భియా యాతం మత్వా స ఖలు జితకాశి నివవృతే || 3 ||

తతోఽస్య ప్రహ్లాదః సమజని సుతో గర్భవసతౌ
మునేర్వీణాపాణేరధిగతభద్భక్తిమహిమా |
స వై జాత్యా దైత్యశ్శిశురపి సమేత్య త్వయి రతిం
గతస్తద్భక్తానాం వరద పరమోదాహరణతాం || 4 ||

సురారీణాం హాస్యం తవ చరణదాస్యం నిజసుతే
స దృష్ట్వా దుష్టాత్మా గురుభిరశిశిక్షచ్ఛిరమముం |

గురుప్రోక్తం చాసావిదమిదమిదమభద్రాయ దృఢమి-
త్యపాకుర్వన్ సర్వం తవ చరణభక్త్యైవ వవృధే || 5 ||

అధీతేషు శ్రేష్ఠం కిమితి పరిపృష్టేఽథ తనయే
భవద్భక్తిం వర్యామభిగదతి వర్యాకులధృతిః |
గురుభ్యో రోషిత్వా సహజమతిరస్యేత్యభివిదన్
వధోపాయానస్మిన్ వ్యతనుత భవత్పాదశరణే || 6 ||

స శూలైరావిద్ధః సుబహు మథితో దిగ్గజగణై-
ర్మహోసర్వైర్దష్టోఽప్యనశనగరాహారవిధుతః |
గిరీంద్రావక్షిప్తోఽప్యహహా! పరమాత్మన్నయి విభో
త్వయి న్యస్తాత్మత్వాత్ కిమపి న నిపీడామభజత || 7 ||

తతః శంకావిష్టః స పునరతిదుష్టోఽస్య జనకో
గురూక్త్యా తద్గేహే కిల వరుణపాశైస్తమరుణత్ |
గురోశ్చాసాన్నిధ్యే స పునరనుగాన్ దైత్యతనయాన్
భవద్భక్తేస్తత్వం పరమమపి విజ్ఞానమశిషత్ || 8 ||

పితా శృణ్వన్ బాలప్రకరమఖిలం త్వత్సుతిపరం
రుషాంధః ప్రాహైనం కులహతక కస్తే బలమితి |
బలం మే వైకుంఠస్తవ చ జగతాం చాపి స బలం
స ఏవ త్రైలోక్యం సకలమితి ధీరోఽయమగదీత్ || 9 ||

అరే క్వాసౌ క్వాసౌ సకలజగదాత్మా హారిరితి
ప్రభింతే స్మ స్తంభం చలితకరవాళో దితిసుతః |
అతః పశ్చాద్విష్ణో న హి వదితుమీశోఽస్మి సహసా
కృపాత్మన్ విశ్వాత్మన్ పవనపురవాసిన్ మృడయ మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-25)

నరసింహావతారవర్ణనం

స్తంభే ఘట్టయతో హిరణ్యకశిపోః కర్ణౌ సమాచూర్ణయ-
న్నాఘూర్ణజగదండకుండకుహరో ఘోరస్తవాభూద్రవః |
శ్రుత్వా యం కిల దైత్యరాజహృదయే పూర్వం కదాప్యశ్రుతం
కంపః కశ్చన సంపపాత చలితోఽప్యంభోజభూర్విష్టరాత్ ॥ 1 ॥

దైత్యే దిక్షు విస్పృష్టచక్షుషి మహాసంరంభిణి స్తంభతః
సంభూతం న మృగాత్మకం న మనుజాకారం వపుస్తే విభో |
కిం కిం భీషణమేతద్దుభితమితి వ్యుద్భాంతచిత్తేఽసురే
విస్ఫుర్జజ్జద్ధవళోగ్రరోమవికసద్వర్షా సమాజృంభథాః ॥ 2 ॥

తప్తస్వర్ణసవర్ణఘూర్ణదతిరూక్షాక్షం సటాకేసర-
ప్రోత్కంపప్రనికుంభితాంబరమహో జీయాత్తవేదం వపుః |
వ్యాత్తవ్యాప్తమహాదరీసఖముఖం ఖడ్గోగ్రవల్లన్మహా-
జిహ్వానిర్గమద్ృశ్యమానసుమహాదంష్ట్రాయుగోడ్డామరం ॥ 3 ॥

ఉత్సర్పద్వలిభంగభీషణహనుం హ్రాస్వస్థవీయస్తర-
గ్రీవం పీవరదోశ్యతోద్గతనఖకూరాంశుదూరోద్భణం |
వోమోల్లంఘి ఘనాఘనోపమఘనప్రధ్వాననిర్దాఢివిత-
స్పర్ధాలుప్రకరం నమామి భవతస్తన్నారసింహం వపుః ॥ 4 ॥

నూనం విష్ణురయం నిహన్మ్యముమితి భ్రామ్యద్గదాభీషణం
దైత్యేద్రం సముపాద్రవంతమధృథా దోర్భాఢ్యం పృథుభ్యామముం |

వీరో నిర్గళితోఽథ ఖడ్గఫలకే గృహ్ణాన్ విచిత్రశ్రమాన్

వ్యావృణ్వన్ పునరాపపాత భువనగ్రాసోద్యతం త్వామహో || 5 ||

భ్రామ్యంతం దితిజాధమం పునరపి ప్రోద్ధృహ్య దోర్భ్యం జవాత్

ద్వారేఽథోరుయుగే నిపాత్య నఖరాన్ వృత్థాయ వక్షోభువి |

నిర్భిందన్నధిగరభనిర్భరగళద్రక్తాంబు బద్ధోత్సవం

పాయం పాయముదైరయో బహు జగత్సంహారిసింహారవాన్ || 6 ||

త్యక్త్వా తం హతమాశు రక్త లహరీసిక్తోన్నమద్వర్షణి

ప్రత్యుత్పత్య సమస్తదైత్య పటలీం చాఖాద్యమానే త్వయి |

భ్రామ్యద్భూమి వికంపితాంబుధి కులం వ్యాలోలశైలోత్కరం

ప్రోత్సర్పత్థచరం చరాచరమహో దుఃస్థామవస్థాం దధౌ || 7 ||

తావన్ మాంసవపాకరాళవపుషం ఘూరాంత్రమాలాధరం

త్వాం మధ్యేసభమిద్ధకోపముషితం దుర్వారగుర్వారవం |

అభ్యేతుం న శశాక కోపి భువనే దూరే స్థితా భీరవః

సర్వే శర్వవిరించవాసవ ముఖాః ప్రత్యేకమస్తోషత || 8 ||

భూయోఽప్యక్షతరోషధామ్ని భవతి బ్రహ్మజ్ఞయా బాలకే

ప్రహ్లాదే పదయోర్నమత్యపభయే కారుణ్యభారాకులః |

శాంతస్త్యం కరమస్య మూర్ధ్ని సమధాః స్తోత్రైరథోద్ధాయత-

స్తస్యాకామధియోఽపి తేనిధ వరం లోకాయ చానుగ్రహం || 9 ||

ఏవం నాటితరౌద్రచేష్టిత విభో శ్రీతాపనీయాభిధ-

శ్రుత్యంతస్ఫుటగీతసర్వ మహిమన్నత్యంతశుద్ధాకృతే |

తత్తాదృజ్జిభిలోత్తరం పునరహో కస్త్యాం పరో లంఘయేత్

ప్రహ్లాదప్రియ హే మరుత్పురపతే సర్వామయాత్పాహి మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-26)

గజేంద్రమోక్షవర్ణనం

ఇంద్రద్యుమ్నః పాండ్యఖండాధిరాజ-
స్తవద్భక్తాత్మా చందనాద్రౌ కదాచిత్ |
త్వత్సేవాయాం మగ్నధీరాలులోకే
నైవాగస్త్యం ప్రాప్తమాతిథ్యకామం || 1 ||

కుంభోద్భూతిః సంభృతక్రోధభారః
స్తబ్ధాత్మా త్వం హస్తిభూయం భజేతి |
శప్తావైఘ్నేనం ప్రత్యగాత్ సోఽపి లేభే
హస్తింద్రత్వం త్వత్స్మృతివ్యక్తిధన్యం || 2 ||

దుగ్ధాంభోధేర్మధ్యభాజి త్రికూటే
క్రీడన్ శైలే యూథపోఽయం వశాభిః |
సర్వాన్ జంతూనత్యవర్తిష్ట శక్త్యా
త్వద్భక్తానాం కుత్ర నోత్కర్షలాభః || 3 ||

స్వేన స్థేమ్నా దివ్యదేశత్వశక్త్యా
సోఽయం ఖేదానప్రజానన్ కదాచిత్ |
శైలప్రాంతే ఘర్మతాంతః సరస్యాం
యూఘైస్సార్ధం త్వత్ప్రీణున్నోఽభిరేమే || 4 ||

హూహూస్తావద్ దేవలస్యాపి శాపాత్
 గ్రాహీభూతస్తజ్జలే వర్తమానః |
 జగ్రాహైనం హస్తినం పాదదేశే
 శాంత్యర్థం హి శ్రాంతిదోఽసి స్వకానాం || 5 ||

త్వత్సేవాయా వైభవాత్ దుర్నిరోధం
 యుద్ధ్యంతం తం వత్సరాణాం సహస్రం |
 ప్రాప్తే కాలే త్వత్పదైకాగ్ర్యసిద్ధ్యై
 నక్రాక్రాంతం హస్తివర్యం వ్యధాస్తవం || 6 ||

ఆర్తివ్యక్తప్రాక్తనజ్ఞానభక్తిః
 శుండోత్క్షిప్తైః పుండరీకైః సమర్చణైః |
 పూర్వాభ్యస్తం నిర్విశేషాత్మనిష్ఠం
 స్తోత్ర శ్రేష్ఠం సోఽన్వగాదీత్ పరాత్మణైః || 7 ||

శ్రుత్వా స్తోత్రం నిర్గుణస్థం సమస్తం
 బ్రహ్మేశాద్యైర్నాహమిత్యప్రయాతే |
 సర్వాత్మా త్వం భూరికారుణ్యవేగాత్
 తార్ణ్యరూఢః ప్రేక్షితోఽభూః పురస్తాత్ || 8 ||

హస్తీంద్రం తం హస్తపద్మేన ధృత్వా
 చక్రేణ త్వం నక్రవర్యం వ్యధారీః |
 గంధర్వేఽస్మిన్ ముక్తశాపే స హస్తీ
 త్వత్సారూప్యం ప్రాప్య దేదీప్యతే స్మ || 9 ||

ఏతద్వృత్తం త్వాం చ మాం చ ప్రగే యో
 గాయేత్సోఽయం భూయసే శ్రేయసే స్యాత్ |
 ఇత్యుక్త్వైవం తేన సార్థం గతస్తవం
 ధిష్ణ్యం విష్ణో పాహి వాతాలయేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-27)

అమృతమథనే కూర్మావతారవర్ణనం

దుర్వాసాస్సురవనితాప్తదివ్యమాల్యం
శక్రాయ స్వయముపదాయ తత్ర భూయః |
నాగేంద్రప్రతిమృదితే శశాప శక్రం
కా ఙ్గాంతిస్త్వదితరదేవతాంశజానాం || 1 ||

శాపేన ప్రథితజరేఽథ నిర్జరేంద్రే
దేవేష్వప్యసురజితేషు నిష్ప్రభేషు |
శర్వాద్యాః కమలజమేత్య సర్వదేవా
నిర్వాణప్రభవ నమం భవంతమాపుః || 2 ||

బ్రహ్మద్యైః స్తు తమహిమా చిరం తదానీం
ప్రాదుష్వన్ వరద పురః పరేణ ధామ్నా |
హే దేవా దితిజకులైర్విధాయ సంధిం
పీయాషం పరిమథతేతి పర్యశాస్త్యం || 3 ||

సంధానం కృతవతి దానపైః సురౌఘే
మంథానం నయతి మదేన మందరాద్రిం |
భ్రష్టేఽస్మిన్ బదరమివోద్వహన్ ఖగేంద్రే
సద్యస్త్యం వినిహితవాన్ పయఃపయోధౌ || 4 ||

ఆధాయ ద్రుతమథ వాసుకిం వరత్రాం
పాథోధౌ వినిహితసర్వబీజజాలే |

ప్రారబ్ధే మథనవిధౌ సురాసురైస్తై-

ర్వాజ్యజాత్వం భుజగముఖేఽకరోస్సురారీః ॥ 5 ॥

క్షుబ్ధాద్రౌ క్షుభితజలోదరే తదానీం

దుగ్ధాబ్ధౌ గురుతరభారతో నిమగ్నైః |

దేవేషు వ్యథితతమేషు తత్ప్రియైషీ

ప్రాణైషీః కమతతనుం కరోరప్పష్టాం ॥ 6 ॥

వజ్రాతిస్థిరతరకర్పరేణ విష్ణో

విస్తారాత్పరిగతలక్షయోజనేన |

అంభోధేః కుహరగతేన వర్షణా త్వం

నిర్మగ్నం క్షితిధరనాథమున్నినేథ ॥ 7 ॥

ఉన్మగ్నై ర్ముటితి తదా ధరాధరేంద్రే

నిర్మేధుర్ద్ధృఢమిహ సమ్మదేన సర్వే |

ఆవిశ్య ద్వితయగణేఽపి సర్పరాజే

వైవశ్యం పరిశమయన్నవీవృథస్తాః ॥ 8 ॥

ఉద్దామభ్రమణజవోన్నమద్గిరీంద్ర-

న్యస్తైకస్థిరతరహస్తపంకజం త్వాం |

అభ్రాంతే విధిగిరిశాదయః ప్రమోదా-

దుద్భ్రాంతా నునుపురుపాత్తపుష్పవర్షాః ॥ 9 ॥

దైత్యైషే భుజగముఖానిలేన తప్తే

తేనైవ త్రిదశకులేఽపి కించిదార్తే |

కారుణ్యాత్తవ కిల దేవ వారివాహః

ప్రావర్షన్నమరగణాన్న దైత్యసంఘాః ॥ 10 ॥

ఉద్భ్రామ్యద్భహుతిమినక్రచక్రవాళే
తత్రాబ్ధౌ చిరమథితేఽపి నిర్వికారే |
ఏకస్త్యం కరయుగకృష్టసర్పరాజః
సంరాజ౯ పవనపురేశ పాహి రోగాత్ || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-28)

అమృతమథనే కాళకూటాద్యుత్పత్తివర్ణనం,
లక్ష్మీస్వయంవరవర్ణనం అమృతోత్పత్తివర్ణనం చ

గరళం తరళానలం పురస్తాజ్జలధేరుద్విజగాళ కాళకూటం।
అమరస్తు తివాదమోదనిఘ్నూ గిరిశస్తన్నిపపౌ భవత్ప్రియార్థం ॥ 1 ॥

విమథత్సు సురాసురేషు జాతా సురభిస్తామృషిషు న్యధాస్త్రిధామః।
హయరత్నమభూదధేభరత్నం ద్యుతరుశ్చాప్సరసః సురేషు తాని ॥ 2 ॥

జగదీశ భవత్పరా తదానీం
కమనీయా కమలా బభూవ దేవీ।
అమలామవలోక్య యాం విలోలః
సకలోఽపి స్పృహయాంబభూవ లోకః ॥ 3 ॥

త్వయి దత్తహృదే తదైవ దేవ్యై త్రిదశేంద్రో మణిపీఠికాం వ్యతారీత్।
సకలోపహృతాభిషేచనీయైః ఋష్యస్తాం శ్రుతిగీర్భిరభ్యషించః ॥ 4 ॥

అభిషేకజలానుపాతిముగ్ధత్వదపాంగైరవభూషితాంగవల్లీం।
మణికుండలపీతచేలహారప్రముఖైస్తామమరాదయోఽన్వభూషః ॥ 5 ॥

వరణస్రజమాత్తభృంగనాదాం దధతీ సా కుచకుంభమందయానా।
పదశింజితమంజునూపురా త్వాం కలితవ్రీళవిలాసమాససాద ॥ 6 ॥

గిరిశ ద్రుహిణాదిసర్వదేవాన్ గుణభాజోఽప్యవిముక్తదోషలేశాన్ |
 అవమృశ్య సదైవ సర్వరమ్యే నిహితా త్వయ్యనయాఽపి దివ్యమాలా || 7 ||

ఉరసా తరసా మమానిధైనాం భువనానాం జననీమనన్యభావాం |
 త్వదురోవిలసత్తదీక్షణశ్రీ పరివృష్ట్యా పరిపుష్టమాస విశ్వం || 8 ||

అతిమోహనవిభ్రమా తదానీం మదయంతీ ఖలు వారుణీ నిరాగాత్ |
 తమసః పదవీమదాస్తవమేనామతినమ్మాననయా మహోసురేభ్యః || 9 ||

తరుణాంబుదసుందరస్తదా త్వం నను ధన్వంతరిరుత్థితోఽంబురాశేః |
 అమృతం కలశే వహాన్ కరాభ్యామఖిలార్తిం హర మారుతాలయేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-29)

దేవానామమృతోపలబ్ధిప్రకారవర్ణనం

ఉద్గచ్ఛతస్తవ కరాదమృతం హరత్సు
దైత్యేషు తానశరణాననునీయ దేవాః ।
సద్యస్తిరోధిథ దేవ భవత్ప్రభావా-
దుద్యత్స్వధుధ్యకలహో దితిజా బభూవుః ॥ 1 ॥

శ్యామాం రుచాఽపి వయసాఽపి తనుం తదానీం
ప్రాప్తోఽసి తుంగకుచమండలభంగురాం త్వం
పీయాషకుంభకలహం పరిముచ్య సర్వే
తృష్ణాకులాః ప్రతియయుస్త్యదురోజకుంభే ॥ 2 ॥

కా త్వం మృగాక్షి విభజస్వ సుధామిమామి-
త్యారూఢరాగవివశానభియాచతోఽమూః ।
విశ్వస్యతే మయి కథం కులటాఽస్మి దైత్యా
ఇత్యాలపన్నపి సువిశ్వసితానతానీః ॥ 3 ॥

మోదాత్ సుధాకలశమేషు దదత్సు సా త్వం
దుశ్చేష్టితం మమ సహధ్వమితి బ్రువాణా ।
పంక్తిప్రభేదవినివేశితదేవదైత్యా
లీలావిలాసగతిభిః సమదాః సుధాం తాం ॥ 4 ॥

అస్మాస్వియం ప్రణయినీత్యసురేషు తేషు
 జోషం స్థితేష్వథ సమాప్య సుధాం సురేషు |
 త్వం భక్తలోకవశగో నిజరూపమేత్య
 స్వర్భానుమర్దపరిపీతసుధం వ్యలాపీః || 5 ||

త్వత్తః సుధాహరణయోగ్యఫలం పరేషు
 దత్వా గతే త్వయి సురైః ఖలు తే వ్యగృహ్ణామ్ |
 ఘోరేఽథ మూర్ఛతి రణే బలిదైత్యమాయా-
 వ్యామోహితే సురగణే త్వమిహావిరాసీః || 6 ||

త్వం కాలనేమిమథ మాలిముఖామ్ జఘంథ
 శక్రో జఘాన బలిజంభవలామ్ సపాకామ్ |
 శుష్కార్ద్రదుష్కరవధే నముచౌ చ లూనే
 ఘేనేన నారదగిరా న్యరుణో రణం త్వం || 7 ||

యోషావపుర్దనుజమోహనమాహితం తే
 శ్రుత్వా విలోకనకుతూహలవామ్ మహేశః |
 భూతైస్సమం గిరిజయా చ గతః పదం తే
 స్తుత్వాఽబ్రవీదభిమతం త్వమథో తిరోధాః || 8 ||

ఆరామసీమని చ కందుకఘాతలీలా-
 లోలాయమాననయనాం కమనీం మనోజ్ఞామ్ |
 త్వామేష వీక్ష్య విగళద్వసనాం మనోభూ-
 వేగాదనంగరిపురంగ సమాలిలింగం || 9 ||

భూయోఽపి విద్రుతవతీముపధావ్య దేవో
 వీర్యప్రమోక్షవికసత్పరమార్థబోధః |
 త్వన్మానితస్తవ మహాత్వమువాచ దేవ్యై
 తత్తాదృశస్తవ వాతనికేతనాథం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-30)

వామనావతారవర్ణనం

శక్రేణ సంయతి హతోఽపి బలిర్మహాత్మా
శుక్రేణ జీవిత తనుః క్రతువర్ధితోష్మా ।
విక్రాంతిమాణ్ భయనిలీనసురాం త్రిలోకీం
చక్రే వశే స తవ చక్రముఖాదభీతః ॥ 1 ॥

పుత్రార్తిదర్శనవశాదదితిర్విషణ్ణా
త్వం కాశ్యపం నిజపతిం శరణం ప్రపన్నా ।
త్వత్పూజనం తదుదితం హి పయోవ్రతాఖ్యం
సా ద్వాదశాహమచరత్ త్వయి భక్తిపూర్ణా ॥ 2 ॥

తస్యావధౌ త్వయి నిలీనమతేరముష్యాః
శ్యామశ్చతుర్భుజవపుః స్వయమావిరాసీః ।
నమ్రాం చ తామిహా భవత్తనయో భవేయం
గోప్యం మదీక్షణమితి ప్రలపన్నయాసీః ॥ 3 ॥

త్వం కాశ్యపే తపసి సన్నిదధత్తదానీం
ప్రాప్తోఽసి గర్భమదితేః ప్రణతో విధాత్రా ।
ప్రాసూత చ ప్రకటవైష్ణవదివ్యరూపం
సా ద్వాదశీశ్రవణపుణ్యదినే భవంతం ॥ 4 ॥

పుణ్యాశ్రమం తమభివర్షతి పుష్పవర్షై-
 ర్షాక్షా కులే సురగణే కృతతూర్యఘోషే |
 బధ్వాఽంజలిం జయ జయేతి నుతః పితృభ్యాం
 త్వం తత్క్షణే పటుతమం వటురూపమాధాః || 5 ||

తావత్ప్రజాపతిముఖైరుపనీయ మౌంజీ-
 దండాజినాక్షవలయాదిభిరర్చ్యమానః |
 దేదీప్యమానవపురీశ కృతాగ్నికార్య-
 స్త్వం ప్రాస్థిథా బలిగృహం ప్రకృతాశ్వమేధం || 6 ||

గాత్రేణ భావిమహిమోచితగౌరవం ప్రా-
 గ్వావ్యవృణ్వతేవ ధరణీం చలయన్నయాసీః |
 ఛత్రం పరోష్మతిరణార్థమివాదధానో
 దండం చ దానవజనేష్యవ సన్నిధాతుం || 7 ||

తాం నర్మదోత్తరతటే హయమేధశాలా-
 మాసేదుషి త్వయి రుచా తవ రుద్ధనేత్రైః |
 భాస్వాఽకిమేష దహనో ను సనత్కుమారో
 యోగీ ను కోఽయమితి శుక్రముఖైశ్శశంకే || 8 ||

ఆనీతమాశు భృగుభిర్మహసాఽభిభూతై-
 స్త్వాం రమ్యరూపమసురః పులకావృతాంగః |
 భక్త్యా సమేత్య సుకృతీ పరిణిజ్య పాదౌ
 తత్తోయమన్వధృత మూర్ధని తీర్థతీర్థం || 9 ||

ప్రహ్లాదవంశజతయా క్రతుభిర్ద్విజేషు
 విశ్వాసతో ను తదిదం దితిజోఽపి లేభే |
 యత్తే పదాంబు గిరిశస్య శిరోభిలాళ్యం
 స త్వం విభో గురుపురాలయ పాలయేథాః || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-31)

బలివిధ్వంసనం

ప్రీత్యా దైత్యస్తవ తనుమహాఃప్రేక్షణాత్ సర్వథాఽపి
త్వామారాధ్యన్నజిత రచయన్నంజలిం సంజగాద।
మత్తః కిం తే సమభిలషితం విప్రసూనో వద త్వం
వ్యక్తం భక్తం భవనమవనిం వాఽపి సర్వం ప్రదాసేః ॥ 1 ॥

తామక్షీణాం బలిగిరముపాకర్ణ్య కారుణ్యపూర్ణో-
ఽప్యస్యోత్సేకం శమయితుమనా దైత్యవంశం ప్రశంసన్।
భూమిం పాదత్రయపరిమితాం ప్రార్థయామాసిథ త్వం
సర్వం దేహీతి తు నిగదితే కస్య హాస్యం న వా స్యాత్ ॥ 2 ॥

విశ్వేశం మాం త్రిపదమిహ కిం యాచసే బాలిశస్త్వం
సర్వాం భూమిం వృణు కిమమునేత్యాలపత్త్వాం స దృప్యన్।
యస్మాద్ధర్పాత్ త్రిపదపరిపూర్త్యక్షమః క్షేపవాదాన్
బంధం చాసావగమదతద్ధర్వోఽపి గాఢోపశాంత్యై ॥ 3 ॥

పాదత్రయ్యా యది న ముదితో విష్టపైర్నాపి తుష్యే-
దిత్యుక్తేఽస్మిన్ వరద భవతే దాతుకామేఽథ తోయం।
దైత్యాచార్యస్తవ ఖలు పరిక్షార్థినః ప్రేరణాత్తం
మా మా దేయం హరిరయమితి వ్యక్తమేవాబభాషే ॥ 4 ॥

యాచత్యేవం యది స భగవాన్ పూర్ణకామోఽస్మి సోఽహం
 దాస్యామ్యేవ స్థిరమితి వదన్ కావ్యశప్తోఽపి దైత్యః |
 వింధ్యావల్యా నిజదయితయా దత్తపాద్యాయ తుభ్యం
 చిత్రం చిత్రం సకలమపి స ప్రాపయత్తోయపూర్వం || 5 ||

నిస్సందేహం దితికులపతౌ త్వయ్యశేషార్పణం తద్-
 వ్యాతన్వానే ముముచుర్పషయః సామరాః పుష్పవర్షం |
 దివ్యం రూపం తవ చ తదిదం పశ్యతాం విశ్వభాజా-
 ముచ్చైరుచ్చైరవృధదవధీకృత్య విశ్వాండభాండం || 6 ||

త్వత్పాదాగ్రం నిజపదగతం పుండరీకోద్భవోఽసౌ
 కుండీతో యైరసిచదపునాద్యజ్జలం విశ్వలోకాన్ |
 హరోత్కర్షాత్ సుబహు నన్మతే ఖేచరైరుత్సవేఽస్మిన్
 ఘేరీం నిఘ్నన్ భువనమచరజ్జాంబవాన్ భక్తిశాలీ || 7 ||

తావద్దైత్యాస్త్వనుమతిమృతే భర్తురారబ్ధయుద్ధాః
 దేవోపేతైర్భవదనుచరైస్సంగతా భంగమాపన్ |
 కాలాత్మాఽయం వసతి పురతో యద్వశాత్ ప్రాగ్జితాః స్మః
 కిం వో యుద్దైరితి బలిగిరా తేఽథ పాతాళమాపుః || 8 ||

పాశైర్బద్ధం పతగపతినా దైత్యముచ్చైరవాదీ-
 స్తార్త్తియాకం దిశ మమ పదం కిం న విశ్వేశ్వరోఽసి |
 పాదం మూర్ధ్ని ప్రణయ భగవన్నిత్యకంపం వదంతం
 ప్రహ్లాదస్తం స్వయముపగతో మానయన్నస్తవీత్వాం || 9 ||

దర్శోచ్ఛిత్యై విహితమఖిలం దైత్య సిద్ధోఽసి పుణ్డై-
 ర్లోకస్తేఽస్తు త్రిదివవిజయీ వాసవత్వం చ పశ్చాత్ |
 మత్సాయుజ్యం భజ చ పునరిత్యన్వగృహ్ణో బలిం తం
 విప్రైస్సంతానితమఖవరః పాహి వాతాలయేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-32)

మత్స్యవతారవర్ణనం

పురా హయగ్రీవమహాసురేణ
షష్ఠాంతరాంతోద్యదకాండకల్పే |
నిద్రోన్ముఖబ్రహ్మముఖాద్ధృతేషు
వేదేష్యధితస్యః కిల మత్స్యరూపం ॥ 1 ॥

సత్యవ్రతస్య ద్రమిశాధిభర్తు-
ర్నదీజలే తర్పయతస్తదానీం |
కరాంజలౌ సంజ్వలితాకృతిస్త్య-
మదృశ్యథాః కశ్చన బాలమీనః ॥ 2 ॥

క్షిప్తం జలే త్వాం చకితం విలోక్య
నిన్యేఽంబుపాత్రేణ మునిః స్వగేహం |
స్వల్పైరహోభిః కలశీం చ కూపం
వాపీం సరశ్చానశిషే విభో త్వం ॥ 3 ॥

యోగప్రభావాద్ భవదాజ్ఞయైవ
నీతస్తతస్త్యం మునినా పయోధిం |
పృష్టోఽమునా కల్పదిదృక్షుమేనం
సప్తాహమాస్వేతి వదన్నయాసీః ॥ 4 ॥

ప్రాప్తే త్వదుక్తేఽహని వారిధారా
పరిప్లుతే భూమితలే మునీంద్రః |

సప్తర్షిభిః సార్థమపారవారి-

ఋష్యద్భూర్ణమానః శరణం యయౌ త్వాం || 5 ||

ధరాం త్వదాదేశకరీమవాప్తాం

నౌరూపిణీమారురుహుస్తదా తే |

తత్కంపకంప్రేషు చ తేషు భూయ-

స్తవమంబుధేరావిరభూర్మహీయాన్ || 6 ||

ఝషాకృతిం యోజనలక్షదీర్ఘాం

దధానముచ్చైస్తరతేజసం త్వాం |

నిరీక్ష్య తుష్టా మునయస్తవదుక్త్యా

త్వత్తుంగశృంగే తరణిం బబంధుః || 7 ||

ఆకృష్టనౌకో మునిమండలాయ

ప్రదర్శయన్ విశ్వజగద్విభాగాన్ |

సంస్తూయమానో నృవరేణ తేన

జ్ఞానం పరం చోపదిశన్నచారీః || 8 ||

కల్పావధౌ సప్తమునీన్ పురోవత్

ప్రస్థాప్య సత్యవ్రతభూమిపం తం |

వైవస్వతాఖ్యం మనుమాదధానః

క్రోధాద్ధయగ్రీవమభిద్రుతోఽభూః || 9 ||

స్వతుంగశృంగక్షతవక్షసం తం

నిపాత్య దైత్యం నిగమాన్ గృహీత్వా |

విరించయే ప్రీతహృదే దదానః

ప్రభంజనాగారపతే ప్రపాయాః || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-33)

అంబరీషోపాఖ్యానం

వైవస్వతాఖ్యమనుపుత్రనభాగజాత-

నాభాగనామకనరేంద్రసుతోఽంబరీషః।

సప్తార్ణవావృతమహీదయితోఽపి రేమే

త్వత్సంగిషు త్వయి చ మగ్నమనాస్సదైవ॥ 1 ॥

త్వత్ప్రితయే సకలమేవ వితన్వతోఽస్య

భక్త్యైవ దేవ నచిరాదభృథాః ప్రసాదం।

యేనాస్య యాచనమృతేఽప్యభిరక్షణార్థం

చక్రం భవాఽ ప్రవితతార సహస్రధారం॥ 2 ॥

స ద్వాదశీవ్రతమథో భవదర్చనార్థం

వర్షం దధౌ మధువనే యమునోపకంఠే।

పత్న్యా సమం సుమనసా మహతీం వితన్వః

పూజాం ద్విజేషు విస్మజః పశుషష్టికోటిం॥ 3 ॥

తత్రాథ పారణదినే భవదర్చనాంతే

దుర్వాససాఽస్య మునినా భవనం ప్రవేదే।

భోక్తుం వృతశ్చ స నృపేణ పరార్తిశీలో

మందం జగామ యమునాం నియమాఽ విధాస్యః॥ 4 ॥

రాజ్ఞాఽథ పారణముహూర్తసమాప్తిభేదా-
 ద్వారైవ పారణమకారి భవత్పరేణ।
 ప్రాప్తో మునిస్తదథ దివ్యదృశా విజానన్
 ఊష్యన్ క్రుధోద్ధృతజతో వితతాన కృత్యాం॥ 5॥

కృత్యాం చ తామసిధరాం భువనం దహంతి-
 మగ్రేఽభివీక్ష్య నృపతిర్న పదాచ్ఛకంపే।
 త్వద్భక్తబాధమభివీక్ష్య సుదర్శనం తే
 కృత్యానలం శలభయన్ మునిమన్వధావీత్॥ 6॥

ధావన్నశేషభువనేషు భియా స పశ్యన్
 విశ్వత్ర చక్రమపి తే గతవాన్ విరించం।
 కః కాలచక్రమతిలంఘయతీత్యపాస్తః
 శర్వం యయౌ స చ భవంతమవందతైవ॥ 7॥

భూయో భవన్నిలయమేత్య మునిం నమంతం
 ప్రోచే భవానహమ్పషే నను భక్తదాసః।
 జ్ఞానం తపశ్చ వినయాన్వితమేవ మాన్యం
 యాహ్యాంబరీషపదమేవ భజేతి భూమన్॥ 8॥

తావత్సమేత్య మునినా స గృహీతపాదో
 రాజాఽపస్పృత్య భవదస్త్రమసావనౌషీత్।
 చక్రే గతే మునిరదాదఖిలాశిషోఽస్మై
 త్వద్భక్తిమాగసి కృతేఽపి కృపాం చ శంసన్॥ 9॥

రాజా ప్రతీక్ష్య మునిమేకసమామనాశ్వాన్
 సంభోజ్య సాధు తమ్పిషిం విస్పృజన్ ప్రసన్నం।
 భుక్త్వా స్వయం త్వయి తతోఽపి దృఢం రతోఽభూ-
 త్సాయుజ్యమాప చ స మాం పవనేశ పాయాః॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-34)

శ్రీరామచరితవర్ణనం

గీర్వాణైరర్థమానో దశముఖనిధనం కోసలేఽష్వశ్యశృంగే |
పుత్రీయామిష్టిమిష్టా దదుషి దశరథక్షాభృతే పాయసాగ్ర్యం |
తద్భుక్త్యా తత్పురంధ్రీష్వపి తిస్సృషు సమం జాతగర్భాసు జాతో
రామస్త్యం లక్ష్మణేన స్వయమథ భరతేనాపి శత్రుఘ్నానామ్నా ॥ 1 ॥

కోదండీ కౌశికస్య క్రతువరమవితుం లక్ష్మణేనానుయాతో
యాతోఽభూస్తా తవాచా మునికథితమనుద్వంద్వశాంతాధ్వఖేదః |
న్యఋణాం త్రాణాయ బాణైర్ముని వచనబలాత్తాటకాం పాటయిత్వా
లభ్యాస్మాదస్త్రజాలం మునివనమగమో దేవ సిద్ధాశ్రమాఖ్యం ॥ 2 ॥

మారీచం ద్రావయిత్వా మఖశిరసి శరైరన్యరక్షాంసి నిఘ్నన్
కల్యాం కుర్వన్నహల్యాం పథి పదరజసా ప్రాప్య వైదేహగేహం |
భిందానశ్చంద్రచూడం ధనురవనిసుతామిందిరామేవ లభ్యా
రాజ్యం ప్రాతిష్ఠాస్త్యం త్రిభిరపి చ సమం భ్రాతృవీరైస్సదారైః ॥ 3 ॥

ఆరుంధానే రుషాంధే భృగుకులతిలకే
సంక్రమయ్య స్వతేజో
యాతే యాతోఽన్యయోధ్యాం సుఖమిహ
నివసన్ కాంతయా కాంతమూర్తే |
శత్రుఘ్నేనైకదాథో గతవతి భరతే
మాతులస్యాధివాసం

తా తారబ్ధోఽభిషేకస్తవ కిల విహతః
కేకయాధీశపుత్ర్యా ॥ 4 ॥

తా తోక్త్యా యాతుకామో వనమనుజ వధూసంయుతశ్చాపధారః
పౌరానారుధ్య మార్గే గుహనిలయగతస్తవం జటాచీరధారీ।
నావా సంతీర్య గంగామధి పదవి పునస్తం భరద్వాజమారా-
న్నత్వా తద్వాక్యహేతోరతిసుఖమవసశ్చిత్రకూటే గిరింద్రే ॥ 5 ॥

శ్రుత్వా పుత్రార్తిభిన్నం ఖలు భరతముఖాత్ స్వర్గయాతం స్వతాతం
తప్తో దత్వాఽంబు తస్మై నిదధిథ భరతే పాదుకాం మేదినీం చ।
అత్రిం నత్వాఽథ గత్వా వనమతివిపులం దండకం చండకాయం
హత్వా దైత్యం విరాధం సుగతిమకలయశ్చారు భోః శారభంగీం ॥ 6 ॥

నత్వాఽగస్త్యం సమస్తాశరనికర సప-
త్రాకృతిం తాపసేభ్యః
ప్రత్యశౌషీః ప్రియైషీ తదను చ మునినా
వైష్ణవే దివ్యచాపే।
బ్రహ్మస్త్రే చాపి దత్తే పథి పితృసుహృదం
వీక్ష్య భూయో జటాయుం
మోదాత్ గేదాతటాంతే పరిరమసి పురా
పంచవట్యాం వధూట్యా ॥ 7 ॥

ప్రాప్తాయాః శూర్పణఖ్యా మదనచలధృతేరర్థనైర్నిస్సహాత్మా
తాం సౌమిత్రౌ విస్మజ్య ప్రబలతమరుషా తేన నిర్మాననాసాం।
దృష్వైన్ద్రాం రుష్టచిత్తం ఖరమభిపతితం దూషణం చ త్రిమూర్ధం
వ్యాహింసీరాశరానప్యయుత సమధికాంస్తత్క్షణాదక్షతోష్మో ॥ 8 ॥

సోదర్యా ప్రోక్తవార్తావివశ దశముఖా-
దిష్టమారీచమాయా-

సారంగం సారసాక్ష్యా స్పృహితమనుగతః
 ప్రావధీర్బాణఘాతం |
 తన్మాయాక్రందనిర్యాపితభవదనుజాం
 రావణస్తామహోర్షి-
 త్తేనార్తోఽపి త్వమంతః కిమపి
 ముదమధాస్తద్వధోపాయలాభాత్ || 9 ||

భూయస్తన్వీం విచిన్వన్నహృత దశముఖ-
 స్త్వద్వధూం మద్వధేనే-
 త్యుక్త్వా యాతే జటాయౌ దివమథ సుహృదః
 ప్రాతనోః ప్రేతకార్యం |
 గృష్ణానం తం కబంధం జఘనిథ శబరీం
 ప్రేక్ష్య పంపాతటే త్వం
 సంప్రాప్తో వాతసూనుం భృశముదితమనాః
 పాహి వాతాలయేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-35)

శ్రీరామచరితవర్ణనం

నీతస్సుగ్రీవమైత్రీం తదను హనుమతా దుందుభేః కాయముచ్చైః
క్షిప్తాం గుప్తేన భూయో లులువిథ యుగపత్ పత్రిణా సప్త సాలాః ।
హత్వా సుగ్రీవఘాతోద్యతమతులబలం బాలినం వ్యాజవృత్త్యా
వర్షావేలామనైషిర్విరహతరళితస్తవం మతంగాశ్రమాంతే ॥ 1 ॥

సుగ్రీవేణానుజోక్త్యా సభయమభియతా వ్యూహితాం వాహినీం తా-
మృక్షాణాం వీక్ష్య దిక్షు ద్రుతమథ దయితామార్గణాయావనప్రమాం ।
సందేశం చాంగులీయం పవనసుతకరే ప్రాదిశో మోదశాలీ
మార్గే మార్గే మమార్గే కపిభిరపి తదా త్వత్ప్రియా సప్రయాసైః ॥ 2 ॥

త్వద్వార్తాకర్ణనోద్యద్గరుదురుజవసంపాతిసంపాతివాక్య-
ప్రోత్తిర్ణార్ణోధిరంతర్నగరి జనకజాం వీక్ష్య దత్వాఽంగులీయం ।
ప్రక్షుద్యోద్యానమక్షపణచణరణః సో ధబంధో దశాస్యం
దృష్ట్వా ప్లుష్ట్వా చ లంకాం రుటితి స హనుమాః మౌలిరత్నం దదౌ తే ॥ 3 ॥

త్వం సుగ్రీవాంగదాదిప్రబల కపిచమూచక్రవిక్రాంతభూమి-
చక్రోఽభిక్రమ్య పారేజలధి నిశిచరేంద్రానుజాశ్రీయమాణః ।
తత్ప్రోక్తాం శత్రువార్తాం రహసి నిశమయః ప్రార్థనాపార్థ్యరోష
ప్రాస్తాగ్నేయాస్త్రతేజస్త్రసదుదధిగిరా లబ్ధవాః మధ్యమార్గం ॥ 4 ॥

కిశైరాశాంతరోపాహృత గిరినికరైః సేతుమాధాప్య యాతో
 యాతూన్యామర్ద్య దంష్ట్రానఖశిఖరిశిలాసాలశస్తైః స్వసైన్వైః |
 వ్యాకుర్వన్ సానుజస్త్యం సమరభువి పరం విక్రమం శక్రజేత్రా
 వేగాన్నాగాస్త్రబద్ధః పతగపతిగరున్మారుతైర్మోచితోఽభూః || 5 ||

సౌమిత్రిస్త్యత్ర శక్తిప్రహృతిగళదసుర్వాతజానీతశైల-
 ప్రూణాత్ ప్రాణానుపేతో వ్యకృణుత కుస్మతిశ్లాఘినం మేఘనాదం |
 మాయాక్షోభేషు వైభీషణవచనహృతస్తంభనః కుంభకర్ణం
 సంప్రాప్తం కంపితోర్వీతలమఖిలచమూభక్షిణం వ్యక్షిణోస్త్యం || 6 ||

గృహ్ణాన్ జంభారిసంప్రేషితరథకవచౌ రావణేనాభియుద్ధ్యన్
 బ్రహ్మస్త్రేణాస్య భిందన్ గళతతిమబలామగ్నిశుద్ధాం ప్రగృహ్ణాన్ |
 దేవశ్రేణీవరోజ్జివితసమరమృతైరక్షతైర్పక్షసంఘై-
 ర్గంకాభర్త్రా చ సాకం నిజనగరమగాః సప్రియః పుష్పకేణ || 7 ||

ప్రీతో దివ్యాభిషేకైరయుతసమధికాన్ వత్సరాన్ పర్యరంసీ-
 ర్మైథిల్యాం పాపవాచా శివ! శివ! కిల తాం గర్భిణీమభ్యహాసీః |
 శత్రుఘ్ననార్దయిత్వా లవణనిశిచరం ప్రార్థయః శూద్రపాశాం
 తావాద్వాత్మీకిగేహే కృతవసతిరుపాసూత సీతా సుతౌ తే || 8 ||

వాత్మీకేస్త్యత్సుతోద్ధాపితమధురకృతేరాజ్ఞయా యజ్ఞవాటే
 సీతాం త్వయ్యాప్తుకామే క్షితిమవిశదసౌ త్వం చ కాలార్థితోఽభూః |
 హేతోః సౌమిత్రిఘాతీ స్వయమథ సరయూమగ్ననిశ్శేషభృత్యైః
 సాకం నాకం ప్రయాతో నిజపదమగమో దేవ వైకుంఠమాద్యం || 9 ||

సోఽయం మర్త్యావతారస్తవ ఖలు నియతం మర్త్యశిక్షార్థమేవం
 విశ్లేషార్తిర్నిరాగస్త్యజనమపి భవేత్ కామధర్మాతిసక్త్యా |
 నో చేత్ స్వాత్మానుభూతేః క్వ ను తవ మనసో విక్రియా చక్రపాణే
 స త్వం సత్వైకమూర్తే పవనపురపతే వ్యాధును వ్యాధితాపాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-36)

పరశురామావతారవర్ణనం

అత్రైః పుత్రతయా పురా త్వమనసూయాయాం హి దత్తాభిధో
జాతః శిష్యనిబంధతంద్రితమనాః స్వస్థశ్చరణ కాంతయా |
దృష్టో భక్తమేన హేహాయమహీపాలేన తస్మై వరా-
నష్టైశ్చర్యముఖాన్ ప్రదాయ దదిథ స్వేనైవ చాంతే వధం || 1 ||

సత్యం కర్తుమథార్జునస్య చ వరం తచ్ఛక్తిమాత్రానతం
బ్రహ్మదేవ్వి తదాఖిలం నృపకులం హంతుం చ భూమేర్భరం |
సంజాతో జమద్గ్నితో భృగుకులే త్వం రేణుకాయాం హారే
రామో నామ తదాత్మజేష్యవరజః పిత్రోరథాః సమ్మదం || 2 ||

లబ్ధ్వామ్నాయగణశ్చతుర్దశవయా గంధర్వరాజే మనా-
గాసక్తాం కిల మాతరం ప్రతి పితుః క్రోధాకులస్యాజ్ఞయా |
తా తాజ్ఞాతిగసోదరైః సమమిమాం చిత్వాఽథ శాంతాత్ పితు-
స్తేషాం జీవనయోగమాపిథ వరం మాతా చ తేఽదాద్వరాన్ || 3 ||

పిత్రా మాతృముదే స్తవాహృతవియద్ధేనోర్నిజాదాశ్రమాత్
ప్రస్థాయాథ భృగోర్గిరా హిమగిరావారాధ్య గౌరీపతిం |
లబ్ధ్వా తత్పరశుం తదుక్తదనుజచ్ఛేదీ మహాస్త్రాదికం
ప్రాప్తో మిత్రమథాకృతవ్రణమునిం ప్రాప్యోగమః స్వాశ్రమం || 4 ||

ఆఖేటోపగతోఽర్జునః సురగవీసంప్రాప్తసంపద్గణై-
 స్త్వత్ప్రతా పరిపూజితః పురగతో దుర్మంత్రివాచా పునః |
 గాం క్రేతుం సచివం న్యయుంక్త కుధియా తేనాపి రుంధన్ముని-
 ప్రాణక్షేపసరోషగోహతచమూచక్రేణ వతో హృతః || 5 ||

శుక్రోజ్జీవితతాతవాక్యచలితక్రోధోఽథ సఖ్యా సమం
 బిభ్రద్ధ్యాతమహోదరోపనిహితం చాపం కుఠారం శరాః |
 ఆరూఢః సహవాహయంతృకరథం మాహిష్మతీమావిశః
 వార్భిర్వత్సమదాశుషి క్షితిపతౌ సంప్రాస్తుథాస్సంగరం || 6 ||

పుత్రాణామయుతేన సప్తదశభిశ్చాక్షౌహిణీభిర్మహా-
 సేనానీభిరనేకమిత్రనివహైర్వాప్యజృంభితాయోధనః |
 సద్యస్తృక్కుఠారబాణవిదళన్నిశ్శేషసైన్యోత్కరో
 భీతిప్రద్రుతనష్టశిష్టతనయస్తా వ్మాపతద్దేహాయః || 7 ||

లీలావారితనర్మదాజలవలల్లంకేశగర్వాపహా-
 శ్రీమద్భాహుసహస్రముక్తబహుశస్త్రాస్త్రం నిరుంధన్నముం |
 చక్రే త్వయ్యథ వైష్ణవేఽపి విఫలే బుధ్వా హరిం త్వాం ముదా
 ధ్యాయంతం చితనర్వదోషమవధీః సోఽగాత్ పరం తే పదం || 8 ||

భూయోఽమర్షితహేహయాత్మజగణైస్తా తే హతే రేణుకా-
 మాఘ్నానాం హృదయం నిరీక్ష్య బహుశో ఘూరాం ప్రతిజ్ఞాం వహాః |
 ధ్యానానీతరథాయుధస్తవమకృథా విప్రద్రుహాః క్షత్రియాః
 దిచ్ఛక్రేషు కుఠారయః విశిఖయః నిఃక్షత్రియాం మేదినిం || 9 ||

తా తోజ్జీవనకృన్నృపాలకకులం
 త్రిస్సప్తకృత్వో జయః
 సంతర్ప్యథ సమంతపంచకమహా-
 రక్తహదౌఘే పితృఋణః |

యజ్ఞే క్షామపి కాశ్యపాదిషు దిశః
 సాల్వేన యుధ్యః పునః
 కృష్ణోఽముం నిహనిష్యతీతి
 శమితో యుద్ధాత్ కుమారైర్భవాః || 10 ||

న్యస్యాస్త్రాణి మహేంద్రభూభృతి తపస్తన్వః పునర్మజ్జితాం
 గోకర్ణావధి సాగరేణ ధరణీం దృష్టా వర్ధితస్తాపసైః |
 ధ్యాతేష్యాసధృతానలాస్త్రచకితం సింధుం స్రువక్షేపణా-
 దుత్సార్యోద్ధృతకరళో భృగుపతే వాతేశ సంరక్ష మాం || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-37)

కృష్ణావతారప్రసంగవర్ణనం

సాంద్రానందతనో హరే నను పురా దైవాసురే సంగరే
త్వత్కృత్తా అపి కర్మశేష వశతో యే తే న యాతా గతిం ।
తేషాం భూతలజన్మనాం దితిభువాం భారేణ దూరార్దితా
భూమిః ప్రాప విరించమాశ్రితపదం దేవైః పురైవాగతైః ॥ 1 ॥

హా హా దుర్జనభూరిభారమథితాం పాథోనిధౌ పాతుకాం
ఏతాం పాలయ హంత మే వివశతాం సంపృచ్ఛ దేవానిమామ్ ।
ఇత్యాది ప్రచురప్రలాపవివశామాలోక్య ధాతా మహీం
దేవానాం వదనాని వీక్ష్య పరితో దధ్యౌ భవంతం హరే ॥ 2 ॥

ఊచే చాంబుజభూరమూనయి సురాః సత్యం ధరిత్ర్యా వచో
నన్వస్యా భవతాం చ రక్షణవిధౌ దక్షో హి లక్ష్మీపతిః ।
సర్వే శర్వపురస్సరా వయమితో గత్వా పయోవారిధిం
నత్వా తం స్తుమహే జవాదితి యయుః సాకం తవాకేతనం ॥ 3 ॥

తే ముగ్ధానిలశాలి దుగ్ధజలధేస్తీరం గతాః సంగతా
యావత్త్వత్పదచింతనైకమనసస్తావత్ స పాథోజభూః ।
త్వద్వాచం హృదయే నిశమ్య సకలానానందయన్నూచివా-
నాఖ్యాతః పరమాత్మనా స్వయమహం వాక్యం తదాకర్ణ్యతాం ॥ 4 ॥

జానే దీనదశామహం దివిషదాం భూమేశ్చ భీమైర్నై-
 స్తక్షేపాయ భవామి యాదవకులే సోఽహం సమగ్రాత్మనా |
 దేవా వృష్ణికులే భవంతు కలయా దేవాంగనాశ్చావనౌ
 మత్సేవార్థమితి త్వదీయవచనం పాథోజభూరూచివాఽ || 5 ||

శ్రుత్వా కర్ణరసాయనం తవ వచః సర్వేషు నిర్వాపిత-
 స్వాంతేష్యిశ గతేషు తావకకృపాపీయూషత్ప్రాత్మసు |
 విఖ్యాతే మధురాపురే కిల భవత్సాన్నిధ్యపుణ్యోత్తరే
 ధన్యాం దేవకనందినిముదవహద్రాజా స శూరాత్మజః || 6 ||

ఉద్వాహోవసితౌ తదీయసహజః కంసోఽథ సమ్మానయ-
 న్నేతౌ సూతతయా గతః పథి రథే వ్యోమోత్థయా త్వద్గిరా |
 అస్యాస్తావమతిదుష్టమష్టమసుతో హంతేతి హంతేరితః
 సంత్రాసాత్ స తు హంతుమంతికగతాం తన్విం కృపాణీమధాత్ || 7 ||

గృహ్ణానశ్చికురేషు తాం ఖలమతిః శౌరేశ్చిరం సాంత్యనైః
 నో ముంచఽ పునరాత్మజార్పణగిరా ప్రితోఽథ యాతో గృహాఽ |
 ఆద్యం త్వత్సహజం తథాఽర్పితమపి స్నేహేన నాహన్నసౌ
 దుష్టానామపి దేవ పుష్టకరుణా దృష్టా హి ధీరేకదా || 8 ||

తావత్త్వన్మనసైవ నారదమునిః ప్రోచే స భోజేశ్వరం
 యూయం నన్వసురాః సురాశ్చ యదవో జానాసి కిం న ప్రభో |
 మాయావీ స హారిర్భవద్వధకృతే భావీ సురప్రార్థనా-
 దిత్యాకర్ణ్య యదూనదూధునదసౌ శౌరేశ్చ సూనూనహాఽ || 9 ||

ప్రాప్తే సప్తమగర్భతామహిపతౌ త్వత్ప్రేరణాన్మాయయా
 నీతే మాధవ రోహిణీం త్వమపి భోస్సచ్చితుస్సఖైకాత్మకః |
 దేవక్యా జఠరం వివేశిథ విభో సంస్తూయమానస్సురైః
 స త్వం కృష్ణ విధూయ రోగపటలీం భక్తిం పరాం దేహి మే || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-38)

కృష్ణావతారవర్ణనం

ఆనందరూప భగవన్నయి తేఽవతారే
ప్రాప్తే ప్రదీప్తభవదంగనిరీయమాణైః |
కాంతిప్రజైరివ ఘనాఘనమండలైర్ద్యా-
మావృణ్వతి విరురుచే కిల వర్షవేలా || 1 ||

ఆశాసు శీతశతరాసు పయోదతోయై-
రాశాసితాప్తివివశేషు చ సజ్జనేషు |
నైశాకరోదయవిధౌ నిశి మధ్యమాయాం
క్లేశాపహస్త్రిజగతాం త్వమిహోఽవిరాసీః || 2 ||

బాల్యస్వృశాఽపి వపుషా దధుషా విభూతీః
ఉద్యక్తిరీటకటకాంగదహారభాసా |
శంఖారివారిజగదాపరిభాసితేన
మేఘాసితేన పరిలేసిథ సూతిగేహే || 3 ||

వక్షస్థలీసుఖనిలీనవిలాసిలక్ష్మీ-
మందాక్షలక్షితకటాక్షవిమోక్షభేదైః |
తన్మందిరస్య ఖలకంసకృతామలక్ష్మీ-
మున్నార్జయన్నివ విరేజిథ వాసుదేవ || 4 ||

శౌరిస్తు ధీరమునిమండలచేతసోఽపి
 దూరస్థితం వపురుదీక్ష్య నిజేక్షణాభ్యాం |
 ఆనందబాష్పపుళకోద్గమగద్గదార్ద్ర-
 స్తుష్టావ దృష్టిమకరందరసం భవంతం || 5 ||

దేవ ప్రసీద పరపూరుష తాపవల్లి-
 నిర్గూనదాత్ర సమనేత్ర కలావిలాసిన్ |
 ఘేదానపాకురు కృపాగురుభిః కటాక్షై-
 రిత్యాది తేన ముదితేన చిరం నుతోఽభూః || 6 ||

మాత్రా చ నేత్రసలిలాస్తృతగాత్రవల్యా
 స్తోత్తైరభిష్టుతగుణః కరుణాలయస్తవ్ |
 ప్రాచీనజన్మయుగళం ప్రతిబోధ్య తాభ్యాం
 మాతుర్గిరా దధిథ మానుషబాలవేషం || 7 ||

త్వత్ప్రేరితస్తదను నందతనూజయా తే
 వ్యత్యాసమారచయితుం స హి శూరసూనుః |
 త్వాం హస్తయోరధృత చిత్తవిధార్యమార్యై-
 రంభోరుహస్థకళహంసకిశోరరమ్యం || 8 ||

జాతా తదా పశుపసద్మని యోగనిద్రా
 నిద్రావిముద్రితమథాకృత పౌరలోకం |
 త్వత్ప్రేరణాత్ కిమివ చిత్రమచేతనైర్యద్-
 ద్వాఝైః స్వయం వ్యఘటి సంఘటితైః సుగాఢం || 9 ||

శేషేణ భూరిఫణవారితవారిణాఽథ
 స్వైరం ప్రదర్శితపథో మణిదీపితేన |
 త్వాం ధారయన్ స ఖలు ధన్యతమః ప్రతస్థే
 సోఽయం త్వమీశ మమ నాశయ రోగవేగాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-39)

యోగమాయానయనాదివర్ణనం

భవంతమయముద్వహాఽ యదుకులోద్వహో నిస్సరఽ
దదర్శ గగనోచ్ఛలజ్జలభరాం కళిందాత్మజాం।
అహో సలిలసంచయః స పునరైంద్రజాలోదితో
జలౌఘ ఇవ తత్క్షణాత్ ప్రపదమేయతామాయయౌ ॥ 1 ॥

ప్రసుప్తపశుపాలికాం నిభృతమారుదద్భాలికా-
మపావృతకవాటికాం పశుపవాటికామావిశఽ।
భవంతమయమర్పయఽ ప్రసవతల్పకే తత్పదా-
ద్వహాఽ కపటకన్యకాం స్వపురమాగతో వేగతః ॥ 2 ॥

త త స్త్వదనుజారవక్షపితనిద్రవేగద్రవద్-
భటోక్తరనివేదితప్రసవవార్తయైవార్తిమాఽ।
విముక్తచికురోక్తరస్త్వరితమాపతఽ భోజరా-
డతుష్ట ఇవ దృష్టవాఽ భగినికాకరే కన్యకాం ॥ 3 ॥

ద్రువం కపటశాలినో మధుహరస్య మాయా భవే-
దసావితీ కిశోరికాం భగినికాకరాలింగితాం।
ద్విపో నళినికాంతరాదివ మృణాళికామాక్షిప-
న్నయం త్వదనుజామజాముపలపట్టకే పిష్టవాఽ ॥ 4 ॥

త తో భవదుపాసకో ఝటితి మృత్యుపాశాదివ
ప్రముచ్య తరస్యైవ సా సమధిరూఢరూపాంతరా।

అధస్తలమజగ్ముషీ వికసదష్టబాహుస్ఫుర-

న్మహోయుధమహో గతా కిల విహాయసా దిద్యుతే || 5 ||

న్యశంసతర కంస తే కిము మయా వినిషిష్టయా

బభూవ భవదంతకః క్వచన చింత్యతాం తే హితం |

ఇతి త్వదనుజా విభో ఖలముదీర్య తం జగ్ముషీ

మరుద్గణపణాయితా భువి చ మందిరాణ్యేయుషీ || 6 ||

ప్రగే పునరగాత్మజావచనమీరితా భూభుజా

ప్రలంబబకపూతనాప్రముఖదానవా మానినః |

భవన్నిధనకామ్యయా జగతి బభ్రుముర్నిర్భయాః

కుమారకవిమారకాః కిమివ దుష్కరం నిష్కృపైః || 7 ||

తతః పశుపమందిరే త్వయి ముకుంద నందప్రియా-

ప్రసూతిశయనేశయే రుదతి కించిదంచత్పదే |

విబుధ్య వనితాజనైస్తనయసంభవే ఘ్రూషితే

ముదా కిము వదామ్యహో సకలమాకులం గోకులం || 8 ||

అహో ఖలు యశోదయా నవకళాయచేతోహారం

భవంతమలమంతికే ప్రథమమాపిబంత్యా దృశా |

పునః స్తనభరం నిజం సపది పాయయంత్యా ముదా

మనోహరతనుస్పృశా జగతి పుణ్యవంతో జితాః || 9 ||

భవత్కుశలకామ్యయా స ఖలు నందగోపస్తదా

ప్రమోదభరసంకులో ద్విజకులాయ కిం నాదదాత్ |

తథైవ పశుపాలకాః కిము న మంగళం తేనిరే

జగత్త్రితయమంగళ త్వమిహ పాహి మామామయాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-40)

పూతనామోక్షవర్ణనం

తదను నందమమందశుభాస్పదం నృపపురిం కరదానకృతే గతం ।
సమవలోక్య జగాద భవత్ప్రీతా విదితకంససహాయజనోద్యమః ॥ 1 ॥

అయి సఖే తవ బాలకజన్మ మాం సుఖయతేఽద్య నిజాత్మజజన్మవత్ ।
ఇతి భవత్ప్రీతృతాం వ్రజనాయకే సమధిరోప్య శశంస తమాదరాత్ ॥ 2 ॥

ఇహ చ సంత్యనిమిత్తశతాని తే
కటకసీమ్ని తతో లఘు గమ్యతాం ।
ఇతి చ తద్వచసా వ్రజనాయకో
భవదపాయభియా ద్రుతమాయయౌ ॥ 3 ॥

అవసరే ఖలు తత్ర చ కాచన వ్రజపదే మధురాకృతిరంగనా ।
తరళషట్పదలాశితకుంతళా కపటపోతక తే నికటం గతా ॥ 4 ॥

సపది సా హృతబాలకచేతనా నిశిచరాన్వయజా కిల పూతనా ।
వ్రజవధూష్విహ కేయమితి క్షణం విమృశతీషు భవంతముపాదదే ॥ 5 ॥

లశితభావవిలాసహృతా త్మభిర్యువతిభిః ప్రతిరోద్ధుమపారితా ।
స్తనమసౌ భవనాంతనిషేదుషీ ప్రదదుషీ భవతే కపటాత్మనే ॥ 6 ॥

సమధిరుహ్య తదంకమశంకితస్తమథ బాలకలోపనరోషితః ।
మహాదివామ్రఫలం కుచమండలం ప్రతిచుచూషిథ దుర్విషదూషితం ॥ 7 ॥

అసుభిరేవ సమం ధయతి త్వయి స్తనమసౌ స్తనితోపమనిస్వనా ।
నిరపతద్భయదాయి నిజం వపుః ప్రతిగతా ప్రవిసార్య భుజాపుభౌ ॥ 8 ॥

భయదఘ్నూషణభీషణవిగ్రహశ్రవణదర్శనమోహితవల్లవే ।
వ్రజపదే తదురః స్థలభేలనం నను భవంతమగృహ్ణాత గోపికాః ॥ 9 ॥

భువనమంగళనామభిరేవ తే యువతిభిర్భూహుధా కృతరక్షణః ।
త్వమయి వాతనికేతననాథ మామగదయన్ కురు తావకసేవకం ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-41)

పూతనాశరీరదాహవర్ణనం,
గోపీనాం బాలాలలనకౌతుకవర్ణనం చ

వ్రజేశ్వరః శౌరివచో నిశమ్య సమావ్రజన్నధ్వని భీతచేతాః |
నిషిష్టనిశ్శేషతరుం నిరీక్ష్య కంచితృదార్థం శరణం గతస్తాన్ ॥ 1 ॥

నిశమ్య గోపీవచనాదుదంతం సర్వైఃపి గోపా భయవిస్మయాంధాః |
త్వత్పాతితం ఘోరపిశాచదేహం దేహుర్విదూరైఃథ కుఠారకృత్తం ॥ 2 ॥

త్వత్పితపూతస్తనతచ్ఛరీరాత్ సముచ్చలన్నుచ్చతరో హి ధూమః |
శంకామధాదాగరవః కిమేష కిం చాందనో గౌల్గులవోఽథవేతి ॥ 3 ॥

మదంగసంగస్య ఫలం న దూరే క్షణేన తావత్ భవతామపి స్యాత్ |
ఇత్యుల్లపన్ వల్లవతల్లజేభ్యః త్వం పూతనామాతనుథాః సుగంధిం ॥ 4 ॥

చిత్రం పిశాచ్యా న హతః కుమార-
శ్చిత్రం పురైవాకథి శౌరిణేదం |
ఇతి ప్రశంసన్ కిల గోపలోకో
భవన్ముఖాలోకరసే న్యమాంక్షీత్ ॥ 5 ॥

దినేదినేఽథ ప్రతివృద్ధలక్ష్మీరక్షిణమాంగళ్యశతో వ్రజోఽయం |
భవన్నివాసాదయి వాసుదేవ ప్రమోదసాంద్రః పరితో విరేజే ॥ 6 ॥

గృహేషు తే కోమళరూపహాసమిధః కథాసంకులితాః కమన్యః |
వృత్తేషు కృత్యేషు భవన్నిరీక్షాసమాగతాః ప్రత్యహమత్యనందన్ || 7 ||

అహో కుమారో మయి దత్తదృష్టిః
స్మృతం కృతం మాం ప్రతి వత్సకేన |
ఏహ్యేహి మామితు్యపసార్య పాణీ
త్వయీశ కిం కిం న కృతం వధూభిః || 8 ||

భవద్వపుః స్పర్శనకౌతుకేన కరాత్కరం గోపవధూజనేన
నీతస్తవమాతామ్రసరోజమాలావ్యాలంబిలోలంబతులామలాసీః || 9 ||

నిపాయయంతీ స్తనమంకగం త్వాం
విలోకయంతీ వదనం హసంతీ |
దశాం యశోదా కతమాన్న భేజే
స తాదృశః పాహి హారే గదాన్మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-42)

శకటాసురవధవర్ణనం

కదాపి జన్మర్షదినే తవ ప్రభో నిమంత్రి తజ్ఞాతివధూమహీసురా |
మహానసస్తావం సవిధే నిధాయ సా మహానసాదౌ వవృతే వ్రజేశ్వరీ || 1 ||

త తో భవత్రాణనియుక్తబాలకప్రభీతినంక్రందనసంకులారపైః |
విమిశ్రమశ్రావి భవత్సమీపతః పరిస్ఫుటద్దారుచటచ్చటారవః || 2 ||

త తస్తదాకర్ణనసంభ్రమశ్రమప్రకంపివక్షోజభరా వ్రజాంగనాః |
భవంతమంతర్దృశుస్సమంతతో వినిష్పతద్దారుణదారుమధ్యగం || 3 ||

శిశోరహో కిం కిమభూదితి ద్రుతం
ప్రధావ్య నందః పశుపాశ్చ భూసురాః |
భవంతమాలోక్య యశోదయా ధృతం
సమాశ్వసన్నశ్రుజలార్ద్రలోచనాః || 4 ||

కస్కో ను కౌతస్కుత ఏష విస్మయో విశంకటం యచ్చకటం విపాటితం |
న కారణం కించిదిహేతి తే స్థితాః స్వనానికాదత్తకరాస్త్యదీక్షకాః || 5 ||

కుమారకస్యాస్య పయోధరార్థినః
ప్రరోదనే లోలపదాంబుజాహతం |
మయా మయా దృష్టమనో విపర్యగా-
దితీశ తే పాలకబాలకా జగుః || 6 ||

భియా తదా కించిదజానతామిదం కుమారకాణామతిదుర్ఘటం వచః |
భవత్ప్రభావవిదురైరితీరితం మనాగివాశంక్యత దృష్టపూతనైః || 7 ||

ప్రవాళతామ్రం కిమిదం పదం క్షతం సరోజరమ్యా ను కరౌ విరోజితౌ |
ఇతి ప్రసర్పత్కరుణాతరంగితాస్తద్దంగమాపస్పృశురంగనాజనాః || 8 ||

అయే సుతం దేహి జగత్పతేః కృపా-
తరంగపాతా త్పరిపాతమద్య మే |
ఇతి స్మ సంగృహ్యా పితా త్వదంగకం
ముహుర్ముహుః శ్లిష్యతి జాతకంటకః || 9 ||

అనోనిలీనః కిల హంతుమాగతః
సురారిరేవం భవతా విహింసితః |
రజోఽపి నో దృష్టమముష్య తత్కథం
స శుద్ధసత్త్వే త్వయి లీనవాన్ ధ్రువం || 10 ||

ప్రపూజితైస్తత తతో ద్విజాతిభి-
ర్విశేషతో లంభితమంగలాశిషః |
వ్రజం నిజైర్బాల్యరస్నైర్విమోహాయన్
మరుత్పురాధీశ రుజాం జహీహి మే || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-43)

తృణావర్తవధవర్ణనం

త్వామేకదా గురుమరుత్పురనాథ వోఢుం
గాఢాధిరూఢగరిమాణమపారయంతీ |
మాతా నిధాయ శయనే కిమిదం బతేతి
ధ్యాయంత్యచేష్టత గృహేషు నివిష్టశంకా || 1 ||

తావద్విదూరముపకర్ణితఘోరఘోష-
వ్యాజృంభిపాంసుపటలీపరిపూరితాశః |
వాత్యావపుస్స కిల దైత్యవరస్తృణావ-
ర్తాఖ్యో జహార జనమానసహారిణం త్వాం || 2 ||

ఉద్దామపాంసుతిమిరాహతదృష్టిపాతే
ద్రష్టుం కిమప్యకుశలే పశుపాలలోకే |
హా బాలకస్య కిమితి త్వదుపాంతమాప్తా
మాతా భవంతమవిలోక్య భృశం రురోద || 3 ||

తావత్ స దానవవరోఽపి చ దీనమూర్తి-
ర్భావత్కభారపరిధారణలూనవేగః |
సంకోచమాప తదను క్షతపాంసుఘోషే
ఘోషే వ్యతాయత భవజ్జననీనినాదః || 4 ||

రోదోపకర్ణనవశాదుపగమ్య గేహం
క్రందత్సు నందముఖగోపకులేషు దీనః |

త్వాం దానవస్త్వఖిలముక్తికరం ముముక్షు-
స్త్వయ్యప్రముంచతి పపాత వియత్ప్రదేశాత్ || 5 ||

రోదాకులాస్తదను గోపగణా బహిష్ట-
పాషాణపృష్ఠభువి దేహమతిస్థవిష్టం |
ప్రైక్షంత హంత నిపతంతమముష్య వక్ష-
స్యక్షీణమేవ చ భవంతమలం హసంతం || 6 ||

గ్రావప్రపాతపరిపిష్టగరిష్ఠదేహ-
భ్రష్టాసుదుష్టదనుజోపరి ధృష్టహాసం |
ఆఘ్నానమంబుజకరేణ భవంతమేత్య
గోపా దధుర్గిరివరాదివ నీలరత్నం || 7 ||

ఏకైకమాశు పరిగృహ్య నికామనంద-
న్నందాదిగోపపరిరబ్ధవిచుంబితాంగం |
ఆదాతుకామపరిశంకితగోపనారీ-
హస్తాంబుజప్రపతితం ప్రణమో భవంతం || 8 ||

భూయోఽపి కిన్ను కృణుమః ప్రణతార్తిహారీ
గోవింద ఏవ పరిపాలయతాత్ సుతం నః |
ఇత్యాది మాతరపితృప్రముఖైస్తదానీం
సంప్రార్థితస్త్వదవనాయ విభో త్వమేవ || 9 ||

వాతాత్మకం దనుజమేవమయి ప్రధూన్వన్
వాతోద్భవాన్ మమ గదాన్ కిము నో ధునోషి |
కిం వా కరోమి పునరప్యనిలాలయేశ
నిశ్శేషరోగశమనం ముహురర్థయే త్వాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-44)

నామకరణవర్ణనం

గూఢం వసుదేవగిరా కర్తుం తే నిష్క్రియస్య సంస్కారాః ।
హృద్గతహోరాత త్వో గర్గమునిస్త్యద్గృహం విభో గతవాః ॥ 1 ॥

నందోఽథ నందితాత్మా వృందీష్టం మానయన్నముం యమినాం ।
మందస్మితార్ద్రామూచే త్వత్సంస్కారాః విధాతుముత్సుకధీః ॥ 2 ॥

యదువంశాచార్యత్వాత్ సునిభృతమిదమార్య కార్యమితి కథయః ।
గర్గో నిర్గతపుళకశ్చక్రే తవ సాగ్రజస్య నామాని ॥ 3 ॥

కథమస్య నామ కుర్వే సహస్రనామ్నో హ్యనంతనామ్నో వా ।
ఇతి నూనం గర్గమునిశ్చక్రే తవ నామ నామ రహసి విభో ॥ 4 ॥

కృషిధాతుణకారాభ్యాం సత్తానందాత్మతాం కిలాభిలపత్ ।
జగదఘకర్షిత్యం వా కథయద్పిషిః కృష్ణనామ తే వ్యతనోత్ ॥ 5 ॥

అన్యాంశ్చ నామభేదాః వ్యాకుర్వన్నగ్రజే చ రామాదీః ।
అతిమానుషానుభావం న్యగదత్ త్వామప్రకాశయః పిత్రే ॥ 6 ॥

స్నిహ్యాతి యస్తవ పుత్రే ముహ్యాతి స న మాయికైః పునః శోకైః ।
ద్రుహ్యాతి యస్స తు నశ్యేదిత్యవదత్ తే మహత్త్వమృషివర్యః ॥ 7 ॥

జేష్యతి బహుతరదైత్యాః నేష్యతి నిజబంధులోకమమలపదం ।
శ్రోష్యతి సువిమలకీర్తిరస్యేతి భవద్విభూతిమృషిరూచే ॥ 8 ॥

అమునైవ సర్వదుర్గం తరితాస్థ కృతాస్థమత్ర తిష్ఠధ్వం |
హారిరేవేత్యనభిలపన్నిత్యాది త్వామవర్ణయత్ స మునిః || 9 ||

గర్గేఽథ నిర్గతేఽస్మిన్ నందితనందాదినంద్యమానస్త్వం |
మద్గదముద్గతకరుణో నిర్గమయ శ్రీమరుత్పురాధీశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-45)

బాలక్రీడావర్ణనం

అయి సబల మురారే పాణిజానుప్రచారైః

కిమపి భవనభాగాన్ భూషయంతౌ భవంతౌ ।
చలితచరణకంజౌ మంజుమంజీరశింజా-
శ్రవణకుతుకభాజౌ చేరతుశ్చారువేగాత్ ॥ 1 ॥

మృదు మృదు విహసంతావున్మిషద్దంతవంతౌ
వదనపతి తకేశౌ దృశ్యపాదాబ్జదేశౌ ।
భుజగళితకరాంతవ్యాలగత్ కంకణాంకౌ
మతిమహారతముచ్చైః పశ్యతాం విశ్వన్మఱుణాం ॥ 2 ॥

అనుసరతి జనౌఘే కౌతుకవ్యాకులాక్షే
కిమపి కృతనినాదం వ్యాహసంతౌ ద్రవంతౌ ।
వలితవదనపద్మం పృష్ఠతో దత్తదృష్టి
కిమివ న విదధాథే కౌతుకం వాసుదేవ ॥ 3 ॥

ద్రుతగతిషు పతంతావుత్థితౌ లిప్తపంకౌ
దివి మునిభిరపంకైః సస్మితం వంద్యమానౌ ।
ద్రుతమథ జననీభ్యాం సానుకంపం గృహీతౌ
ముహూరపి పరిరబ్ధౌ ద్రాగ్యువాం చుంబితౌ చ ॥ 4 ॥

స్నుతకుచభరమంకే ధారయంతీ భవంతం
తరళమతి యశోదా స్తన్యదా ధన్యధన్యా ।

కపటపశుప మధ్యే ముగ్ధహాసాంకురం తే
దశనముకుళహృద్యం వీక్ష్య వక్త్రం జహర్ష|| 5 ||

తదను చరణచారీ దారకైస్సాకమారా-
న్నిలయతతిషు ఖేలన్ బాలచాపల్యశాలీ|
భవనశుకవిలాళాన్ వత్సకాంశ్చానుధావన్
కథమపి కృతహాస్యైర్గోపకైర్వారితోఽభూః|| 6 ||

హాలధరసహితస్త్యం యత్ర యత్రోపయాతో
వివశపతితనేత్రాస్తత్ర తత్రైవ గోప్యః|
విగళితగృహకృత్యా విస్మృతాపత్యభృత్యా
మురహార ముహూరత్యంతాకులా నిత్యమాసన్|| 7 ||

ప్రతినవనవనీతం గోపికాదత్తమిచ్ఛన్
కళపదముపగాయన్ కోమళం క్వాపి నృత్యన్|
సదయయువతిలోకైరర్పితం సర్పిరశ్శన్
క్వచన నవవిపక్వం దుగ్ధమప్యపిబస్త్యం|| 8 ||

మమ ఖలు బలిగేహే యాచనం జాతమాస్తా-
మిహ పునరబలానామగ్రతో నైవ కుర్వే|
ఇతి విహితమతిః కిం దేవ సంత్యజ్య యాచ్ఛాం
దధిఘృతమహారస్త్యం చారుణా చోరణేన|| 9 ||

తవ దధిఘృతమోషే ఘ్రూషయోషాజనానా-
మభజత హృది రోషో నావకాశం న శోకః|
హృదయమపి ముషిత్యా హర్షసింధౌ న్యధాస్త్యం
స మమ శమయ రోగాన్ వాతగేహాధినాథ|| 10 ||

శాఖాగ్రేఽథ విధుం విలోక్య ఫలమిత్యం బాలం చ తా తం ముహుః
 సంప్రార్థ్యాథ తదా తదీయ వచసా ప్రోత్క్షిప్త బాహౌ త్వయి ।
 చిత్రం దేవ శశి స తే కరమగాత్ కిం బ్రూమహే సంపత-
 జ్ఞోతిర్మండలపూరితాఖిలవపుః ప్రాగా విరాడ్రూపతాం ॥ 11 ॥

కిం కిం బతేదమితి సంభ్రమ భాజమేనం
 బ్రహ్మోర్ణవే క్షణమముం పరిమజ్జ్య తా తం ।
 మాయాం పునస్తనయమోహమయాం వితన్వ-
 న్నానందచిన్మయ జగన్మయ పాహి రోగాత్ ॥ 12 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-46)

విశ్వరూపదర్శనవర్ణనం

అయి దేవ పురా కిల త్వయి స్వయముత్తానశయే స్తనంధయే ।
పరిజృంభణతో వ్యపావృతే వదనే విశ్వమచష్ట వల్లవీ ॥ 1 ॥

పునరప్యథ బాలకైః సమం త్వయి లీలానిరతే జగత్పతే ।
ఫలసంచయవంచనక్రుధా తవ మృద్ధోజనమూచురర్భకాః ॥ 2 ॥

అయి తే ప్రళయావధౌ విభో క్షితి తోయాదిసమస్తభక్షిణః ।
మృదుపాశనతో రుజా భవేదితి భీతా జననీ చుకోప సా ॥ 3 ॥

అయి దుర్వినయాత్మక త్వయా కిము మృత్సా బత వత్స భక్షితా ।
ఇతి మాతృగిరం చిరం విభో వితథాం త్వం ప్రతిజజ్ఞిషే హసన్ ॥ 4 ॥

అయి తే సకలైర్వినిశ్చితే విమతిశ్చేద్వదనం విదార్యతాం ।
ఇతి మాతృవిభర్త్సితో ముఖం వికసత్పద్మనిభం వ్యదారయః ॥ 5 ॥

అపి మృల్లవదర్శనోత్సుకాం జననీం తాం బహు తర్పయన్నివ ।
ప్రథీవీం నిఖిలాం న కేవలం భువనాన్యప్యఖిలాన్యదీదృశః ॥ 6 ॥

కుహచిద్వనమంబుధిః క్వచిత్ క్వచిదభ్రం కుహచిద్రసాతలం ।
మనుజా దనుజాః క్వచిత్ సురా దదృశే కిం న తదా త్వదాననే ॥ 7 ॥

కలశాంబుధిశాయినం పునః పరవైకుంఠపదాధివాసినం ।
స్వపురశ్చ నిజార్భకాత్మకం కతిధా త్వాం న దదర్శ సా ముఖే ॥ 8 ॥

వికసద్భువనే ముఖోదరే నను భూయోఽపి తథావిధాననః |
 అనయా స్ఫుటమీక్షితో భవాననవస్థాం జగతాం బతా తనోత్ || 9 ||

ధృతతత్త్వధీయం తదా క్షణం జననీం తాం ప్రణయేన మోహయన్ |
 స్తనమంబ దిశేత్యుపాసజన్ భగవన్నద్భుతబాల పాహి మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-47)

ఉలూఖలబంధనవర్ణనం

ఏకదా దధివిమాధకారిణీం మాతరం సముపసేదివాన్ భవాన్ |
స్తన్యలోలుపతయా నివారయన్నంకమేత్య పపివాన్ పయోధరో || 1 ||

అర్ధపీతకుచకుడ్మశే త్వయి స్నిగ్ధహాసమధురాననాంబుజే |
దుగ్ధమీశ దహనే పరిస్రుతం ధర్తుమాశు జననీ జగామ తే || 2 ||

సామిపీతరసభంగసంగతక్రోధభారపరిభూతచేతసా |
మంథదండముపగృహ్యా పాటితం హంత దేవ దధిభాజనం త్వయా || 3 ||

ఉచ్చలద్ధ్వనితముచ్చకైస్తదా సన్నిశమ్య జననీ సమాద్రుతా |
త్వద్యశోవిసరవద్ దదర్శ సా సద్య ఏవ దధి విస్తృతం క్షితౌ || 4 ||

వేదమార్గపరిమార్గితం రుషా త్వామవీక్ష్య పరిమార్గయంత్యసౌ |
సందదర్శ సుకృతిన్యూలూఖలే దీయమాననవనీతమోతవే || 5 ||

త్వాం ప్రగృహ్యా బత భీతిభావనాభాసురాననసరోజమాశు సా |
రోషరూషితముఖీ సఖీపురో బంధనాయ రశనాముపాదదే || 6 ||

బంధుమిచ్ఛతి యమేవ సజ్జనస్తం భవంతమయి బంధుమిచ్ఛతీ |
సా నియుజ్య రశనాగుణాన్ బహూన్ ద్వ్యంగులోనమఖిలం కిలైక్షత || 7 ||

విస్మితో త్స్మితసఖీజనేక్షితాం స్విన్నసన్నవపుషం నిరీక్ష్య తాం |
నిత్యముక్తవపురప్యహో హరే బంధమేవ కృపయాఽన్వమన్యథాః || 8 ||

స్థీయతాం చిరములూఖలే ఖలేత్యాగతా భవనమేవ సా యదా |
 ప్రాగులూఖలబిలాంతరే తదా సర్పిరర్పితమదన్నవాస్థిథాః || 9 ||

యద్యపాశసుగమో విభో భవాన్ సంయతః కిము సపాశయానయా |
 ఏవమాది దివిజైరభిష్టుతో వాతనాథ పరిపాహి మాం గదాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-48)

యమశార్జునభంజనవర్జనం

ముదా సురౌఘైస్త్యముదారసమ్మదై-
రుదీర్య దామోదర ఇత్యభిష్టుతః |
మృదూదరః స్వైరములూఖలే లగ-
న్నదూరతో ద్వా కకుభావుదైక్షథాః || 1 ||

కుబేరసూనుర్న శకూబరాభిధః
పరో మణిగ్రీవ ఇతి ప్రథాం గతః |
మహేశనేవాధిగతశ్రియోన్మదౌ
చిరం కిల త్వద్విముఖావఖేలతాం || 2 ||

సురాపగాయాం కిల తౌ మదోత్కటౌ
సురాపగాయద్భహుయౌవతావృతౌ |
వివాససౌ కేశిపరౌ స నారదో
భవత్పదైకప్రవణో నిరైక్షత || 3 ||

భియా ప్రియాలోకముపాత్తవాససం
పురో నిరీక్ష్యాపి మదాంధచేతసౌ |
ఇమౌ భవద్భక్త్యుపశాంతిసిద్ధయే
మునిర్జగౌ శాంతిమృతే కుతః సుఖం || 4 ||

యువామవాప్తౌ కకుభాత్మతాం చిరం
హరిం నిరీక్ష్యాథ పదం స్వమాప్పుతం |

ఇతీరితౌ తౌ భవదీక్షణస్పృహం
గతౌ వ్రజాంతే కకుభౌ బభూవతుః || 5 ||

అతంద్రమింద్రద్రుయుగం తథావిధం
సమేయుషా మంథరగామినా త్వయా |
తిరాయితోలూఖలరోధనిర్దుతౌ
చిరాయ జీర్ణౌ పరిపాతితౌ తరూ || 6 ||

అభాజి శాఖిద్వితయం యదా త్వయా
తదైవ తద్గర్భతలన్నిరేయుషా |
మహాత్విషా యక్షయుగేన తత్క్షణా-
దభాజి గోవింద భవానపి స్తవైః || 7 ||

ఇహాన్యభక్తోఽపి సమేష్యతి క్రమాత్
భవంతమేతౌ ఖలు రుద్రసేవకౌ |
మునిప్రసాదాద్భవదంఘ్రిమాగతౌ
గతౌ వృణానౌ ఖలు భక్తిముత్తమాం || 8 ||

త త స్తరుద్ధారణదారుణారవ-
ప్రకంపిసంపాతిని గోపమండలే |
విలజ్జిత త్వజ్జననీముఖేక్షిణా
వ్యమోక్షి నందేన భవాన్ విమోక్షదః || 9 ||

మహీరుహోర్మధ్యగతో బతార్భకో
హరేః ప్రభావాదపరిక్షతోఽధునా |
ఇతి బ్రువాణైర్గమితో గృహం భవాన్
మరుత్పురాధీశ్వర పాహి మాం గదాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-49)

వృందావనగమనవర్ణనం

భవత్ప్రిభావావిదురా హి గోపాస్తరుప్రపాతాదికమత్ర గోష్ఠే ।
అహేతుముత్పాతగణం విశంక్య ప్రయాతుమన్యత్ర మనో వితేనుః ॥ 1 ॥

తత్రోపనందాభిధగోపవర్యో జగౌ భవత్ప్రిరణయైవ నూనం ।
ఇతః ప్రతీచ్యాం విపినం మనోజ్ఞం వృందావనం నామ విరాజతీతి ॥ 2 ॥

బృహద్వనం తత్ ఖలు నందముఖ్యా విధాయ గోష్ఠీనమథ క్షణేన ।
త్వదన్విత త్వజ్జననీనివిష్టగరిష్టయానానుగతా విచేలుః ॥ 3 ॥

అనోమనోజ్ఞధ్వనిధేనుపాళీఖురప్రణాదాంతరతో వధూభిః ।
భవద్వినోదాలపితాక్షరాణి ప్రపీయ నాజ్ఞాయత మార్గదైర్ఘ్యం ॥ 4 ॥

నిరీక్ష్య వృందావనమీశ నందత్ప్రిసూనకుందప్రముఖద్రుమౌఘం ।
అమోదథాః శాద్వలసాంద్రలక్ష్మ్యా హరిన్మణీకుట్టిమపుష్టశోభం ॥ 5 ॥

నవాకనిర్వ్యాఢనివాసభేదేష్వశేషగోపేషు సుఖాసితేషు ।
వనశ్రియం గోపకిశోరపాళీవిమిశ్రితః పర్యవలోకథాస్త్యం ॥ 6 ॥

అరాళమార్గాగతనిర్మలాపాం మరాళకూజాకృతనర్మలాపాం ।
నిరంతరస్మేరసరోజవక్త్రాం కళిందకన్యాం సమలోకయస్త్యం ॥ 7 ॥

మయూరకేశకాశతలోభనీయం మయూఖమాలాశబళం మణీనాం ।
విరించలోకస్పృశముచ్చశృంగైర్గిరిం చ గోవర్ధనమైక్షథాస్త్యం ॥ 8 ॥

సమం తతో గోపకుమారకైస్త్యం సమంతతో యత్ర వనాంతమాగాః |
 తతస్తతస్తాం కుటిలామపశ్యః కళిందజాం రాగవతీమివైకాం || 9 ||

తథావిధేఽస్మిన్ విపినే పశవ్యే
 సముత్సుకో వత్సగణప్రచారే |
 చరన్ సరామోఽథ కుమారకైస్త్యం
 సమీరగేహాధిప పాహి రోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-50)

వత్సాసురవధవర్ణనం బకాసురవధవర్ణనం చ

తరళమధుకృద్వృందే వృందావనేఽథ మనోహరే
పశుపశిశుభిః సాకం వత్సానుపాలనలోలుపః |
హాలధరసఖో దేవ శ్రీమన్ విచేరిథ ధారయన్
గవళమురళీవేత్రం నేత్రాభిరామతనుద్యుతిః || 1 ||

విహితజగతీరక్షం లక్ష్మీకరాంబుజలాశితం
దదతి చరణద్వంద్వం వృందావనే త్వయి పావనే |
కిమివ న బభౌ సంపత్సంపూరితం తరువల్లరీ-
సలిలధరణీగోత్రక్షేత్రాదికం కమలాపతే || 2 ||

విలసదులపే కాంతారాంతే సమీరణశీతలే
విపులయమునాతీరే గోవర్ధనాచలమూర్ధసు |
లశితమురళీనాదః సంచారయన్ ఖలు వాత్సకం
కృచన దివసే దైత్యం వత్సాకృతిం త్వముదైక్షథాః || 3 ||

రభసవిలసత్పుచ్ఛం విచ్ఛాయతోఽస్య విలోకయన్
కిమపి వలితస్కంధం రంధ్రప్రతీక్షముదీక్షితం |
తమథ చరణే బిభ్రద్విభ్రామయన్ ముహురుచ్ఛక్తైః
కుహచన మహావృక్షే చిక్షేపిథ క్షతజీవితం || 4 ||

నిపతతి మహాదైత్యే జాత్యా దురాత్మని తత్క్షణం
నిపతనజవక్షుణ్ణక్షోణీరుహక్షతకాననే |

దివి పరిమిళద్వందా వృందారకాః కుసుమోత్కరైః
శిరసి భవతో హర్షాద్వర్షంతి నామ తదా హారే || 5 ||

సురభిలతమా మూర్ధన్యార్ధ్వం కుతః కుసుమావలీ
నిపతతి తవేత్సుక్తో బాలైః సహేలముదైరయః |
ఝటితి దనుజక్షేపేణోర్ధ్వం గతస్తరుమండలాత్
కుసుమనికరః సోఽయం నూనం సమేతి శనైరితి || 6 ||

క్వచన దివసే భూయో భూయస్తరే పరుషాతపే
తపనతనయాపాథః పాతుం గతా భవదాదయః |
చలితగరుతం ప్రేక్షామాసుర్భకం ఖలు విస్మృతం
క్షితిధరగరుచ్ఛేదే కైలాసశైలమివాపరం || 7 ||

పిబతి సలిలం గోపవ్రాతే భవంతమభిద్రుతః
స కిల నిగిలన్నగ్నిప్రఖ్యం పునర్ద్రితముద్వమః |
దలయితుమగాత్ త్రోట్యాః కోట్యా తదాఽఽశు భవాః విభో
ఖలజనభిదాచుంచుచ్ఛుంచూ ప్రగృహ్య దదార తం || 8 ||

సపది సహజాం సంద్రష్టుం వా మృతాం ఖలు పూతనా-
మనుజమఘమప్యగ్రే గత్వా ప్రతీక్షితుమేవ వా |
శమననిలయం యాతే తస్మిన్ బకే సుమనోగణే
కిరతి సుమనోవృందం వృందావనాత్ గృహమైయథాః || 9 ||

లశితమురళీనాదం దూరాన్నిశమ్య వధూజనై-
స్త్వరితముపగమ్యారాదారూఢమోదముదీక్షితః |
జనితజననీనందానందః సమీరణమందిర-
ప్రథితవసతే శౌరే దూరీకురుష్య మమామయాః || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-51)

అఘాసురవధవర్ణనం

కదాచన ప్రజశిశుభిః సమం భవాన్
వానాశనే విహితమతిః ప్రగేతరామ్ ।
సమావృతో బహుతరవత్సమండలైః
సతేమనైర్నిరగమదీశ జేమనైః ॥ 1 ॥

వినిర్యతస్తపః చరణాంబుజద్వయా-
దుదంచితం త్రిభువనపావనం రజః ।
మహార్షయః పుళకధరైః కలేబరై-
రుదూహిరే ధృతభవదీక్షణోత్సవాః ॥ 2 ॥

ప్రచారయత్యవిరళశాద్వలే తలే
పశూన్ విభో భవతి సమం కుమారకైః ।
అఘాసురో న్యరుణదఘాయ వర్తనీమ్
భయానకః సపది శయానకాకృతిః ॥ 3 ॥

మహాచలప్రతిమతనోర్గుహానిభ-
ప్రసారితప్రథితముఖస్య కాననే ।
ముఖోదరం విహరణకౌతుకాద్గతాః
కుమారకాః కిమపి విదూరగే త్వయి ॥ 4 ॥

ప్రమాదతః ప్రవిశతి పన్నగోదరమ్
కృష్ణత్తనౌ పశుపకులే సవాత్సకే ।

విదన్నిదం త్వమపి వివేశిథ ప్రభో
 సుహృజ్జనం విశరణమాశు రక్షితుం || 5 ||

గళోదరే విపులితవర్షణా త్వయా
 మహోరగే లుతతి నిరుద్ధమారుతే |
 ద్రుతం భవాన్ విదలితకంఠమండలో
 విమోచయన్ పశుపపశూన్ వినిర్యయౌ || 6 ||

క్షణం దివి త్వదుపగమార్థమాస్థితం
 మహాసురప్రభవమహో మహో మహాత్ |
 వినిర్గతే త్వయి తు నిలీనమంజసా
 నభఃస్థలే నన్పతురథో జగుః సురాః || 7 ||

సవిస్మయైః కమలభవాదిభిః సురై-
 రనుద్రుతస్తదను గతః కుమారకైః |
 దినే పునస్తరుణదశాముపేయుషి
 స్వకైర్భవానతనుత భోజనోత్సవం || 8 ||

విషాణికామపి మురళీం నితంబకే
 నివేశయన్ కబళధరః కరాంబుజే |
 ప్రహాసయన్ కళవచనైః కుమారకాన్
 బుభోజిథ త్రిదశగణైర్ముదా నుతః || 9 ||

సుఖాశనం త్విహ తవ గోపమండలే
 మఖాశనాత్ ప్రియమివ దేవమండలే |
 ఇతి స్తు తస్మిదశవర్జైర్జగత్పతే
 మరుత్పురీనిలయ గదాత్ ప్రపాహి మాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-52)

వత్సాపహారవర్ణనం

అన్యవతారనికరేష్వనిరీక్షితం తే
భూమాతిరేకమభివీక్ష్య తదాఘమోక్షే।
బ్రహ్మ పరీక్షితుమనాః స పరోక్షభావం
నిన్యేఽథ వత్సకగణాన్ ప్రవితత్య మాయాం॥ 1 ॥

వత్సానవీక్ష్య వివశే పశుపోత్కరే తా-
నానేతుకామ ఇవ ధాతృమతానువర్తీ।
త్వం సామిభుక్తకబళో గతవాంస్తదానీం
భుక్తాంస్తోఽథిత సరోజభవః కుమారాన్॥ 2 ॥

వత్సయితస్తదను గోపగణాయితస్త్యం
శిశ్యాదిభాండమురళీగవలాదిరూపః।
ప్రాగ్వద్విహృత్య విపినేషు చిరాయ సాయం
త్వం మాయయాఽథ బహుధా వ్రజమాయయాథ॥ 3 ॥

త్వామేవ శిశ్యగవలాదిమయం దధానో
భూయస్త్యమేవ పశువత్సకబాలరూపః।
గోరూపిణీభిరపి గోపవధూమయీభి-
రాసాదితోఽసి జననీభిరతిప్రహర్షాత్॥ 4 ॥

జీవం హి కంచిదభిమానవశాత్స్వకీయం
మత్వా తనూజ ఇతి రాగభరం వహాంత్యః।

ఆత్మానమేవ తు భవంతమవాప్య సూనం
 ప్రీతిం యయుర్న కియతీం వనితాశ్చ గావః || 5 ||

ఏవం ప్రతిక్షణవిజృంభితహర్షభార-
 నిశ్శేషగోపగణలాశితభూరిమూర్తిం |
 త్వామగ్రజోఽపి బుబుధే కిల వత్సరాంతే
 బ్రహ్మాత్మనోరపి మహాన్ యువయోర్విశేషః || 6 ||

వర్షావధౌ నవపురాతనవత్సపాలాన్
 దృష్ట్వా వివేకమస్మణే ద్రుహిణే విమూఢే |
 ప్రాదీదృశః ప్రతినవాన్ మకుటాంగదాది-
 భూషాంశ్చతుర్భుజయుజః సజలాంబుదాభాన్ || 7 ||

ప్రత్యేకమేవ కమలాపరిలాశితాంగాన్
 భోగీంద్రభోగశయనాన్ నయనాభిరామాన్ |
 లీలానిమీలితదృశః సనకాదియోగి-
 వ్యాసేవితాన్ కమలభూర్భవతో దదర్శ || 8 ||

నారాయణాకృతిమసంఖ్యతమాం నిరీక్ష్య
 సర్వత్ర సేవకమపి స్వమవేక్ష్య ధాతా |
 మాయానిమగ్నహృదయో విముమోహ యావ-
 దేకో బభూవిథ తదా కబళార్థపాణిః || 9 ||

నశ్యన్మదే తదను విశ్వపతిం ముహుస్తాన్తాన్
 నత్వా చ నూతవతి ధాతరి ధామ యాతే |
 పోత్తైః సమం ప్రముదితైః ప్రవిశన్ నికేతం
 వాతాలయాధిప విభో పరిపాహి రోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-53)

ధేనుకాసురవధవర్ణనం

అతీత్య బాల్యం జగతాం పతే త్వముపేత్య పౌగండవయో మనోజ్ఞం |
ఉపేక్ష్య వత్సావనముత్సవేన ప్రావర్తథా గోగణపాలనాయాం || 1 ||

ఉపక్రమస్యానుగుణైవ సేయం మరుత్పురాధీశ తవ ప్రవృత్తిః |
గోత్రాపరిత్రాణకృతేఽవతీర్ణస్తదేవ దేవాఽఽరభథాస్తదా యత్ || 2 ||

కదాపి రామేణ సమం వనాంతే వనశ్రియం వీక్ష్య చరన్ సుఖేన |
శ్రీదామనామ్నః స్వసఖస్య వాచా మోదాదగా ధేనుకకాననం త్వం || 3 ||

ఉత్తాళతాళినివహే త్వదుక్త్యా బలేన ధూతేఽథ బలేన దోర్భ్యాం |
మృదుః ఖరశ్చాభ్యపతత్పురస్తాత్ ఫలోత్కరో ధేనుకదానవోఽపి || 4 ||

సముద్యతో ధైనుకపాలనేఽహం కథం వధం ధైనుకమద్య కుర్వే |
ఇతీవ మత్వా ధ్రువమగ్రజేన సురౌఘయోద్ధారమజీఘతస్త్వం || 5 ||

తదీయభృత్యానపి జంబుకత్వేనోపాగతానగ్రజసంయుతస్త్వం |
జంబూఫలానీవ తదా నిరాస్థస్తాలేషు ఖేలన్ భగవన్ నిరాస్థః || 6 ||

వినిఘ్నతి త్వయ్యథ జంబుకౌఘం సనామకత్వాద్వరుణస్తదానీం |
భయాకులో జంబుకనామధేయం శ్రుతిప్రసిద్ధం వ్యధితేతి మన్యే || 7 ||

తవావతారస్య ఫలం మురారే సంజాతమద్యేతి సురైర్నుతస్త్వం |
సత్యం ఫలం జాతమిహేతి హాసీ బాహైః సమం తాలఫలాన్యభుంక్తాః || 8 ||

మధుద్రవస్రుంతి బృహంతి తాని ఫలాని మేదోభరభృంతి భుక్త్వా |
 తృప్తైశ్చ దృప్తైర్భవనం ఫలౌఘం వహద్భిరాగాః ఖలు బాలకైస్త్వం || 9 ||

హతో హతో ధేనుక ఇత్యుపేత్య
 ఫలాన్యదద్భిర్మధురాణి లోకైః |
 జయేతి జీవేతి నుతో విభో త్వం
 మరుత్పురాధీశ్వర పాహి రోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-54)

కాళియమర్దనే గోగోపానాముజ్జీవనవర్ణనం

త్వత్సేవోత్కసౌభరిర్నామ పూర్వం
కాళింద్యంతర్ద్వదశాబ్దం తపస్యై ।
మీనవ్రాతే స్నేహవాన్ భోగలోలే
తార్జ్యం సాక్షాదైక్షతాగ్రే కదాచిత్ ॥ 1 ॥

త్వద్వాహం తం సక్షుధం తృక్షసూనుం
మీనం కంచిజ్జక్షతం లక్షయన్ సః ।
తప్తశ్చిత్తే శప్తవానత్ర చేత్ త్వం
జంతూన్ భోక్తా జీవితం చాపి మోక్తా ॥ 2 ॥

తస్మిన్ కాలే కాళియః క్షేళదర్పాత్
సర్పారాతేః కల్పితం భాగమశ్నన్ ।
తేన క్రోధాత్ త్వత్పదాంభోజభాజా
పక్షక్షిప్తస్తద్దురాపం పయోఽగాత్ ॥ 3 ॥

ఘోరే తస్మిన్ సూరజానీరవాసే
తీరే వృక్షా విక్షతాః క్షేళవేగాత్ ।
పక్షిద్రాతాః పేతురభ్రే పతంతః
కారుణ్యార్ద్రం త్వన్మనస్తేన జాతం ॥ 4 ॥

కాలే తస్మిన్నేకదా సీరపాణిం
 ముక్త్యా యాతే యామునం కాననాంతం |
 త్వయ్యుద్దామగ్రీష్మభీష్మోష్మతప్తా
 గోగోపాలా వ్యాపిబన్ క్షేళతోయం || 5 ||

నశ్యజ్జీవాన్ విచ్యుతాన్ జ్ఞాతలే తాన్
 విశ్వాన్ పశ్యన్నచ్యుత త్వం దయార్ద్రః |
 ప్రాప్యోపాంతం జీవయామాసిథ ద్రాక్
 పీయూషాంభోవర్షిభిః శ్రీకటాక్షైః || 6 ||

కిం కిం జాతో హర్షవరాతిరేకః
 సర్వాంగేష్యిత్సృష్టితా గోపసంఘాః |
 దృష్ట్వాఽగ్రే త్వాం త్వత్కృతం తద్విదంత-
 స్త్వామాలింగన్ దృష్టనానాప్రభావాః || 7 ||

గావశ్చైవం లబ్ధజీవాః క్షణేన
 స్ఫీతానందాస్త్వం చ దృష్ట్వా పురస్తాత్ |
 ద్రాగావప్రః సర్వతో హర్షబాష్పం
 వ్యాముంచంత్యో మందముద్యన్నినాదాః || 8 ||

రోమాంచోఽయం సర్వతో నః శరీరే
 భూయస్యంతః కాచిదానందమూర్తాః |
 ఆశ్చర్యోఽయం క్షేళవేగో ముకుందే-
 త్యుక్తో గోపైర్నందితో వందితోఽభూః || 9 ||

ఏవం భక్తాన్ ముక్తజీవానపి త్వం
 ముగ్ధాపాంగైరస్తరోగాంస్తనోషి |
 తాదృగ్భూతస్ఫితకారుణ్యభూమా
 రోగాత్ పాయా వాయుగేహాధినాథ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-55)

కాళియమర్దనే భగవన్నర్తనవర్ణనం

అథ వారిణి ఘోరతరం ఫణినం ప్రతివారయుతిం కృతధీర్భగవన్ |
ద్రుతమారిథ తీరగనీపతరుం విషమారుతశోషితపర్ణచయం || 1 ||

అధిరుహ్య పదాంబురుహేణ చ తం నవపల్లవతుల్యమనోజ్ఞురుచా |
సూదవారిణి దూరతరం న్యపతః పరిఘూర్ణితఘోరతరంగగణే || 2 ||

భువనత్రయభారభృతో భవతో గురుభారవికంపివిజృంభిజలా |
పరిమజ్జయతి స్మ ధనుశ్శతకం తటినీ ర్ఘటితి స్ఫుటఘోషవతీ || 3 ||

అథ దిక్షు విదిక్షు పరిక్షుభితభ్రమితోదరవారినినాదభరైః |
ఉదకాదుదగాదురగాధిపతిస్త్యదుపాంతమశాంతరుషాఽంధమనాః || 4 ||

ఫణశృంగసహస్రవినిస్సృమరజ్వలదగ్నికణోగ్రవిషాంబుధరం |
పురతః ఫణినం సమలోకయథా బహుశృంగిణమంజనశైలమివ || 5 ||

జ్వలదక్షి పరిక్షరదుగ్రవిషశ్వసనోష్మభరః స మహాభుజగః |
పరిదశ్య భవంతమనంతబలం పరివేష్టయదస్ఫుటచేష్టమహో || 6 ||

అవిలోక్య భవంతమథాకులితే తటగామిని బాలకధేనుగణే |
వ్రజగేహతలేఽప్యనిమిత్తశతం సముదీక్ష్య గతా యమునాం పశుపాః || 7 ||

అఖిలేషు విభో భవదీయదశామవలోక్య జిహోసుషు జీవభరం |
ఫణిబంధనమాశు విముచ్య జవాదుదగమ్యత హాసజషా భవతా || 8 ||

అధిరుహ్య త తః ఫణిరాజఫణాన్ననృతే భవతా మృదుపాదరుచా ।
కలశింజితనూపురమంజుమిశత్కరకంకణసంకులసంక్వణితం ॥ 9 ॥

జహృషుః పశుపాస్తు తుషుర్మునయో
వవృషుః కుసుమాని సురేంద్రగణాః ।
త్వయి నృత్యతి మారుతగేహపతే
పరిపాహి స మాం త్వమదాంతగదాత్ ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-56)

కాళియమర్దనే భగవదనుగ్రహవర్ణనం

రుచిరకంపితకుండలమండలః సుచిరమీశ ననర్తిథ పన్నగే ।
అమరతాడితదుందుభినుందరం వియతి గాయతి ధైవతయౌవతే ॥ 1 ॥

నమతి యద్యదముష్య శిరో హారే పరివిహాయ తదున్నతమున్నతం ।
పరిమథ౯ పదపంకరుహో చిరం వ్యహరథాః కరతాళమనోహరం ॥ 2 ॥

త్వదవభగ్నవిభుగ్నఫణాగణే గళితశోణితశోణితపాథసి ।
ఫణిపతావవసీదతి సన్నతాస్తదబలాస్తవ మాధవ పాదయోః ॥ 3 ॥

అయి పురైవ చిరాయ పరిశ్రుతత్వదనుభావవిలీనహృదో హి తాః ।
మునిభిరప్యనవాప్యపథైః స్తవైర్నునుపురీశ భవంతమయంత్రితం ॥ 4 ॥

ఫణివధూగణభక్తివిలోకనప్రవికసత్కరుణాకులచేతసా ।
ఫణిపతిర్భవతాఽచ్యుత జీవితస్త్వయి సమర్పితమూర్తిరవానమత్ ॥ 5 ॥

రమణకం వ్రజ వారిధిమధ్యగం ఫణిరిపుర్న కరోతి విరోధితాం ।
ఇతి భవద్వచనాన్యతిమానయ౯ ఫణిపతిర్నిరగాదురగైః సమం ॥ 6 ॥

ఫణివధూజనదత్తమణివ్రజజ్వలితహారదుకూలవిభూషితః ।
తటగతైః ప్రమదాశ్రువిమిశ్రితైః సమగథాః స్వజనైర్ద్రివసావధౌ ॥ 7 ॥

నిశి పునస్తమసా వ్రజమందిరం వ్రజితుమక్షమ ఏవ జనోత్కరే ।
స్వపతి తత్ర భవచ్ఛరణాశ్రయే దవకృశానురరుంధ సమంతతః ॥ 8 ॥

ప్రబుధితానథ పాలయ పాలయే-
 త్యుదయదార్తరవా౯ పశుపాలకా౯ |
 అవితుమాశు పపాథ మహానలం
 కిమిహా చిత్రమయం ఖలు తే ముఖం || 9 ||

శిఖిని వర్ణత ఏవ హి పీతతా
 పరిలసత్యధునా క్రియయా౯ప్యసౌ |
 ఇతి నుతః పశుపైర్ముదితైర్విభో
 హార హారే దురితైః సహ మే గదా౯ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-57)

ప్రలంబాసురవధవర్ణనం

రామసఖః క్వాపి దినే కామద భగవన్ గతో భవాన్ విపినం |
సూనుభిరపి గోపానాం ధేనుభిరభి సంవృతో లసద్వేషః || 1 ||

సందర్శయన్ బలాయ స్వైరం వృందావనశ్రియం విమలాం |
కాండీరైః సహ బాలైర్భాండీరకమాగమో వటం క్రీడన్ || 2 ||

తావత్తావకనిధనస్పృహయాలుర్గోపమూర్తిరదయాలుః |
దైత్యః ప్రలంబనామా ప్రలంబబాహుం భవంతమాపేదే || 3 ||

జానన్నప్యవిజానన్నివ తేన సమం నిబద్ధసౌహార్దః |
వటనికటే పటుపశుపవ్యాబద్ధం ద్వంద్వయుద్ధమారబ్ధాః || 4 ||

గోపాన్ విభజ్య తన్వన్ సంఘం బలభద్రకం భవత్కమపి |
త్వద్బలభీరుం దైత్యం త్వద్బలగతమన్వమన్యథా భగవన్ || 5 ||

కల్పితవిజేతృవహనే సమరే పరయూధగం స్వదయిత తరం |
శ్రీదామానమధత్థాః పరాజితో భక్తదాసతాం ప్రథయన్ || 6 ||

ఏవం బహుషు విభూమన్ బాలేషు వహత్సు వాహ్యమానేషు |
రామవిజితః ప్రలంబో జహార తం దూరతో భవద్భీత్యా || 7 ||

త్వద్దూరం గమయంతం తం దృష్ట్వా హులిని విహితగరిమభరే |
దైత్యః స్వరూపమాగాద్యద్రూపాత్ స హి బలోఽపి చకితోఽభూత్ || 8 ||

ఉచ్చతయా దైత్యతనోస్తవస్మృఖమాలోక్య దూరతో రామః |
విగతభయో దృఢముష్ట్యా భృశదుష్టం సపది పిష్టవానేనం || 9 ||

హత్వా దానవవీరం ప్రాప్తం బలమాలిలింగిథ ప్రేష్టా |
తావన్నిశతోర్యువయోః శిరసి కృతా పుష్పవృష్టిరమరగణైః || 10 ||

ఆలంబో భువనానాం ప్రాలంబం నిధనమేవమారచయన్ |
కాలం విహాయ సద్యో లోలంబరుచే హరే హరేః క్లేశాన్ || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-58)

దావాన్నిమోక్షాదివర్ణనం

త్వయి విహరణలోలే బాలజాలైః ప్రలంబ-
ప్రమథనసవిళంబే ధేనవః స్వైరచారాః।
తృణకుతుకనివిష్టా దూరదూరం చరంత్యః
కిమపి విపినమైషీకాఖ్యమీషాంబభూవుః ॥ 1 ॥

అనధిగతనిదాఘక్రౌర్యవృందావనాంతాత్
బహిరిదముపయాతాః కాననం ధేనవస్తాః।
తవ విరహవిషణ్ణా ఊష్మశగ్రీష్మతాప-
ప్రసరవిసరదంభస్యాకులాః స్తంభమాపుః ॥ 2 ॥

తదను సహా సహాయైర్దూరమన్విష్య శౌరే
గళితసరణి ముంజారణ్యసంజాతఖేదం।
పశుకులమభివీక్ష్య క్షిప్రమానేతుమారా-
త్త్వయి గతవతి హీ హీ సర్వతోఽగ్నిర్జ్వంభే ॥ 3 ॥

సకలహరితి దీప్తే ఘోరభాంకారభీమే
శిఖిని విహతమార్గా అర్థదగ్ధా ఇవార్తాః।
అహహా భువనబంధో పాహి పాహీతి సర్వే
శరణముపగరాస్తాం తాపహర్తారమేకం ॥ 4 ॥

అలమలమతిభీత్యా సర్వతో మీలయధ్వం
భృశమితి తవ వాచా మీలితాక్షేషు తేషు।

క్వ ను దవదహనోఽసౌ కుత్ర ముంజాటవీ సా
సపది వవృత్తిరే తే హంత భాండీరదేశే || 5 ||

జయ జయ తవ మాయా కేయమీశేతి తేషాం
నుతిభిరుదితహాసో బద్ధనానావిలాసః |
పునరపి విపినాంతే ప్రాచరః పాటలాది-
ప్రసవనికరమాత్రగ్రాహ్యఘర్మానుభావే || 6 ||

త్వయి విముఖమివోచ్చైస్తాపభారం పహంతం
తవ భజనవదంతః పంకముచ్ఛోషయంతం |
తవ భుజవదుదంచత్ భూరితేజఃప్రవాహం
తపసమయమనైషీర్యామునేషు స్థలేషు || 7 ||

తదను జలదజాలైస్తవద్వపుస్తుల్యభాభి-
ర్వికసదమలవిద్యుత్ప్రీతవాసోవిలాసైః |
సకలభువనభాజాం హరదాం వర్షవేలాం
క్షితిధరకుహరేషు స్వైరవాసీ వ్యనైషిః || 8 ||

కుహరతలనివిష్టం త్వాం గరిష్ఠం గిరీంద్రః
శిఖికులనవకేకాకాకుభిః స్తోత్రకారీ |
స్ఫుటకుటజకదంబస్తోమపుష్పాంజలిం చ
ప్రవిదధదనుభేజే దేవ గోవర్ధనోఽసౌ || 9 ||

అథ శరదముపేతాం తాం భవద్భక్తచేతో-
విమలసలిలపూరాం మానయన్ కాననేషు |
తృణమమలవనాంతే చారు సంచారయన్ గాః
పవనపురపతే త్వం దేహి మే దేహాసౌఖ్యం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-59)

వేణుగానవర్ణనం

త్వద్వపుర్నవకళాయకోమళం ప్రేమదోహనమశేషమోహనం ।
బ్రహ్మ తత్త్వపరచిన్ముదాత్మకం వీక్ష్య సమ్ముముహురన్వహం స్త్రియః ॥ 1 ॥

మన్మథోన్మథితమానసాః క్రమాత్త్వద్విలోకనరతాస్తతస్తతః ।
గోపికాస్తవ న సేహిరే హరే కాననోపగతిమప్యహర్ముఖే ॥ 2 ॥

నిర్గతే భవతి దత్తదృష్టయస్త్యద్గతేన మనసా మృగేక్షణాః ।
వేణునాదముపకర్ణ్య దూరతస్త్యద్విలాసకథయాఽభిరేమిరే ॥ 3 ॥

కాననాంతమితవాన్ భవానపి స్నిగ్ధపాదపతలే మనోరమే ।
వ్యత్యయాకలితపాదమాస్థితః ప్రత్యపూరయత వేణునాళికాం ॥ 4 ॥

మారబాణధుతఖేచరీకులం నిర్వికారపశుపక్షిమండలం ।
ద్రావణం చ దృషదామపి ప్రభో తావకం వ్యజని వేణుకూజితం ॥ 5 ॥

వేణురంధ్రతరళాంగులీదళం
తాళసంచలితపాదపల్లవం ।
తత్ స్థితం తవ పరోక్షమప్యహో
సంవిచింత్య ముముహుర్వ్రజాంగనాః ॥ 6 ॥

నిర్విశంకభవదంగదర్శినీః ఖేచరీః ఖగమృగాన్ పశూనపి ।
త్వత్పదప్రణయి కాననం చ తాః ధన్యధన్యమితి నన్వమానయన్ ॥ 7 ॥

ఆపిబేయమధరామృతం కదా
 వేణుముక్తరసశేషమేకదా |
 దూరతో బత కృతం దురాశయే-
 త్యాకులా ముహురిమాః సమాముహాః || 8 ||

ప్రత్యహం చ పునరిత్థమంగనాశ్చిత్తయోనిజనితాదనుగ్రహాత్ |
 బద్ధరాగవివశాస్త్యయి ప్రభో నిత్యమాపురిహ కృత్యమూఢతాం || 9 ||

రాగస్తావజ్ఞాయతే హి స్వభావా-
 న్మోక్షోపాయో యత్నతః స్యాన్న వా స్యాత్ |
 తాసాం త్వేకం తద్ద్యయం లబ్ధమాసీత్
 భాగ్యం భాగ్యం పాహి మాం మారుతేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-60)

గోపీవస్త్రాపహరణవర్ణనం

మదనాతురచేతసోఽన్వహం భవదంఘ్రిద్వయదాస్యకామ్యయా ।
యమునాతటసీమ్ని సైకతీం తరళాక్షోఽ గిరిజాం సమార్చిచన్ ॥ 1 ॥

తవ నామకథారతాః సమం సుదృశః ప్రాతరుపాగతా నదీం ।
ఉపహారశతైరపూజయన్ దయితో నందసుతో భవేదితి ॥ 2 ॥

ఇతి మాసముపాహితవ్రతాస్తరళాక్షీరభివీక్ష్య తా భవాన్ ।
కరుణామృదులో నదీతటం సమయాసీత్తదనుగ్రహేచ్ఛయా ॥ 3 ॥

నియమావసితౌ నిజాంబరం తటసీమన్యవముచ్య తాస్తదా ।
యమునాజలఖేలనాకులాః పురతస్త్వామవలోక్య లజ్జితాః ॥ 4 ॥

త్రపయా నమితాననాస్వథో వనితాస్వంబరజాలమంతికే ।
నిహితం పరిగృహ్య భూరుహో విటపం త్వం తరసాఽధిరూఢవాన్ ॥ 5 ॥

ఇహ తావదుపేత్య నీయతాం వసనం వః సుదృశో యథాయథం ।
ఇతి నర్మమృదుస్మితే త్వయి బ్రువతి వ్యాముముహే వధూజనైః ॥ 6 ॥

అయి జీవ చిరం కిశోర నస్తవ దాసీరవశీకరోషి కిం ।
ప్రదిశాంబరమంబుజేక్షణేత్యుదితస్తవం స్మితమేవ దత్తవాన్ ॥ 7 ॥

అధిరుహ్య తటం కృతాంజలీః పరిశుద్ధాః స్వగత్పిర్నీక్ష్య తాః ।
వసనాన్యఖిలాన్యనుగ్రహం పునరేవం గిరమప్యదా ముదా ॥ 8 ॥

విదితం నను వో మనీషితం వదితారస్త్విహ యోగ్యముత్తరం |
యమునాపులినే సచంద్రికాః క్షణదా ఇత్యబలాస్త్వమూచివాన్ || 9 ||

ఉపకర్ణ్య భవన్ముఖచ్యుతం మధునిష్యంది వచో మృగీదృశః |
ప్రణయాదయి వీక్ష్య వీక్ష్య తే వదనాబ్జం శనక్తైర్లహం గతాః || 10 ||

ఇతి నన్వనుగృహ్య వల్లవీర్విపినాంతేషు పురేవ సంచరన్ |
కరుణాశిశిరో హారే హార త్వరయా మే సకలామయావలిం || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-61)

యజ్వపత్నుశ్చర్ణవర్ణనం

త తశ్చ వృందావనతోఽతిదూరతో
వనం గతస్త్వం ఖలు గోపగోకులైః |
హృదంతరే భక్తతరద్విజాంగనా-
కదంబకానుగ్రహణాగ్రహం వహన్ ॥ 1 ॥

తతో నిరీక్ష్యాశరణే వనాంతరే
కిశోరలోకం క్షుధితం తృషాకులం |
అదూరతో యజ్ఞపరాన్ ద్విజాన్ ప్రతి
వ్యసర్జయో దీదివియాచనాయ తాన్ ॥ 2 ॥

గతేష్వథో తేష్వభిధాయ తేఽభిధాం
కుమారకేష్వోద్దనయాచిషు ప్రభో |
శ్రుతిస్థిరా అప్యభినిందురశ్రుతిం
న కించిదూచుశ్చ మహీసురోత్తమాః ॥ 3 ॥

అనాదరాత్ ఖిన్నధియో హి బాలకాః
సమాయయుర్యుక్తమిదం హి యజ్వసు |
చిరాదభక్తాః ఖలు తే మహీసురాః
కథం హి భక్తం త్వయి తైః సమర్ప్యతే ॥ 4 ॥

నివేదయధ్వం గృహిణీజనాయ మాం
 దిశేయురన్నం కరుణాకులా ఇమాః।
 ఇతి స్మితార్ద్రం భవతేరితా గతా-
 స్తే దారకా దారజనం యయాచిరే ॥ 5 ॥

గృహితనామ్ని త్వయి సంభ్రమాకులా-
 శ్చతుర్విధం భోజ్యరసం స్రగృహ్యా తాః।
 చిరం ధృతత్వత్ప్రవిలోకనాగ్రహాః
 స్వకైర్నిరుద్ధా అపి తూర్ణమాయయుః ॥ 6 ॥

విలోలపింఛం చికురే కపోలయోః
 సముల్లసత్కుండలమార్ద్రమిక్షితే।
 నిధాయ బాహుం సుహృదంససీమని
 స్థితం భవంతం సమలోకయంత తాః ॥ 7 ॥

తదా చ కాచిత్త్వదుపాగమోద్యతా
 గృహితహస్తా దయితేన యజ్వనా।
 తదైవ సంచింత్య భవంతమంజసా
 వివేశ కైవల్యమహో కృతిన్యసౌ ॥ 8 ॥

ఆదాయా భోజ్యాననుగృహ్యా తాః పున-
 స్త్వదంగసంగస్పృహయోజ్ఞుత్తిర్గృహం।
 విలోక్య యజ్ఞాయ విసర్జయన్నిమా-
 శ్చకర్థ భర్తృఋనపి తాస్వగర్హణా ॥ 9 ॥

నిరూప్య దోషం నిజమంగనాజనే
 విలోక్య భక్తిం చ పునర్విచారిభిః।
 ప్రబుద్ధతత్త్వైస్తవమభిష్టుతో ద్విజై-
 ర్మరుత్పురాధీశ నిరుంధి మే గదా ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-62)

ఇంద్రయాగవిఘాతవర్ణనం

కదాచిద్గోపాలాఽ విహితమఖసంభారవిభవాఽ
నిరిక్ష్య త్వం శౌరే మఘవమదముధ్వంసితమనాః |
విజానన్నప్యేతాఽ వినయమృదు నందాదిపశుపా-
నప్పచ్చః కో వాఽయం జనక భవతాముద్యమ ఇతి || 1 ||

బభాషే నందస్త్యాం సుత నను విధేయో మఘవతో
మఖో వర్షే వర్షే సుఖయతి స వర్షేణ పృథివీం |
నృణాం వర్షాయత్తం నిఖిలముపజీవ్యం మహితలే
విశేషాదస్మాకం తృణసలిలజీవ్యా హి పశవః || 2 ||

ఇతి శ్రుత్వా వాచం పితురయి భవానాహ సరసం
ధిగేతన్నో సత్యం మఘవజనితా వృష్టిరితి యత్ |
అదృష్టం జీవానాం సృజతి ఖలు వృష్టిం సముచితాం
మహారణ్యే వృక్షాః కిమివ బలిమింద్రాయ దదతే || 3 ||

ఇదం తావత్ సత్యం యదిహ పశవో నః కులధనం
తదాజీవ్యాయాసౌ బలిరచలభర్త్రే సముచితః |
సురేభ్యోఽప్యుత్కృష్టా నను ధరణిదేవాః క్షితి తలే
తతస్తేఽప్యారాధ్యా ఇతి జగదిథ త్వం నిజజనాఽ || 4 ||

భవద్వాచం శ్రుత్వా బహుమతియుతాస్తేఽపి పశుపాః
ద్విజేంద్రానర్చంతో బలిమదదురుచ్చైః క్షితిభృతే |

వ్యధుః ప్రాదక్షిణ్యం సుభృశమనమన్నాదరయుతా-
స్త్వమాదశ్చైలాత్మా బలిమఖిలమాభిరపురతః || 5 ||

అవోచశ్చైవం తాన్ కిమిహ వితథం మే నిగదితం
గిరీంద్రో నన్వేష స్వబలిముపభుంక్తే స్వవపుషా |
అయం గోత్రో గోత్రద్విషి చ కుపితే రక్షితుమలం
సమస్తానిత్యుక్తా జహృషురఖిలా గోకులజుషః || 6 ||

పరిప్రీతాః యాతాః ఖలు భవదుపేతా వ్రజజుషో
వ్రజం యావత్తావన్నిజమఖవిభంగం నిశమయన్ |
భవంతం జానన్నప్యధికరజసాఽఽక్రాంతహృదయో
న సేహా దేవేంద్రస్త్వదుపరచితా త్మోన్నతిరపి || 7 ||

మనుష్యత్వం యాతో మధుభిదపి దేవేష్యవినయం
విధత్తే చేన్నష్టస్త్రిదశసదసాం కోఽపి మహిమా |
తతశ్చ ధ్వంసిష్యే పశుపహతకస్య శ్రియమితి
ప్రవృత్తస్తావం జేతుం స కిల మఘవా దుర్మదనిధిః || 8 ||

త్వదావాసం హంతుం ప్రళయజలదానంబరభువి
ప్రహిణ్యన్ బిభ్రాణః కులిశమయమభ్రేభగమనః |
ప్రతస్థేఽన్వైరంతర్దహనమరుదాద్వైర్విహాసితో
భవన్మాయా నైవ త్రిభువనపతే మోహయతి కం || 9 ||

సురేంద్రః క్రుద్ధశ్చేత్ ద్విజకరుణయా శైలకృపయాఽ-
ప్యనాతంకోఽస్మాకం నియత ఇతి విశ్వాస్య పశుపాన్ |
అహో కిన్నాయాతో గిరిభిదితి సంచింత్య నివసన్
మరుద్గేహాధీశ ప్రణుద మురపైరిన్ మమ గదాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-63)

గోవర్ధనోద్ధరణవర్ణనం

దదృశిరే కిల తత్క్షణమక్షత-

స్తనితజృంభితకంపితదిక్తటాః |
సుషమయా భవదంగతులాం గతా
వ్రజపదోపరి వారిధరాస్త్యయా ॥ 1 ॥

విపులకరకమిశ్రైస్తోయధారానిపాతై-

ర్దిశి దిశి పశుపానాం మండలే దండ్యమానే |
కుపితహరికృతాన్నః పాహి పాహీతి తేషాం
వచనమజిత శృణ్వన్ మా బిభీతే త్యభాణీః ॥ 2 ॥

కుల ఇహ ఖలు గోత్రో దైవతం గోత్రశత్రో-

ర్విహతిమిహ స రుంధ్యాత్ కో ను వః సంశయోఽస్మిన్ |
ఇతి సహసితవాదీ దేవ గోవర్ధనాద్రిం
త్వరితముదముమూలో మూలతో బాలదోర్భ్యం ॥ 3 ॥

తదను గిరివరస్య ప్రోద్ధృతస్యాస్య తావత్

సికతిలమృదుదేశే దూరతో వారితాపే |
పరికరపరిమిశ్రాన్ ధేనుగోపానధస్తా-
దుపనిదధదధత్థా హస్తపద్మేన శైలం ॥ 4 ॥

భవతి విధృతశైలే బాలికాభిర్వయస్యై-
 రపి విహితవిలాసం కేశిలాపాదిలోలే |
 సవిధమిశితధేనూరేకహస్తేన కంఠూ-
 యతి సతి పశుపాలాస్తోషమైషంత సర్వే || 5 ||

అతిమహాః గిరిరేష తు వామకే కరసరోరుహి తం ధరతే చిరం |
 కిమిదమద్భుతమద్రిబలం నివృతి త్వదవలోకిభిరాకథి గోపకైః || 6 ||

అహహ ధార్ఘ్యమముష్య వటోర్గిరం
 వ్యథితబాహురసావవరోపయేత్ |
 ఇతి హరిస్త్యయి బద్ధవిగర్హణో
 దివససప్తకముగ్రమవర్షయత్ || 7 ||

అచలతి త్వయి దేవ పదాత్ పదం గలితసర్వజలే చ ఘనోత్కరే |
 అపహృతే మరుతా మరుతాంపతిస్త్యదభిశంకితధీః సముపాద్రవత్ || 8 ||

శమముపేయుషి వర్షభరే తదా పశుపధేనుకులే చ వినిర్గతే |
 భువి విభో సముపాహితభూధరః ప్రముదితైః పశుపైః పరిరేభిషే || 9 ||

ధరణిమేవ పురా ధృతవానసి
 క్షితిధరోద్ధరణే తవ కః శ్రమః |
 ఇతి నుతస్త్రిదశైః కమలాపతే
 గురుపురాలయ పాలయ మాం గదాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-64)

గోవిందాభిషేకవర్ణనం నందానయనవర్ణనం చ

ఆలోక్య శైలోద్ధరణాదిరూపం ప్రభావముచ్చైస్తవ గోపలోకాః |
విశ్వేశ్వరం త్వామభిమత్య విశ్వే నందం భవజ్ఞాతకమన్వప్చుః ॥ 1 ॥

గర్గోదితో నిర్గదితో నిజాయ వర్గాయ తాతేన తవ ప్రభావః |
పూర్వాధికస్త్యయ్యనురాగ ఏషామైధిష్ట తావత్ బహుమానభారః ॥ 2 ॥

తతోఽవమానోదితతత్త్వబోధః సురాధిరాజః సహ దివ్యగవ్యా |
ఉపేత్య తుష్టావ స నష్టగర్వః స్పృష్టా పదాబ్జం మణిమౌలినా తే ॥ 3 ॥

స్నేహస్నుతైస్తాం సురభిః పయోభిర్గోవిందనామాంకితమభ్యషించత్ |
ఐరావతోపాహృతదివ్యగంగాపాథోభిరింద్రోఽపి చ జాతహర్షః ॥ 4 ॥

జగత్త్రయేశే త్వయి గోకులేశే
తథాఽభిషిక్తే సతి గోపవాటః |
నాకేఽపి వైకుంఠపదేఽప్యలభ్యాం
శ్రియం ప్రపేదే భవతః ప్రభావాత్ ॥ 5 ॥

కదాచిదంతర్యమునం ప్రభాతే
స్నాయః పితా వారుణపూరుషేణ |
నీతస్తమానేతుమగాః పురీం త్వం
తాం వారుణీం కారణమర్త్యరూపః ॥ 6 ॥

ససంభ్రమం తేన జలాధిపేన ప్రపూజితస్త్యం ప్రతిగృహ్య తా తం ।
ఉపాగతస్తత్క్షణమాత్మగేహం పితాఽవదత్తచ్ఛరితం నిజేభ్యః ॥ 7 ॥

హరిం వినిశ్చిత్య భవంతమేతాః భవత్పదాలోకనబద్ధతృష్ణాః ।
నిరీక్ష్య విష్ణో పరమం పదం తద్దురాపమన్వైస్త్యమదీదృశస్తాః ॥ 8 ॥

స్ఫురత్పరానందరసప్రవాహ-
ప్రపూర్ణకైవల్యమహాపయోధౌ ।
చిరం నిమగ్నాః ఖలు గోపసంఘా-
స్త్యయైవ భూమః పునరుద్భృతాస్తే ॥ 9 ॥

కరబదరవదేవం దేవ కుత్రావతారే
నిజపదమనవాప్యం దర్శితం భక్తిభాజాం ।
తదిహ పశుపరూపీ త్వం హి సాక్షాత్ పరాత్మా
పవనపురనివాసిః పాహి మామామయేభ్యః ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-65)

రాసక్రీడా- గోపీసమాగమనవర్ణనం

గోపీజనాయ కథితం నియమావసానే
మారోత్సవం త్వమథ సాధయితుం ప్రవృత్తః।
సాంద్రేణ చాంద్రమహసా శిశిరీకృతాశే
ప్రాపూరయో మురళికాం యమునావనాంతే ॥ 1 ॥

సమూర్చనాభిరుదితస్వరమండలాభిః
సమూర్చయంతమఖిలం భువనాంతరాలం।
త్వద్వేణునాదముపకర్ణ్య విభో తరుణ్య-
స్తత్తాదృశం కమపి చిత్తవిమోహమాపుః ॥ 2 ॥

తా గేహకృత్యనిరతాస్తనయప్రసక్తాః
కాంతోపసేవనపరాశ్చ సరోరుహాక్ష్యః।
సర్వం విస్మజ్య మురళీరవమోహితాస్తే
కాంతారదేశమయి కాంత తనో సమేతాః ॥ 3 ॥

కాశ్చిన్నిజాంగపరిభూషణమాదధానా
వేణుప్రణాదముపకర్ణ్య కృతార్థభూషాః।
త్వామాగతా నను తథైవ విభూషితాభ్య-
స్తా ఏవ సంరురుచిరే తవ లోచనాయ ॥ 4 ॥

హారం నితంబభువి కాచన ధారయంతీ
 కాంచీం చ కంఠభువి దేవ సమాగతా త్వాం |
 హారిత్యమాత్మజఘనస్య ముకుంద తుభ్యం
 వ్యక్తం బభాష ఇవ ముగ్ధముఖీ విశేషాత్ || 5 ||

కాచిత్ కుచే పునరసజ్జితకంచుళీకా
 వ్యామోహతః పరవధూభిరలక్ష్మమాణా |
 త్వామాయయౌ నిరుపమప్రణయాతిభార-
 రాజ్యాభిషేకవిధయే కలశిధరేవ || 6 ||

కాశ్చిత్ గృహాత్ కిల నిరేతుమపారయంత్య-
 స్త్వామేవ దేవ హృదయే సుదృఢం విభావ్య |
 దేహం విధూయ పరచిత్సుఖరూపమేకం
 త్వామావిశేఽ పరమిమా నను ధన్యధన్యాః || 7 ||

జారాత్మనా న పరమాత్మతయా స్మరంత్యో
 నార్యో గతాః పరమహాంసగతిం క్షణేన |
 తం త్వాం ప్రకాశపరమాత్మతనుం కథంచి-
 చ్చిత్తే వహన్నమృతమశ్రమమశ్నువీయ || 8 ||

అభ్యాగతాభిరభితో వ్రజసుందరీభి-
 ర్ముగ్ధస్మితార్ద్రవదనః కరుణావలోకీ |
 నిస్సీమకాంతిజలధిస్తవమవేక్ష్యమాణో
 విశ్వైకహృద్య హార మే పవనేశ రోగాః || 9 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-66)

రాసక్రీడాయాం ధర్మోపదేశవర్ణనం క్రీడావర్ణనం చ

ఉపయాతానాం సుదృశాం కుసుమాయుధబాణపాతవివశానాం ।
అభివాంఛితం విధాతుం కృతమతిరపి తా జగాథ వామమివ ॥ 1 ॥

గగనగతం మునినివహం శ్రావయితుం జగిథ కులవధూధర్మం ।
ధర్మ్యం ఖలు తే వచనం కర్మ తు నో నిర్మలస్య విశ్వాస్యం ॥ 2 ॥

ఆకర్ణ్య తే ప్రతీపాం వాణీ మేణీదృశః పరం దీనాః ।
మా మా కరుణాసింధో పరిత్యజేత్యతిచిరం విలేపుస్తాః ॥ 3 ॥

తాసాం రుదితైర్లపిత్తైః కరుణాకులమానసో మురారే త్వం ।
తాభిస్సమం ప్రవృత్తో యమునాపుళినేషు కామమభిరంతుం ॥ 4 ॥

చంద్రకరస్యందలసత్సుందరయమునాతటాంతవీధీషు ।
గోపీజనోత్తరీయైరాపాదితసంస్తరో న్యషీదస్త్యం ॥ 5 ॥

సుమధురనర్మాలపనైః కరసంగ్రహణైశ్చ చుంబనోల్లాసైః ।
గాఢాలింగనసంగైస్త్యమంగనాలోకమాకులీచకృషే ॥ 6 ॥

వాసోహరణదినే యద్వాసోహరణం ప్రతిశ్రుతం తాసాం ।
తదపి విభో రసవివశస్వాంతానాం కాంత సుభ్రువామదధాః ॥ 7 ॥

కందళితఘర్మలేశం కుందమృదుస్మేరవక్త్రపాథోజం ।
నందసుత త్వాం త్రిజగత్సుందరముపగూహ్య నందితా బాలాః ॥ 8 ॥

విరహేష్వంగారమయః శృంగారమయశ్చ సంగమే హి త్వం |
నితరామంగారమయస్తత్ర పునస్సంగమేఽపి చిత్రమిదం || 9 ||

రాధాతుంగపయోధరసాధుపరీరంభలోలుపాత్మానం |
ఆరాధయే భవంతం పవనపురాధీశ శమయ సకలగదాఽ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-67)

రాసక్రీడాయాం భగవతస్త్రిరోభావవర్ణనం
భగవదన్వేషణవర్ణనం భగవదావిర్భావవర్ణనం చ

స్ఫురత్పరానందరసాత్మకేన త్వయా సమాసాదితభోగలీలాః |
అసీమమానందభరం ప్రపన్నా మహాంతమాపుర్మదంబుజాక్ష్యః || 1 ||

నిలీయతేఽసౌ మయి మయ్యుమాయం
రమాపతిర్విశ్వమనోభిరామః |
ఇతి స్మ సర్వాః కలితాభిమానా
నిరీక్ష్య గోవింద తిరోహితోఽభూః || 2 ||

రాధాభిధాం తావదజాతగర్వామతిప్రియాం గోపవధూం మురారే |
భవానుపాదాయ గతో విదూరం తయా సహ స్వైరవిహారకారీ || 3 ||

తిరోహితేఽథ త్వయి జాతతాపాః సమం సమేతాః కమలాయతాక్ష్యః |
వనే వనే త్వాం పరిమార్గయంత్యో విషాదమాపుర్భగవన్నపారం || 4 ||

హా చూత హా చంపక కర్ణికార హా మల్లకే మాలతి బాలవల్యః |
కిం వీక్షితో నో హృదయైకచోరః ఇత్యాది తాస్త్యత్ప్రవణా విలేపుః || 5 ||

నిరీక్షితోఽయం సఖి పంకజాక్షః పురో మమేత్యాకులమాలపంతీ |
త్వాం భావనాచక్షుషి వీక్ష్య కాచిత్ తాపం సఖీనాం ద్విగుణీచకార || 6 ||

త్వదాత్మికాస్తా యమునాతటాంతే
 తవానుచక్రుః కిల చేష్టితాని |
 విచిత్య భూయోఽపి తథైవ మానాత్
 త్వయా విముక్తాం దదృశుశ్చ రాధాం || 7 ||

తతః సమం తా విపినే సమంతాత్ తమోవతారావధి మార్గయంత్యః |
 పునర్విమిశ్రా యమునాతటాంతే భృశం విలేపుశ్చ జగుర్గుణాంస్తే || 8 ||

తథా వ్యథాసంకులమానసానాం ప్రజాంగనానాం కరుణైకసింధో |
 జగత్ప్రయోమోహనమోహనాత్మా త్వం ప్రాదురాసీరయి మందహాసీ || 9 ||

సందిగ్ధసందర్శనమాత్మకాంతం
 త్వాం వీక్ష్య తన్వ్యః సహసా తదానీం |
 కిం కిం న చక్రుః ప్రణయాతిభారాత్
 స త్వం గదాత్ పాలయ మారుతేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-68)

రాసక్రీడాయాం ఆనందపారవశ్యవర్ణనం
ప్రణయకోపవర్ణనం భవత్కృతసాత్వనావర్ణనం చ

తవ విలోకనార్ధోపికాజనాః ప్రమదసంకులాః పంకజేక్షణ
అమృతధారయా సంప్లుతా ఇవ స్తిమితతాం దధుస్తవత్పురోగతాః ॥ 1 ॥

తదను కాచన త్వత్కరాంబుజం సపది గృహ్లాతీ నిర్విశంకితం
ఘనపయోధరే సన్నిధాయ సా పుళకసంవృతా తస్థుషీ చిరం ॥ 2 ॥

తవ విభోఽపరా కోమళం భుజం నిజగళాంతరే పర్యవేష్టయత్
గళసముద్గతం ప్రాణమారుతం ప్రతినిరుంధతీవతిహర్షులా ॥ 3 ॥

అపగతత్రపా కాపి కామినీ తవ ముఖాంబుజాత్ పూగచర్వితం
ప్రతిగృహాయ్య తద్వక్త్రపంకజే నిదధతీ గతా పూర్ణకామతాం ॥ 4 ॥

వికరుణో వనే సంవిహాయ మామపగతోఽసి కా త్వామిహ స్పృశేత్
ఇతి సరోషయా తావదేకయా సజలలోచనం వీక్షితో భవా ॥ 5 ॥

ఇతి ముదాఽఽకులైర్వల్లవీజనైః సమముపాగతో యామునే తటే
భృదుకుచాంబరైః కల్పితాసనే ఘుస్పృణభాసురే పర్యశోభధాః ॥ 6 ॥

కతివిధా కృపా కేఽపి సర్వతో ధృతదయోదయాః కేచిదాశ్రితే
కతిచిదీదృశా మాదృశేష్యపీత్యభిహితో భవా వల్లవీజనైః ॥ 7 ॥

అయి కుమారికా నైవ శంక్యతాం
 కఠినతా మయి ప్రేమకాతరే।
 మయి తు చేతసో వోఽనువృత్తయే
 కృతమిదం మయేత్యూచివాన్ భవాన్ ॥ 8 ॥

అయి నిశమ్యతాం జీవవల్లభాః ప్రియతమో జనో నేదృశో మమ।
 తదిహ రమ్యతాం రమ్యయామినీష్వనుపరోధమిత్యాలపో విభో ॥ 9 ॥

ఇతి గిరాధికం మోదమేదురైర్వ్రజవధూజనైః సాకమారమన్।
 కలితకౌతుకో రాసఖేలనే గురుపురీపతే పాహి మాం గదాత్ ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-69)

రాసక్రీడావర్ణనం

కేశపాశధృతపింఛికావిత తిసంచలన్మకరకుండలం
హారజాలవనమాలికాలశితమంగరాగఘనసౌరభం।
పీతచేలధృతకాంచికాంచితముదంచదంశుమణినూపురం
రాసకేశిపరిభూషితం తవ హి రూపమీశ కలయామహే॥ 1 ॥

తావదేవ కృతమండనే కలితకంచులీకకుచమండలే
గండలోలమణికుండలే యువతి మండలేఽథ పరిమండలే।
అంతరా సకలసుందరీయుగళమిందిరారమణ సంచరన్
మంజుళాం తదను రాసకేశిమయి కంజనాభ సముపాదధాః॥ 2 ॥

వాసుదేవ తవ భాసమానమిహ రాసకేశిరససౌరభం
దూరతోఽపి ఖలు నారదాగదితమాకలయ్య కుతుకాకులా।
వేషభూషణవిలాసపేశలవిలాసినీశతసమావృతా
నాకతో యుగపదాగతా వియతి వేగతోఽథ సురమండలీ॥ 3 ॥

వేణునాదకృత తానదానకళగానరాగగతియోజనా-
లోభనీయమృదుపాదపాతకృతతాళమేళనమనోహరం।
పాణిసంక్వణితకంకణం చ ముహూరంసలంబితకరాంబుజం
శ్రోణిబింబచలదంబరం భజత రాసకేశిరసడంబరం॥ 4 ॥

శ్రద్ధయా విరచితానుగానకృతతారతారమధురస్వరే
నర్తనేఽథ లళితాంగహారలుళితాంగహారమణిభూషణే।

సమ్మదేన కృతపుష్పవర్షమలమున్నిషద్దివిషదాం కులం
చిన్మయే త్వయి నిలీయమానమివ సమ్ముమోహ సవధూకులం॥ 5॥

స్విన్నసన్నతనువల్లరీ తదను కాపి నామ పశుపాంగనా
కాంతమంసమవలంబతే స్మ తవ తాంతిభారముకుళేక్షణా।
కాచిదాచలితకుంతళా నవపటీరసారఘనసౌరభం
వంచనేన తవ సంచుచుంబ భుజమంచితోరుపుళకాంకురా॥ 6॥

కాపి గండభువి సన్నిధాయ నిజగండమాకులితకుండలం
పుణ్యపూరనిధిరన్వవాప తవ పూగచర్వితరసామృతం।
ఇందిరావిహృతిమందిరం భువనసుందరం హి నటనాంతరే
త్వామవాప్య దధురంగనాః కిము న సమ్మదోన్మదదశాంతరం॥ 7॥

గానమీశ విరతం క్రమేణ కిల వాద్యమేళనముపారతం
బ్రహ్మసమ్మదరసాకులాః సదసి కేవలం నన్యతురంగనాః।
నావిదన్నపి చ నీవికాం కిమపి కుంతళీమపి చ కంచుళీం
జ్యోతిషామపి కదంబకం దివి విళంబితం కిమపరం బ్రువే॥ 8॥

మోదసీమ్ని భువనం విలాప్య విహృతిం సమాప్య చ తతో విభో
కేళిసమ్మృదితనిర్మలాంగనవఘర్మలేశసుభగాత్మనాం।
మన్మథాసహనచేతసాం పశుపయోషితాం సుకృతచోదిత-
స్తావదాకలితమూర్తిరాదధిధ మారవీరపరమోత్సవాః॥ 9॥

కేళిభేదపరిలోళితాభిరతిలాళితాభిరబలాళిభిః
స్వైరమీశ నను సూరజాపయసి చారునామ విహృతిం వ్యధాః।
కాననేఽపి చ విసారిశీతళకిశోరమారుతమనోహరే
సూనసౌరభమయే విలేసిధ విలాసినీశతవిమోహనం॥ 10॥

కామినీరితి హి యామినీషు ఖలు కామనీయకనిధే భవాః
పూర్ణసమ్మదరసార్ణవం కమపి యోగిగమ్యమనుభావయః।

బ్రహ్మశంకరముఖానపిహ పశుపాంగనాసు బహుమానయన్
భక్తలోకగమనీయరూప కమనీయ కృష్ణ పరిపాహి మాం॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-70)

సుదర్శనశాపమోక్షవర్ణనం శంఖచూడావధవర్ణనం
వృషభాసురవధవర్ణనం చ

ఇతి త్వయి రసాకులం రమితవల్లభే వల్లవాః
కదాపి పురమంబికాకమితురంబికాకాననే ।
సమేత్య భవతా సమం నిశి నిషేవ్య దివ్యోత్సవం
సుఖం సుషుపురగ్రసీద్వృజపముగ్రనాగస్తద ॥ 1 ॥

సమున్ముఖమథోన్ముకైరభిహతేఽపి తస్మిన్ బలా-
దముంచతి భవత్పదే న్యపతి పాహి పాహీతి తైః ।
తదా ఖలు పదా భవాన్ సముపగమ్య పస్పర్శ తం
బభౌ స చ నిజాం తనుం సముపసాద్య వైద్యాధరీం ॥ 2 ॥

సుదర్శనధర ప్రభో నను సుదర్శనాఖ్యోఽస్మ్యహం
మునీన్ క్వచిదపాహసం త ఇహ మాం వ్యధుర్వాహసం ।
భవత్పదసమర్పణాదమలతాం గతోఽస్మిత్యసౌ
స్తువన్ నిజపదం యయౌ ప్రజపదం చ గోపా ముదా ॥ 3 ॥

కదాపి ఖలు సీరిణా విహరతి త్వయి స్త్రీజనై-
ర్జహార ధనదానుగః స కిల శంఖచూడోఽబలాః ।
అతిద్రుతమనుద్రుతస్తమథ ముక్తనారీజనం
రురోజిథ శిరోమణిం హాలభృతే చ తస్యాదదాః ॥ 4 ॥

దినేషు స సుహృజ్జనైస్సహ వనేషు లీలాపరం
 మనోభవమనోహరం రసితవేణనాదామృతం |
 భవంతమమరీదృశామమృతపారణాదాయినం
 విచింత్య కిము నాలప౯ విరహతాపితా గోపికాః || 5 ||

భోజరాజభృతకస్తవథ కశ్చిత్ కష్టదుష్టపథదృష్టిరరిష్టః |
 నిష్ఠురాకృతిరపష్ఠు నినాదస్త్యితే స్మ భవతే వృషరూపీ || 6 ||

శాక్వరోఽథ జగతీధృతిహారీ మూర్తిమేష బృహతీం ప్రదధానః |
 పంక్తిమాశు పరిఘూర్ణ్య పశూనాం ఛందసాం నిధిమవాప భవంతం || 7 ||

తుంగశృంగముఖమాశ్వభియంతం సంగృహయ్య రభసాదభియం తం |
 భద్రరూపమపి దైత్యమభద్రం మర్దయన్నమదయః సురలోకం || 8 ||

చిత్రమద్య భగవ౯ వృషఘాతాత్
 సుస్థిరాఽజని వృషస్థితిరుర్వాఙ్ |
 వర్ధతే చ వృషచేతసి భూయా౯
 మోద ఇత్యభినుతోఽసి సురైస్త్యం || 9 ||

ఔక్షకాణి పరిధావత దూరం వీక్ష్యతామయమిహోక్షవిభేదీ |
 ఇత్థమాత్తహాసితైః సహ గోపైర్గేహగస్త్యమవ వాతపురేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-71)

కేశిమథనవర్ణనం వోమవధవర్ణనం చ

యత్నేషు సర్వేష్యపి నావకేశి
కేశి స భోజేశితురిష్టబంధుః |
త్వాం సింధుజాఽవాప్య ఇతీవ మత్వా
సంప్రాప్తవాఽ సింధుజవాజిరూపః || 1 ||

గంధర్వతామేష గతోఽపి రూక్షై-
ర్నాదైః సముద్వేజితసర్వలోకః |
భవద్విలోకావధి గోపవాటిం
ప్రమర్ద్య పాపః పునరాపతత్ త్వాం || 2 ||

తార్క్ష్యర్పితాంఘ్రైస్తవ తార్క్ష్య ఏష
చిక్షేప వక్షోభువి నామ పాదం |
భృగోః పదాఘాతకథాం నిశమ్య
స్వేనాపి శక్యం తదితీవ మోహాత్ || 3 ||

ప్రవంచయన్నస్య ఖురాంచలం ద్రా-
గముం చ చిక్షేపిథ దూరదూరం |
సమ్మూర్చ్ఛితోఽపి హ్యతిమ్మూర్చ్ఛితేన
క్రోధోష్మణా ఖాదితుమాద్రుతస్తాం || 4 ||

త్వం వాహదండే కృతధీశ్చ వాహో-
 దండం న్యధాస్తస్య ముఖే తదానీం।
 తద్వృద్ధిరుద్ధశ్వసనో గతాసుః
 సప్తిభవన్నప్యయమైక్యమాగాత్ ॥ 5 ॥

ఆలంభమాత్రేణ పశోః సురాణాం
 ప్రసాదకే నూత్న ఇవాశ్వమేధే।
 కృతే త్వయా హర్షవశాత్ సురేంద్రా-
 స్త్వాం తుష్టువుః కేశవనామధేయం ॥ 6 ॥

కంసాయ తే శౌరిసుతత్వముక్త్వా
 తం తద్వధోత్కం ప్రతిరుధ్య వాచా।
 ప్రాప్తేన కేశిక్షపణావసానే
 శ్రీనారదేన త్వమభిష్టుతోఽభూః ॥ 7 ॥

కదాపి గోపైః సహ కాననాంతే
 నిలాయనక్రీడనలోలుపం త్వాం।
 మయాత్మజః ప్రాప దురంతమాయో
 వ్యోమాభిధో వ్యోమచరోపరోధీ ॥ 8 ॥

స చోరపాలాయితవల్లవేషు
 చోరాయితో గోపశిఖాః పశూంశ్చ।
 గుహాసు కృత్వా పిదధే శిలాభి-
 స్త్వయా చ బుధ్వా పరిమర్దితోఽభూత్ ॥ 9 ॥

ఏవం విధైశ్చాదుభితకేశిభేదై-
 రానందమూర్చామతులాం వ్రజస్య।
 పదే పదే నూతనయన్నసీమాం
 పరాత్మరూపిః పవనేశ పాయాః ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-72)

అక్రూరాగమనవర్ణనం

కంసోఽథ నారదగిరా వ్రజవాసినం త్వా-
మాకర్ణ్య దీర్ఘహృదయః స హి గాందినేయం |
ఆహూయ కార్ముకమఖచ్ఛలతో భవంత-
మానేతుమేనమహినోదహినాథశాయీ ॥ 1 ॥

అక్రూర ఏష భవదంఘ్రిపరశ్చిరాయ
త్వద్ధర్మనాక్షమమనాః క్షితిపాలభీత్యా |
తస్యాజ్ఞయైవ పునరీక్షితుముద్యతస్తా-
మానందభారమతిభూరితరం బభార ॥ 2 ॥

సోఽయం రథేన సుకృతీ భవతో నివాసం
గచ్ఛన్ మనోరథగణాంస్త్యయి ధార్యమాణాః |
ఆస్వాదయన్ ముహురపాయభయేన దైవం
సంప్రార్థయన్ పథి న కించిదపి వ్యజానాత్ ॥ 3 ॥

ద్రక్ష్యామి వేదశతగీతగతిం పుమాంసం
స్పృక్ష్యామి కింస్విదపి నామ పరిష్వజేయం |
కిం వక్ష్యతే స ఖలు మాం క్వను వీక్షితః స్యా-
దిత్థం నినాయ స భవన్మయమేవ మార్గం ॥ 4 ॥

భూయః క్రమాదభివిశన్ భవదంఘ్రిపూతం
వృందావనం హరవిరించసురాభివంద్యం |

ఆనందమగ్న ఇవ లగ్న ఇవ ప్రమోహే
కిం కిం దశాంతరమవాప న పంకజాక్ష॥ 5॥

పశ్యన్నవందత భవద్విహృతిస్థలాని
పాంసుష్వవేష్టత భవచ్ఛరణాంకితేషు।
కిం బ్రూమహే బహుజనా హి తదాపి జాతా
ఏవం తు భక్తితరళా విరళాః పరాత్మ౯॥ 6॥

సాయం స గోపభవనాని భవచ్ఛరిత్ర-
గీతామృతప్రస్పృతకర్ణరసాయనాని।
పశ్య౯ ప్రమోదసరిదేవ కిలోహ్యమానో
గచ్ఛ౯ భవద్భవనసన్నిధిమన్వయాసీత్॥ 7॥

తావద్దదర్శ పశుదోహవిలోకలోలం
భక్తోత్తమాగతిమివ ప్రతిపాలయంతం।
భూమ౯ భవంతమయమగ్రజవంతమంత-
ర్భ్రహ్మానుభూతిరససింధుమివోద్వమంతం॥ 8॥

సాయంతనాప్లవవిశేషవివిక్తగాత్రౌ
ద్వౌ పీతనీలరుచిరాంబరలోభనీయౌ।
నాతిప్రపంచధృతభూషణచారువేషౌ
మందస్మితార్ద్రవదనౌ స యువాం దదర్శ॥ 9॥

దూరాద్రథాత్సమవరుహ్య నమంతమేన-
ముత్థాప్య భక్తకులమౌలిమథోపగూహా౯।
హర్షాన్మితాక్షరగిరా కుశలానుయోగీ
పాణిం ప్రగృహ్య సబలోఽథ గృహం నినేథ॥ 10॥

నందేన సాకమమితాదరమర్చయిత్వా
తం యాదవం తదుదితాం నిశమయ్య వార్తాం।

గోపేషు భూపతినిదేశకథాం నివేద్య
నానాకథాభిరిహ తేన నిశామనైషిః॥ 11 ॥

చంద్రాగృహే కిముత చంద్రభగాగృహే ను
రాధాగృహే ను భవనే కిము మైత్రవిందే।
ధూర్తో విశంబత ఇతి ప్రమదాభిరుచ్చై-
రాశంకితో నిశి మరుత్పురనాథ పాయాః॥ 12 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-73)

మధురాపురయాత్రావర్ణనం

నిశమయ్య తవాథ యానవార్తాం
భృశమార్తాః పశుపాలబాలికాస్తాః |
కిమిదం కిమిదం కథం న్వితీమాః
సమవేతాః పరిదేవితాన్యకుర్వన్ ॥ 1 ॥

కరుణానిధిరేష నందసూనుః
కథమస్మాన్ విస్మజేదనన్యనాథాః |
బత నః కిము ధైవమేవమాసీ-
దితి తా స్త్వద్గతమానసా విలేపుః ॥ 2 ॥

చరమప్రహరే ప్రతిష్ఠమానః
సహ పిత్రా నిజమిత్రమండలైశ్చ |
పరితాపభరం నితంబినీనాం
శమయిష్యన్ వ్యముచః సఖాయమేకం ॥ 3 ॥

అచిరాదుపయామి సన్నిధిం వో
భవితా సాధు మయైవ సంగమశ్రీః |
అమృతాంబునిధౌ నిమజ్జయిష్యే
ద్రుతమిత్యాశ్వసితా వధూరకార్షీః ॥ 4 ॥

సవిషాదభరం సయాంచముచ్చైః
అతిదూరం వనితాభిరీక్ష్వమాణః |

మృదు తద్దిశి పాతయన్నపాంగాఁ
 సబలోఁక్రూరరథేన నిర్గతోఁభూః॥ 5॥

అనసా బహులేన వల్లవానాం
 మనసా చానుగతోఁథ వల్లభానాం।
 వనమార్తమ్పగం విషణ్ణవృక్షం
 సమతీతో యమునాతటీమయాసీః॥ 6॥

నియమాయ నిమజ్య వారిణి త్వా-
 మభివీక్ష్యాయ రథేఁపి గాందినేయః।
 వివశోఁజని కిం నివదం విభోస్తే
 నను చిత్రం త్వవలోకనం సమంతాత్॥ 7॥

పునరేష నిమజ్య పుణ్యశాలీ
 పురుషం త్వాం పరమం భుజంగభోగే।
 అరికంబుగదాంబుజైః స్ఫురంతం
 సురసిద్ధౌఘపరీతమాలులోకే॥ 8॥

స తదా పరమాత్మసౌఖ్యసింధౌ
 వినిమగ్నః ప్రణవఁ ప్రకారభేదైః।
 అవిలోక్య పునశ్చ హర్షసింధో-
 రనువృత్యా పులకావృతో యయౌ త్వాం॥ 9॥

కిము శీతశిమా మహాఁ జలే యత్
 పుళకోఁసావితి చోదితేన తేన।
 అతిహర్షనిరుత్తరేణ సార్థం
 రథవాసీ పవనేశ పాహి మాం త్వం॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-74)

భగవతో మధురాపురీప్రవేశ రజకనిగ్రహ
వాయకమాలాకారకుబ్జానుగ్రహ ధనుర్భంగాది వర్ణనం చ

సంప్రాప్తో మధురాం దినార్ధవిగమే తంత్రాంతరస్మిన్ వస-
న్నారామే విహితాశనః సఖిజనైర్యాతః పురీమీక్షితుం |
ప్రాపో రాజపథం చిరశ్రుతిధృతవ్యాలోకకౌతూహల-
స్త్రీపుంసో ద్యదగణ్యపుణ్యనిగళైరాకృష్యమాణో ను కిం || 1 ||

త్వత్పాదద్యుతివత్ సరాగసుభగాస్తవన్మూర్తివద్యోషితః
సంప్రాప్తా విలసత్పయోధరరుచో లోలా భవద్దృష్టివత్ |
హారిణ్యస్తవదురస్సృలీవదయి తే మందస్మితప్రౌఢివ-
న్నైర్మల్యోల్లసితాః కచౌఘ రుచివదాభ్రాజత్కలాపాశ్రితాః || 2 ||

తాసామాకలయన్నపాంగవలనైర్మోదం ప్రహర్షాద్భుత-
వ్యాలోలేషు జనేషు తత్ర రజకం కంచిత పటీం ప్రార్థయన్ |
కస్తే దాస్యతి రాజకీయవసనం యాహీతి తేనోదితః
సద్యస్తస్య కరేణ శీర్షమహృథాః సోఽప్యౌప పుణ్యాం గతిం || 3 ||

భూయో వాయకమేకమాయతమతిం తోషేణ వేషోచితం
దాశ్వాంసం స్వపదం నినేథ సుకృతం కో వేద జీవాత్మనాం |
మాలాభిః స్తబక్తైః స్తవైరపి పునర్మాలాకృతా మానితో
భక్తిం తేన వృతాం దిదేశిథ పరాం లక్ష్మీం చ లక్ష్మీపతే || 4 ||

కుఱ్ఱామబ్జవిలోచనాం పథి పునర్దృష్ట్యాఽంగరాగే తయా
 దత్తే సాధు కిలాంగరాగమదదాస్తస్యా మహాంతం హృది |
 చిత్తస్థామృజతామథ ప్రథయితుం గాత్రేఽపి తస్యాః స్ఫుటం
 గృహ్ణాఽ మంజు కరేణ తాముదనయస్తావజ్జగత్సుందరీం || 5 ||

తావన్నిశ్చితపైభవాస్తవ విభో నాత్యంతపాపా జనా
 యత్కించిద్దదతే స్మ శక్త్యనుగుణం తాంబూలమాల్యాదికం |
 గృహ్ణానః కుసుమాది కించన తదా మార్గే నిబద్ధాంజలి-
 ర్నాతిష్ఠం బత హో యతోఽద్య విపులామార్తిం వ్రజామి వ్రభో || 6 ||

ఏష్యామీతి విముక్తయాఽపి భగవన్నాలేపదాత్ర్యా తయా
 దూరాత్ కాతరయా నిరీక్షితగతిస్త్వం ప్రావిశో గోపురం |
 ఆఘోషానుమిత త్వదాగమమహాహర్షోల్లశ్చద్దేవకీ-
 వక్షోజప్రగళత్పయోరసమిషాత్త్వత్కిరీరంతర్గతా || 7 ||

ఆవిష్టో నగరీం మహోత్సవవతీం కోదండశాలాం వ్రజఽ
 మాధుర్యేణ ను తేజసా ను పురుషైర్దూరేణ దత్తాంతరః |
 వ్రగ్భిర్భూషితమర్చితం వరథనుర్మామేతి వాదాత్ పురః
 ప్రాగృహ్ణాః సమరోపయః కిల సమాక్రాంక్షీరభాంక్షీరపి || 8 ||

శ్వః కంసక్షపణోత్సవస్య పురతః ప్రారంభతూర్యోపమ-
 శ్చాపధ్వంసమహాధ్వనిస్తవ విభో దేవానరోమాంచయత్ |
 కంసస్యాపి చ వేపథుస్తదురితః కోదండఖండద్వయా-
 చండాభ్యాహతరక్షిపూరుషరవైరుత్కూలితోఽభూత్ త్వయా || 9 ||

శిష్టైర్దుష్టజనైశ్చ దృష్టమహిమా ప్రీత్యా చ భీత్యా తతః
 సంపశ్యఽ పురసంపదం ప్రవిచరఽ సాయం గతో వాటికాం |
 శ్రీదామ్నా సహ రాధికావిరహజం ఖేదం వదఽ ప్రస్వప-
 న్నానందన్నవతారకార్యఘటనాద్వాతేశ సంరక్ష మాం || 10 ||

శ్రీః
 శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
 (దశక-75)

కంసవధవర్ణనం

ప్రాతః సంత్రస్తభోజక్షితిపతివచసా ప్రస్తుతే మల్లతూర్యే
 సంఘే రాజ్ఞాం చ మంచానభియయుషి గతే నందగోపేఽపి హర్మ్యం |
 కంసే సౌధాధిరూఢే త్వమపి సహబలః సానుగశ్చారువేషో
 రంగద్వారం గతోఽభూః కుపితకువలయాపీడనాగావలీఢం || 1 ||

పాపిష్ఠాపేహి మార్గాద్ ద్రుతమితి వచసా నిష్ఠురక్రుద్ధబుద్ధే-
 రంబష్టస్య ప్రణోదాదధికజవజుషా హస్తినా గృహ్యమాణః |
 కేశీముక్తోఽథ గోపీకుచకలశచిరస్పర్ధినం కుంభమస్య
 వ్యాహత్యాలీయథాస్త్యం చరణభువి పునర్నిర్గతో వల్లహాసీ || 2 ||

హస్తప్రాప్యోఽప్యగమ్యో ర్ఘటితి మునిజనస్యేవ ధావన్ గజేంద్రం
 క్రీడన్నాపాత్య భూమౌ పునరభిపతస్తస్య దంతం సజీవం |
 మూలాదున్మూల్య తన్మూలగమహితమహామౌక్తికాన్యాత్మమిత్రే
 ప్రాదాస్త్యం హారమేభిర్లళితవిరచితం రాధికాయై దిశేతి || 3 ||

గృహ్ణానం దంతమంసే యుతమథ హాలినా రంగమంగావిశంతం
 త్వాం మంగల్యాంగభంగీరభసహృతమనోలోచనా వీక్ష్య లోకాః |
 హంహో ధన్యో ను నందో నహి నహి పశుపాలాంగనా నో యశోదా
 నో నో ధన్యేక్షణాః స్మస్త్రజగతి వయమేవేతి సర్వే శశంసుః || 4 ||

పూర్ణం బ్రహ్మైవ సాక్షాన్నిరవధి పరమానందసాంద్రప్రకాశం
 గోపేషు త్వం వ్యలాసీర్ను ఖలు బహుజనైస్తావదావేదితోఽభూః |
 దృష్ట్వాఽథ త్వాం తదేదంప్రథమముపగతే పుణ్యకాలే జనౌఘాః
 పూర్ణానందా విపాపాః సరసమభిజగుస్తవ్కృతాని స్మృతాని || 5 ||

చాణూరో మల్లవీరస్తదను నృపగిరా
 ముష్టికో ముష్టిశాలీ
 త్వాం రామంచాభిపేదే ర్ముటర్ముటితి మిథో
 ముష్టిపాతా తిరూక్షం |
 ఉత్పాతాపాతనాకర్షణవివిధరణా-
 న్యాసతాం తత్ర చిత్రం
 మృత్యోః ప్రాగేవ మల్లప్రభురగమదయం
 భూరిశో బంధమోక్షాన్ || 6 ||

హా ధిక్ కష్టం కుమారౌ సులళితవపుషౌ
 మల్లవీరౌ కఠోరౌ
 న ద్రక్ష్యామో వ్రజామస్త్వరితమితి జనే
 భాషమాణే తదానీం |
 చాణూరం తం కరోద్భ్రామణవిగళదసుం
 పోథయామాసిథోర్వాస్యం
 పిష్టోఽభూన్ముష్టికోఽపి ద్రుతమథ హాలినా
 నష్టశిష్టైర్దధావే || 7 ||

కంసః సంవార్య తూర్యం ఖలమతిరవిదన్
 కార్యమార్యాన్ పితృఋంస్తా-
 నాహాంతుం వ్యాప్తమూర్తేస్తవ చ సమశిష-
 ద్ధూరముత్సారణాయ |
 రుష్టో దుష్టోక్తిభిస్తవం గరుడ ఇవ గిరిం

మంచమంచన్నదంచత్-
 ఖడ్గవ్యావద్గదుస్సంగ్రహమపి చ హఠాత్
 ప్రాగ్రహీరౌగ్రసేనిం || 8 ||

సద్యో నిష్పిష్టసంధిం భువి నరపతిమాపాత్య తస్యోపరిష్టా-
 త్వయాపాత్యే తదైవ త్వదుపరి పతితా నాకినాం పుష్పవృష్టిః |
 కిం కిం బ్రూమస్తదానీం సతతమపి భియా త్వద్గతాత్మా స భేజే
 సాయుజ్యం త్వద్వధోత్త పరమ పరమియం వాసనా కాలనేమేః || 9 ||

తద్భ్రాతృఋణస్థ పిష్టాః ద్రుతమథ పితరౌ
 సన్నమన్నుగ్రసేనం
 కృత్వా రాజానముచ్చైర్యదుకులమఖిలం
 మోదయన్ కామదానైః |
 భక్తానాముత్తమం చోద్ధవమమరగురో-
 రాప్తనీతిం సఖాయం
 లభ్యా తుష్టో నగర్యాం పవనపురపతే
 రుంధి మే సర్వరోగాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-76)

ఉద్ధవదూత్యవర్ణనం

గత్వా సాందీపనిమథ చతుష్షష్టిమాత్రైరహోభిః
సర్వజ్ఞస్త్వం సహ ముసలినా సర్వవిద్యా గృహీత్వా |
పుత్రం నష్టం యమనిలయనాదాహృతం దక్షిణార్థం
దత్వా తస్మై నిజపురమగా నాదయన్ పాంచజన్యం || 1 ||

స్మృత్వా స్మృత్వా పశుపసుదృశః ప్రేమభారప్రణున్నాః
కారుణ్యేన త్వమపి వివశః ప్రాహిణోరుద్ధవం తం |
కించాముష్మై పరమసుహృదే భక్తవర్యాయ తాసాం
భక్త్యుద్రేకం సకలభువనే దుర్లభం దర్శయిష్యన్ || 2 ||

త్వన్మాహాత్మ్యప్రథిమపిశునం గోకులం ప్రాప్య సాయం
త్వద్వార్తాభిర్భహు స రమయామాస నందం యశోదాం |
ప్రాతర్ద్వష్టా మణిమయరథం శంకితాః పంకజాక్ష్యః
శ్రుత్వా ప్రాప్తం భవదనుచరం త్యక్తకార్యాః సమీయుః || 3 ||

దృష్ట్వా చైనం త్వదుపమలసద్వేషభూషాభిరామం
స్మృత్వా స్మృత్వా తవ విలసితాన్యచ్ఛైస్తాని తాని |
రుద్ధాలాపాః కథమపి పునర్గద్గదాం వాచమూచుః
సౌజన్యాదీన్ నిజపరభిదామప్యలం విస్మరంత్య || 4 ||

శ్రీమన్ కిం త్వం పితృజనకృతే ప్రేషితో నిర్దయేన
 క్వాసౌ కాంతో నగరసుదృశాం హా హారే నాథ పాయాః |
 ఆశ్లేషాణామమృతవపుషో హంత తే చుంబనానా-
 మున్నాదానాం కుహకవచసాం విస్మరేత్ కాంత కా వా || 5 ||

రాసక్రీడాలుశితలశితం విశ్లథక్కేశపాశం
 మందోద్భిన్నశ్రమజలకణం లోభనీయం త్వదంగం |
 కారుణ్యాభ్యే సకృదపి సమాలింగితుం దర్శయేతి
 ప్రేమోన్నాదాద్ భువనమదన త్వత్ప్రియాస్తాం విలేపుః || 6 ||

ఏవంప్రామైర్వివశవచనైరాకులా గోపికాస్తా-
 స్త్వత్సందేశైః ప్రకృతిమనయత్ సోఽథ విజ్ఞానగర్భైః |
 భూయస్తాభిర్ముదితమతిభిస్త్వన్మయాభిర్వధూభి-
 స్త్వత్త్వార్తాసరసమనయత్ కానిచిద్వాసరాణి || 7 ||

త్వత్ప్రిధ్గానైః సహితమనిశం సర్వతో గేహకృత్యం
 త్వద్వార్తైవ ప్రసరతి మిథః సైవ చోత్సావలాపాః |
 చేష్టాః ప్రాయస్త్వదనుకృతయస్త్వన్మయం సర్వమేవం
 దృష్ట్వా తత్ర వ్యముహదధికం విస్మయాదుద్ధవోఽయం || 8 ||

రాధాయా మే ప్రియతమమిదం మత్ప్రియైవం బ్రవీతి
 త్వం కిం మౌనం కలయసి సఖే మానినీ మత్ప్రియేవ |
 ఇత్యాద్యేవ ప్రవదతి సఖి త్వత్ప్రియో నిర్జనే మా-
 మిత్థంవదైరరమయదయం త్వత్ప్రియాముత్పలాక్షిం || 9 ||

ఏష్యామి ద్రాగనుపగమనం కేవలం కార్యభారా-
 ద్విశ్లేషేఽపి స్మరణదృఢతాసంభవాన్నాస్తు ఖేదః |
 బ్రహ్మానందే మిశతి నచిరాత్ సంగమో వా వియోగ-
 స్తుల్యో వః స్యాదితి తవ గిరా సోఽకరోన్నిర్వ్యథాస్తా || 10 ||

ఏవం భక్తిః సకలభువనే నేక్షితా న శ్రుతా వా

కిం శాస్త్రాఘ్నేః కిమిహ తపసా గోపికాభ్యో నమోఽస్తు |

ఇత్యానందాకులముపగతం గోకులాదుద్ధవం తం

దృష్ట్వా హృష్టో గురుపురపతే పాహి మామామయౌఘాత్ || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-77)

ఉపశ్లోకోత్పత్తివర్ణనం జరాసంధాదియుద్ధవర్ణనం
ముచకుందానుగ్రహవర్ణనం చ

పైరంధ్రాస్తదను చిరం స్మరాతురాయా
యాతోఽభూః సులశితముద్ధవేన సార్థం |
ఆవాసం త్వదుపగమోత్సవం సదైవ
ధ్యాయంత్యాః ప్రతిదినవాససజ్జికాయాః || 1 ||

ఉపగతే త్వయి పూర్ణమనోరథాం
ప్రమదసంభ్రమకంప్రపయోధరాం |
వివిధమాననమాదధతీం ముదా
రహసి తాం రమయాంచకృషే సుఖం || 2 ||

పృష్టా వరం పునరసావవృణోద్వరాకీ
భూయస్త్వయా సురతమేవ నిశాంతరేషు |
సాయుజ్యమస్త్వితి వదేత్ బుధ ఏవ కామం
సామీప్యమస్త్వనిశమిత్యపి నాబ్రవీత్ కిం || 3 ||

తతో భవాః దేవ నిశాసు కాసుచి-
న్మృగీదృశం తాం నిభృతం వినోదయః |
అదాదుపశ్లోక ఇతి శ్రుతం సుతం
స నారదాత్ సాత్వతతంత్రవిద్ బభౌ || 4 ||

అక్రూరమందిరమితోఽథ బలోద్ధవాభ్యా-

మభ్యర్చితో బహు నుతో ముదితేన తేన।

ఏనం విస్సృజ్య విపినాగతపాండవేయ-

వృత్తం వివేదిథ తథా ధృతరాష్ట్రచేష్టాం॥ 5॥

విఘాతజ్ఞామాతుః పరమసుహృదో భోజనృపతే-

ర్జర్రాసంధే రుంధత్యనవధిరుషాంధేఽథ మథురాం।

రథాద్యైర్ద్యోర్లబ్ధైః కతిపయబలస్తవం బలయుత-

స్త్రయోవింశత్యక్షౌహిణి తదుపనీతం సమహృథాః॥ 6॥

బద్ధం బలాదథ బలేన బలోత్తరం త్వం

భూయో బలోద్యమరసేన ముమోచిథైనం।

నిశ్శేషదిగ్జయసమాహృతవిశ్వసైన్యాత్

కోఽన్యస్తతో హి బలపౌరుషవాంస్తదానీం॥ 7॥

భగ్నః స లగ్నహృదయోఽపి నృపైః ప్రణునో

యుద్ధం త్వయా వ్యధిత షోడశకృత్వ ఏవం।

అక్షౌహిణీః శివ శివాస్య జఘంథ విష్ణో

సంభూయ సైకనవతిత్రిశతం తదానీం॥ 8॥

అష్టాదశేఽస్య సమరే సముపేయుషి త్వం

దృష్ట్వా పురోఽథ యవనం యవనత్రికోట్యా।

త్వష్టా విధాప్య పురమాశు పయోధిమధ్యే

తత్రాఽథ యోగబలతః స్వజనాననైషిః॥ 9॥

పద్భ్యం త్వం పద్మమాలీ చకిత ఇవ పురాన్నిర్గతో ధావమానో

మేచ్ఛేషేనానుయాతో వధసుకృతవిహినేన శైలే న్యలైషిః।

సుప్తేనాంఘ్ర్యూహతేన ద్రుతమథ ముచుకుందేన భస్మీకృతేఽస్మిన్

భూపాయాస్మై గుహాంతే సులశితవపుషా తస్థిషే భక్తిభాజే॥ 10॥

ఐక్ష్వాకోఽహం విరక్తోఽస్మ్యఖిల-
 నృపసుఖే త్వత్ప్రసాదైకకాంక్షీ
 హా దేవేతి స్తువంతం వరవితతిషు
 తం నిస్పృహం వీక్ష్య హృష్యమ్ |
 ముక్తేస్తుల్యాం చ భక్తిం ధుతసకలమలాం
 మోక్షమప్యాశు దత్వా
 కార్యం హింసావిశుద్ధ్యై తప ఇతి చ తదా
 ప్రాత్య లోకప్రతీత్యై || 11 ||

తదను మధురాం గత్వా హత్వా చమూం యవనాహృతాం
 మగధపతినా మార్గే సైన్యైః పురేవ నివారితః |
 చరమవిజయం దర్పయాస్మై ప్రదాయ పలాయితో
 జలధినగరీం యాతో వాతాలయేశ్వర పాహి మాం || 13 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-78)

రుక్మిణీస్వయంవరం

త్రిదశవర్ధకివర్ధితకౌశలం త్రిదశదత్తసమస్తవిభూతిమత్ |
జలధిమధ్యగతం త్వమభూషయో నవపురం వపురంచితరోచిషా || 1 ||

దదుషి రేవతభూభృతి రేవతీం
హాలభృతే తనయాం విధిశాసనాత్ |
మహితముత్సవఘ్నూషమపూపుషః
సముదితైర్ముదితైః సహ యాదవైః || 2 ||

అథ విదర్భసుతాం ఖలు రుక్మిణీం ప్రణయినీం త్వయి దేవ సహోదరః |
స్వయమదిత్సత చేదిమహీభుజే స్వతమసా తమసాధుముపాశ్రయః || 3 ||

చిరధృతప్రణయా త్వయి బాలికా సపది కాంక్షితభంగసమాకులా |
తవ నివేదయితుం ద్విజమాదిశత్ స్వకదనం కదనంగవినిర్మితం || 4 ||

ద్విజసుతోఽపి చ తూర్ణముపాయయౌ తవ పురం హి దురాశదురాసదం |
ముదమవాప చ సాదరపూజితః స భవతా భవతాపహృతా స్వయం || 5 ||

స చ భవంతమవోచత కుండినే
న్యపసుతా ఖలు రాజతి రుక్మిణీ |
త్వయి సముత్సుకయా నిజధీరతా-
రహితయా హి తయా ప్రహితోఽస్మ్యహం || 6 ||

తవ హృతాఽస్మి పురైవ గుణైరహం హరతి మాం కిల చేదిన్మపోఽధునా |
అయి కృపాలయ పాలయ మామితి ప్రజగదే జగదేకపతే తయా || 7 ||

అశరణాం యది మాం త్వముపేక్షసే సపది జీవితమేవ జహామ్యహం |
ఇతి గిరా సుతనోరతనోద్భృశం సుహృదయం హృదయం తవ కాతరం || 8 ||

అకథయస్త్వమథైనమయే సఖే తదధికా మమ మన్మథవేదనా |
న్యపసమక్షముపేత్య హారామ్యహం తదయి తాం దయితామసితేక్షణాం || 9 ||

ప్రముదితేన చ తేన సమం తదా
రథగతో లఘు కుండినమేయివాఁ |
గురుమరుత్పురనాయక మే భవాఁ
వితనుతాం తనుతామఖిలాపదాం || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-79)

రుక్మిణీస్వయంవరవర్ణనం

బలసమేతబలానుగతో భవాః
పురమగాహత భీష్మకమానితః ।
ద్విజసుతం త్వదుపాగమవాదినం
ధృతరసా తరసా ప్రణనామ సా ॥ 1 ॥

భువనకాంతమవేక్ష్య భవద్వపు-
ర్నృపసుతస్య నిశమ్య చ చేష్టితం ।
విపులభేదజుషాం పురవాసినాం
సరుదితైరుదితైరగమన్నిశా ॥ 2 ॥

తదను వందితుమిందుముఖీ శివాం
విహితమంగలభూషణభాసురా ।
నిరగమత్ భవదర్పితజీవితా
స్వపురతః పురతః సుభటావృతా ॥ 3 ॥

కులవధూభిరుపేత్య కుమారికా
గిరిసుతాం పరిపూజ్య చ సాదరం ।
ముహూరయాచత తత్పదపంకజే
నిపతితా పతితాం తవ కేవలం ॥ 4 ॥

సమవలోకకుతూహలసంకులే
 నృపకులే నిభృతం త్వయి చ స్థితే |
 నృపుసుతా నిరగాత్ గిరిజాలయాత్
 సురుచిరం రుచిరంజితదిజ్ముఖా || 5 ||

భువనమోహనరూపరుచా తదా
 వివశితాఖిలరాజకదంబయా |
 త్వమపి దేవ కటాక్షవిమోక్షణైః
 ప్రమదయా మదయాంచకృషే మనాక్ || 6 ||

క్వను గమిష్యసి చంద్రముఖీతి తాం
 సరసమేత్య కరేణ హరణ్ క్షణాత్ |
 సమధిరోప్య రథం త్వమపాహృథా
 భువి తతో వితతో నినదో ద్విషాం || 7 ||

క్వను గతః పశుపాల ఇతి క్రుథా
 కృతరణా యదుభిశ్చ జితా నృపాః |
 న తు భవానుదచాల్యత తైరహో
 పిశునక్తైః శునక్తైరివ కేసరీ || 8 ||

తదను రుక్మిణమాగతమాహవే
 వధుముపేక్ష్య నిబధ్య విరూపయన్ |
 హృతమదం పరిముచ్య బలోక్తిభిః
 పురమయా రమయా సహ కాంతయా || 9 ||

నవసమాగమలజ్జితమానసాం
 ప్రణయకౌతుకజృంభితమన్మథాం |
 అరమయః ఖలు నాథ యథాసుఖం
 రహసి తాం హసితాంశులసన్ముఖీం || 10 ||

వివిధనర్మభిరేవమహర్షిశం
ప్రమదమాకలయ౯ పునరేకదా।
ఋజుమతేః కిల వక్రగిరా భవా౯
వరతనోరతనోదతిలోలతాం॥ 11 ॥

తదధిక్తైరథ లాళన కౌశలైః
ప్రణయినిమధికం సుఖయన్నిమాం।
అయి ముకుంద భవచ్ఛరితాని నః
ప్రగదతాం గదతాంతిమపాకురు ॥ 12 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-80)

స్వమంతకోపాఖ్యానం

సత్రాజితస్తవమథ లుబ్ధవదర్కలబ్ధం
దివ్యం స్వమంతకమణిం భగవన్నయాచీః |
తత్కారణం బహువిధం మమ భాతి నూనం
తస్యాత్మజాం త్వయి రతాం ఛలతో వివోధుం || 1 ||

అదత్తం తం తుభ్యం మణివరమనేనాల్పమనసా
ప్రసేనస్తద్ధాత్థితా గళభువి వహాన్ ప్రాప మృగయాం |
అహన్నేనం సింహో మణిమహసి మాంసభ్రమవశాత్
కపింద్రస్తం హత్వా మణిమపి చ బాలాయ దదివాన్ || 2 ||

శశంసుః సత్రాజిద్గిరమను జనాస్త్యాం మణిహారం
జనానాం పీయూషం భవతి గుణినాం దోషకణికా |
తతః సర్వజ్ఞోఽపి స్వజనసహితో మార్గణపరః |
ప్రసేనం తం దృష్ట్వా హరిమపి గతోఽభూః కపిగుహం || 3 ||

భవంతమవితర్కయన్నతివయాః స్వయం జాంబవాన్
ముకుందశరణం హి మాం క ఇహ రోద్ధుమిత్యాలపన్ |
విభో రఘుపతే హరే జయ జయేత్యలం ముష్టిభి-
శ్చిరం తవ సమర్చనం వ్యధిత భక్తచూడామణిః || 4 ||

బుధ్వాఽథ తేన దత్తాం నవరమణీం వరమణీం చ పరిగృహ్ణాః |
అనుగృహ్ణాన్నముమాగాః సపది చ సత్రాజితే మణీం ప్రాదాః || 5 ||

తదను స ఖలు ప్రీలాలోలో విలోలవిలోచనాం
దుహితరమహో ధీమాః భామాం గిరైవ పరార్పితాం |
అదిత మణీనా తుభ్యం లభ్యం సమేత్య భవానపి
ప్రముదితమనాస్తస్యైవాదాన్మణీం గహనాశయః || 6 ||

ప్రీలాకులాం రమయతి త్వయి సత్యభామాం
కౌంతేయదాహకథయాథ కురూః ప్రయాతే |
హి గాందినేయకృతవర్మగిరా నిపాత్య
సత్రాజితం శతధనుర్మణిమాజహార || 7 ||

శోకాత్ కురూనుపగతామవలోక్య కాంతాం
హత్వా ద్రుతం శతధనుం సమహర్షయస్తాం |
రత్నే సశంక ఇవ మైథిలగేహమేత్య
రామో గదాం సమశిక్షిత ధార్తరాష్ట్రం || 8 ||

అక్రూర ఏష భగవః భవదిచ్ఛయైవ
సత్రాజితః కుచరితస్య యుయోజ హింసాం |
అక్రూరతో మణిమనాహృతవాః పునస్త్యం
తస్యైవ భూతిముపధాతుమితి బ్రువంతి || 9 ||

భక్తస్త్వయి స్థిరతరః స హి గాందినేయ-
స్తస్యైవ కాపథమతిః కథమీశ జాతా |
విజ్ఞానవాః ప్రశమవానహమితు్యదీర్ఘం
గర్వం ద్రువం శమయితుం భవతా కృతైవ || 10 ||

యాతం భయేన కృతవర్మయుతం పునస్త-
మాహూయ తద్వినిహితం చ మణీం ప్రకాశ్య |

తత్రైవ సువ్రతధరే వినిధాయ తుష్యన్
భామాకుచాంతశయనః పవనేశ పాయాః॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-81)

సుభద్రాహారణం కాలింద్యాదివివాహవర్ణనం
నరకాసురవధవర్ణనం చ

స్నిగ్ధాం ముగ్ధాం సతతమపి తాం లాళయన్ సత్యభామాం
యాతో భూయః సహ ఖలు తయా యాజ్ఞసేనీవివాహం ।
పార్థప్రీత్యై పునరపి మనాగాస్థితో హస్తీపుర్యాం
శక్రప్రస్థం పురమపి విభో సంవిధాయాగతోఽభూః ॥ 1 ॥

భద్రాం భద్రాం భవదవరజాం కౌరవేణార్థ్యమానాం
త్వద్వాచా తామహృత కుహనామస్కరీ శక్రసూనుః ।
తత్ర క్రుద్ధం బలమనునయన్ ప్రత్యగాస్తేన సార్ధం
శక్రప్రస్థం ప్రియసఖముదే సత్యభామాసహాయః ॥ 2 ॥

తత్ర క్రీడన్నపి చ యమునాకూలదృష్టాం గృహీత్వా
తాం కాలిందీం నగరమగమః ఖాండవప్రీణితాగ్నిః ।
భ్రాతృత్రస్తాం ప్రణయవివశాం దేవ పైతృష్యసేయాం
రాజ్ఞాం మధ్యే సపది జహ్యషే మిత్రవిందామవంతీం ॥ 3 ॥

సత్యాం గత్వా పునరుదవహో నగ్నజిన్నందనాం తాం
బధ్వా సప్తాపి చ వృషవరాన్ సప్తమూర్తిర్నిమేషాత్ ।
భద్రాం నామ ప్రదదురథ తే దేవ సంతర్దనాద్యా-
స్త్యోదర్యా వరద భవతః సాఽపి పైతృష్యసేయా ॥ 4 ॥

పార్థాద్యైరప్యకృతలవనం తోయమాత్రాభిలక్ష్యం
 లక్షం భిత్వా శఫరమవృథా లక్ష్మణాం మద్రకన్యాం |
 అష్టావేవం తవ సమభవన్ వల్లభాస్తత్ర మధ్యే
 శుశ్రోథ త్వం సురపతిగిరా భౌమదుశ్చేష్టితాని || 5 ||

స్మృతాయాతం పక్షిప్రవరమధిరూఢస్త్వమగమో
 వహన్నంకే భామాముపవనమివారాతిభవనం |
 విభిందన్ దుర్గాణి త్రుటితప్యతనాశోణితరస్యైః
 పురం తావత్ ప్రాగ్జ్యోతిషమకురుథాః శోణితపురం || 6 ||

మురస్త్యాం పంచాస్యో జలధివనమధ్యాదుదపతత్
 స చక్రే చక్రేణ ప్రదలితశిరా మంక్షు భవతా |
 చతుర్ద్దంత్తైర్దంతావళపతిభిరింధానసమరం
 రథాంకేన చిత్వా నరకమకరోస్తిరనరకం || 7 ||

స్తుతో భూమ్యా రాజ్యం సపది భగదత్తేఽస్య తనయే
 గజంచైకం దత్వా ప్రజిఘయిథ నాగాన్నిజపురీం |
 ఖలేనాబద్ధానాం స్వగతమనసాం షోడశ పునః
 సహస్రాణి స్త్రీణామపి చ ధనరాశిం చ విపులం || 8 ||

భౌమాపాహృతకుండలం తదదితేర్దాతుం ప్రయాతో దివం
 శక్రాద్యైర్మహితః సమం దయితయా ద్యుస్త్రిషు దత్తహ్రీయా |
 హృత్వా కల్పతరుం రుషాభిపతితం జిత్వేంద్రమభ్యాగమ-
 స్తత్తు శ్రీమదదోష ఈదృశ ఇతి వ్యాఖ్యాతుమేకాకృథాః || 9 ||

కల్పద్రుం సత్యభామాభవనభువి
 సృజన్ ద్యుష్టసాహస్రయోషాః |
 స్వీకృత్య ప్రత్యగారం విహితబహువపు-
 ర్గాళయన్ కేళిభేదైః |

ఆశ్చర్యాన్నారదాలోకితవివిధగతి-
స్తత్ర తత్రాపి గేహే
భూయః సర్వాసు కుర్వన్ దశ దశ తనయాన్
పాహి వాతాలయేశ|| 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-82)

బాణయుద్ధం నృగమోక్షం చ

ప్రద్యుమ్నో రౌక్మిణీయః స ఖలు తవ కలా శంబరేణాహృతస్తం
హత్వా రత్యా సహోస్తో నిజపురమహారద్రుక్మికన్యాం చ ధన్యాం |
తత్పుత్రోఽథానిరుద్ధో గుణనిధిరపహద్రోచనాం రుక్మిషౌత్రీం
తత్రోద్వాహే గతస్త్వం న్యవధి ముసలినా రుక్మ్యపి ద్యూతవైరాత్ ॥ 1 ॥

బాణస్య సా బలిసుతస్య సహస్రబాహెహో-
ర్మాహేశ్వరస్య మహితా దుహితా కిలోషా |
త్వత్ప్రతమేనమనిరుద్ధమదృష్టపూర్వం
స్వప్పేఽనుభూయ భగవన్ విరహోతురాఽభూత్ ॥ 2 ॥

యోగిన్యతీవ కుశలా ఖలు చిత్రలేఖా
తస్యాః సఖీ విలిఖతీ తరుణానశేషాన్ |
తత్రానిరుద్ధముషయా విదితం నిశాయా-
మానేష్ట యోగబలతో భవతో నికేతాత్ ॥ 3 ॥

కన్యాపురే దయితయా సుఖమారమంతం
చైనం కథంచన బబంధుషి శర్వబంధౌ |
శ్రీనారదోక్తతదుదంతదురంతరోష్టై-
స్త్వం తస్య శోణితపురం యదుభిర్న్యరుంధాః ॥ 4 ॥

పురీపాలశ్చైలప్రియదుహితృనాథోఽస్య భగవాన్
 సమం భూతవ్రాతైర్యదుబలమశంకం నిరురుధే |
 మహాప్రాణో బాణో రుటితి యుయుధానేన యుయుధే
 గుహాః ప్రద్యుమ్నేన త్వమపి పురహంత్రా జఘటిషే || 5 ||

నిరుద్ధాశేషాస్త్రే ముముహుషి తవాస్త్రేణ గిరిశే
 ద్రుతా భూతా భీతాః ప్రమథకులవీరాః ప్రమథితాః |
 పరాస్కందత్ స్కందః కుసుమశరబాణైశ్చ సచివః
 స కుంభాండో భాండం నవమివ బలేనాశు బిభిదే || 6 ||

చాపానాం పంచశత్యా ప్రసభముపగతే
 ఛిన్నచాపేఽథ బాణే
 వ్యర్థే యాతే సమేతో జ్వరపతి-
 రశనైరజ్వరి త్వజ్జ్వరేణ |
 జ్ఞానీ స్తుత్వాఽథ దత్వా తవ చరితజషాం
 విజ్వరం స జ్వరోఽగాత్
 ప్రాయోఽంతర్జ్ఞానవంతోఽపి చ బహుతమసా
 రౌద్రచేష్టా హి రౌద్రాః || 7 ||

బాణం నానాయుధోగ్రం పునరభిపతితం దర్పదోషాద్వితన్వన్
 నిర్లూనాశేషదోశం సపది బుబుధుషా శంకరేణోపగీతః |
 తద్వాచా శిష్టబాహుద్వితయముభయతో నిర్భయం తత్ప్రియం తం
 ముక్త్యా తద్దత్తమానో నిజపురమగమః సానిరుద్ధః సహోషః || 8 ||

ముహుస్తావచ్ఛక్రం వరుణమజయో నందహారణే
 యమం బాలానీతౌ దవదహనపానేఽనిలసఖం |
 విధిం వత్సస్తేయే గిరిశమిహ బాణస్య సమరే
 విభో విశ్వోత్కర్షీ తదయమవతారో జయతి తే || 9 ||

ద్విజరుషా కృకలాసవపుర్ధరం నృగన్మపం త్రిదివాలయమాపయః ।
నిజజనే ద్విజభక్తిమనుత్తమాముపదిశః పవనేశ్వర పాహి మాం ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-83)

పౌండ్రకవధవర్ణనం కాశీపురిదాహవర్ణనం
వివిధవధవర్ణనం లక్షణాస్వయంవరం చ

రామేఽథ గోకులగతే ప్రమదాప్రసక్తే
హూతానుపేతయమునాదమనే మదాంధే ।
స్వైరం సమారమతి సేవకవాదమూఢో
దూతం న్యయుంక్త తవ పౌండ్రకవాసుదేవః ॥ 1 ॥

నారాయణోఽహమవతీర్ణ ఇహాస్మి భూమౌ
ధత్సే కిల త్వమపి మామకలక్షణాని ।
ఉత్సృజ్య తాని శరణం వ్రజ మామితి త్వాం
దూతో జగాద సకలైర్వస్థితః సభాయాం ॥ 2 ॥

దూతేఽథ యాతవతి యాదవసైనికైస్త్వం
యాతో దదర్శిథ వపుః కిల పౌండ్రకీయం ।
తాపేన వక్షసి కృతాంకమనల్పమూల్య-
శ్రీకౌస్తుభం మకరకుండలపీతచేలం ॥ 3 ॥

కాళాయసం నిజసుదర్శనమస్యతోఽస్య
కాలానలోత్కరకిరేణ సుదర్శనేన ।
శీర్షం చకర్తిథ మమర్దిథ చాస్య సేనాం
తన్మిత్రకాశిపశిరోఽపి చకర్థ కాశ్యాం ॥ 4 ॥

జుశ్యేన బాలకగిరాఽపి కిలాహమేవ
 శ్రీవాసుదేవ ఇతి రూఢమతిశ్చిరం సః |
 సాయుజ్యమేవ భవద్దైక్యధియా గతోఽభూత్
 కో నామ కస్య సుకృతం కథమిత్యవేయాత్ || 5 ||

కాశీశ్వరస్య తనయోఽథ సుదక్షిణాఖ్యః
 శర్వం ప్రపూజ్య భవతే విహితాభిచారః |
 కృత్యానలం కమపి బాణరణాతిభీతై-
 ర్భూతైః కథంచన వృతైః సమమభ్యముంచత్ || 6 ||

తాలప్రమాణచరణామఖిలం దహంతీం
 కృత్యాం విలోక్య చకితైః కథితోఽపి పౌరైః |
 ద్యూతోత్సవే కిమపి నో చలితో విభో త్వం
 పార్శ్వస్థమాశు వినసర్జిత కాలచక్రం || 7 ||

అభ్యాపత త్యమితధామ్ని భవన్మహాస్త్రే
 హా హేతి విద్రుతవతీ ఖలు ఘోరకృత్యా |
 రోషాత్ సుదక్షిణమదక్షిణచేష్టితం తం
 పుష్టోష చక్రమపి కాశిపురీమధాక్షీత్ || 8 ||

స ఖలు వివిదో రక్షోఘాతే కృతోపకృతిః పురా
 తవ తు కలయా మృత్యుం ప్రాప్తుం తదా ఖలతాం గతః |
 నరకసచివో దేశక్లేశం సృజన్ నగరాంతికే
 ర్ముటితి హాలినా యుధ్యన్నద్ధా పపాత తలాహతః || 9 ||

సాంబం కౌరవ్యపుత్రీహరణ నియమితం సాంత్వనార్థీ కురూణాం
 యాతస్తద్వాక్యరోషోద్ధృతకరినగరో మోచయామాస రామః |
 తే ఘాత్యాః పాండవేయైరితి యదుప్యతనాం నాముచస్త్వం తదానీం
 తం త్వాం దుర్బోధలీలం పవనపురపతే తాపశాంత్యై నిషేవే || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-84)

సూర్యగ్రహణయాత్రావర్ణనం

క్వచిదథ తపనోపరాగకాలే
పురి నిదధత్ కృతవర్మకామసూనూ ।
యదుకులమహిళావృతః సుతీర్థం
సముపగతోఽసి సమంతపంచకాఖ్యం ॥ 1 ॥

బహుతరజనతాహితాయ తత్ర
త్వమపి పునః వినిమజ్య తీర్థతోయం ।
ద్విజగణపరిముక్తవిత్రరాశిః
సమమిశధాః కురుపాండవాదిమిత్రైః ॥ 2 ॥

తవ ఖలు దయితాజనైః సమేతా
ద్రుపదసుతా త్వయి గాఢభక్తిభారా ।
తదుదితభవదాహృతిప్రకారైః
అతిముముదే సమమన్యభామినీభిః ॥ 3 ॥

తదను చ భగవన్ నిరీక్ష్య గోపా-
నతికుతుకాదుపగమ్య మానయిత్వా ।
చిరతరవిరహాతురాంగరేఖాః
పశుపవధూః సరసం త్వమన్వయాసీః ॥ 4 ॥

సపది చ భవదీక్షణోత్సవేన
ప్రముషితమానహృదాం నితంబినీనాం ।

అతిరసపరిముక్తకంచుళీకే
పరిచయహృద్యతరే కుచే న్యలైషిః || 5 ||

రిపుజనకలహైః పునః పునర్మే
సముపగత్తైరియతీ విళంబనాఽభూత్ |
ఇతి కృతపరిరంభణే త్వయి ద్రా-
గతివివశా ఖలు రాధికా నిలిత్యే || 6 ||

అపగతవిరహవ్యథాస్తదా తా
రహసి విధాయ దదాథ తత్త్వబోధం |
పరమసుఖచిదాత్మకోఽహమాత్మే-
త్యుదయతు వః స్ఫుటమేవ చేతసీతి || 7 ||

సుఖరసపరిమిశ్రితో వియోగః
కిమపి పురాఽభవదుద్ధవోపదేశైః |
సమభవదముతః పరం తు తాసాం
పరమసుఖైక్యమయీ భవద్విచింతా || 8 ||

మునివరనివహైస్తవాథ పిత్రా
దురితశమాయ శుభాని పృచ్ఛ్యమానైః |
త్వయి సతి కిమిదం శుభాంతరైరి-
త్యురుహసిత్తైరపి యాజితస్తదాఽసౌ || 9 ||

సుమహతి యజనే వితాయమానే
ప్రముదితమిత్రజనే సహైవ గోపాః |
యదుజనమహితాస్త్రిమాసమాత్రం
భవదనుషంగరసం పురేవ భేజః || 10 ||

వ్యపగమసమయే సమేత్య రాధాం
దృఢముపగూహ్య నిరీక్ష్య వీతఖేదాం |

ప్రముదితహృదయః పురం ప్రయాతః
పవనపురేశ్వర పాహి మాం గదేభ్యః॥ 11॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-85)

జరాసంధవధవర్ణనం రాజసూయవర్ణనం చ

తతో మగధభూభృతా చిరనిరోధసంక్లేశితం
శతాష్టకయుతాయుతద్వితయమీశ భూమిభృతాం।
అనాథశరణాయ తే కమపి పూరుషం ప్రాహిణో-
దయాచత స మాగధక్షపణమేవ కిం భూయసా॥ 1 ॥

యియాసురభిమాగధం తదను నారదోదీరితా-
ద్యుధిష్ఠిరమఖోద్యమాదుభయకార్యపర్యాకులః।
విరుద్ధజయినోఽధ్వరాదుభయసిద్ధిరిత్యుద్ధవే
శశంసుషి నిజైః సమం పురమియేథ యోధిష్ఠిరీం॥ 2 ॥

అశేషదయితాయుతే త్వయి సమాగతే ధర్మజో
విజిత్య సహజైర్మహిం భవదపాంగసంవర్ధితైః।
శ్రియం నిరుపమాం వహన్నహహా భక్తదాసాయితం
భవంతమయి మాగధే ప్రహితవాన్ సభీమార్జునం॥ 3 ॥

గిరివ్రజపురం గతాస్తదను దేవ యూయం త్రయో
యయాచ సమరోత్సవం ద్విజమిషేణ తం మాగధం।
అపూర్ణసుకృతం త్వముం పవనజేన సంగ్రామయన్
నిరీక్ష్య సహ జిష్ణునా త్వమపి రాజయుద్ధావ స్థితః॥ 4 ॥

అశాంతసమరోద్ధతం విటపపాటనాసంజయా
నిపాత్య జరసస్సుతం పవనజేన నిష్పాటితం।

విముచ్య నృపతీఁ ముదా సమనుగృహ్య భక్తిం పరాం
దిదేశిథ గతస్పృహానపి చ ధర్మగుప్త్యై భువః ॥ 5 ॥

ప్రచక్రుషి యుధిష్ఠిరే తదను రాజసూయాధ్వరం
ప్రసన్నభృతకీభవత్సకలరాజకవ్యాకులం ।
త్వమప్యయి జగత్పతే ద్విజపదావనేజాదికం
చకర్థ కిము కథ్యతే నృపవరస్య భాగ్యోన్నతిః ॥ 6 ॥

త తః సవనకర్మణి ప్రవరమగ్ర్యపూజావిధిం
విచార్య సహదేవవాగనుగతః స ధర్మాత్మజః ।
వ్యధత్త భవతే ముదా సదసి విశ్వభూతాత్మనే
తదా ససురమానుషం భువనమేవ తృప్తిం దధౌ ॥ 7 ॥

త తః సపది చేదిపో మునిన్యపేషు తిష్ఠత్స్వహేఠో
సభాజయతి కో జడః పశుపదుర్దురూటం వటుం ।
ఇతి త్వయి స దుర్వచోవితతిముద్వమన్నాసనా-
దుదాపతదుదాయుధః సమపతన్నముం పాండవాః ॥ 8 ॥

నివార్య నిజపక్షగానభిముఖస్య విద్వేషిణ-
స్త్వమేవ జహ్మాషే శిరో దనుజదారిణా స్వారిణా ।
జనుస్త్రితయలబ్ధయా సతతచింతయా శుద్ధధీ-
స్త్వయా స పరమేకతామధృత యోగినాం దుర్లభాం ॥ 9 ॥

త తః సుమహితే త్వయా క్రతువరే నిరూఢే జనో
యయౌ జయతి ధర్మజో జయతి కృష్ణ ఇత్యాలపః ।
ఖలః స తు సుయోధనో ధుతమనాస్సపత్నశ్రియా
మయార్పితసభాముఖే స్థలజలభ్రమాదభ్రమీత్ ॥ 10 ॥

తదా హాసితముత్థితం ద్రుపదనందనాభీమయో-
రపాంగకలయా విభో కిమపి తావదుజ్జృంభయన్ |
ధరాభరనిరాకృతౌ సపది నామ బీజం పపన్
జనార్దన మరుత్పూరీనిలయ పాహి మామామయాత్ || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-86)

సాల్యాదివధవర్ణనం భారతయుద్ధవర్ణనం చ

సాల్యో బైష్మివివాహే యదుబలవిజిత-
శ్చంద్రచూడాద్విమానం
విందన్ సౌభం స మాయా త్వయి వసతి కురూం-
స్త్వత్పురీమభ్యభాంక్షీత్ |
ప్రద్యుమ్నస్తం నిరుంధన్నిఖిలయదుభయై-
ర్నృగ్రహీదుగ్రవీర్యం
తస్యామాత్యం ద్యుమంతం వ్యజని చ సమరః
సప్తవింశత్యహంతః || 1 ||

తావత్త్వం రామశాలీ త్వరితముపగతః
ఖండితప్రాయసైన్యం
సౌభేశం తం న్యరుంధాః స చ కిల గదయా
శార్ఙ్గమభ్రంశయత్తే |
మాయాతా తం వ్యహింసీదపి తవ పురత-
స్తత్త్వయాపి క్షణార్థం
నాజ్ఞాయీత్యాహురేకే తదిదమవమతం
వ్యాస ఏవ న్యషేధీత్ || 2 ||

క్షిప్త్యా సౌభం గదాచూర్ణితముదకనిధౌ
మంక్షు సాల్యేఽపి చక్రే-

ణోత్కృతే దంతవక్త్రః ప్రసభమభిపత-
 న్నభ్యముంచద్దదాం తే |
 కౌమోదక్యా హతోఽసావపి సుకృతనిధి-
 శ్చైద్యవత్ప్రాపదైక్యం
 సర్వేషామేష పూర్వం త్వయి ధృత
 మనసాం మోక్షణార్థోఽవతారః || 3 ||

త్వయ్యాయాతేఽథ జాతే కిల కురుసదసి
 ద్యూతకే సంయతాయాః
 క్రందంత్యా యాజ్ఞసేన్యాః సకరుణమకృథా-
 శ్చేలమాలామనంతాం |
 అన్నాంతప్రాప్తశర్వాంశజమునిచకిత-
 ద్రౌపదీ చింతితోఽథ
 ప్రాప్తః శాకాన్నమశ్నృ మునిగణమకృథా-
 స్తృప్తిమంతం వనాంతే || 4 ||

యుద్ధోద్యోగేఽథ మంత్రే మిళతి సతి వృతః
 ఫల్గునేన త్వమేకః
 కౌరవ్యే దత్తసైన్యః కరిపురమగమో
 దౌత్యకృత్ పాండవార్థం |
 భీష్మద్రోణాదిమాన్యే తవ ఖలు వచనే
 ధిక్కృతే కౌరవేణ
 వ్యావృణ్వన్ విశ్వరూపం మునిసదసి పురీం
 ఙ్కోభయిత్వాగతోఽభూః || 5 ||

జిష్టోస్తవం కృష్ణ సూతః ఖలు సమరముఖే
 బంధుఘాతే దయాలుం
 భిన్నం తం వీక్ష్య వీరం కిమిదమయి సఖే

నిత్య ఏకోఽయమాత్మా ।
 కో వధ్యః కోఽత్ర హంతా తదిహ వధభియం
 ప్రోంఝయ మయ్యర్పితాత్మా
 ధర్మ్యం యుద్ధం చరోతి ప్రకృతిమనయథా
 దర్శయన్ విశ్వరూపం ॥ 6 ॥

భక్తోత్తంసేఽథ భీష్మే తవ ధరణిభర-
 షేపకృత్యైకసక్తే
 నిత్యం నిత్యం విభిందత్యవనిధృదయుతం
 ప్రాప్తసాదే చ పార్థే ।
 నిశ్శస్త్రత్వప్రతిజ్ఞాం విజహదరివరం
 ధారయన్ క్రోధశాలీ-
 వాధావన్ ప్రాంజలిం తం నతశిరసమథో
 వీక్ష్య మోదాదపాగాః ॥ 7 ॥

యుద్ధే ద్రోణస్య హస్తస్థిరరణభగద-
 త్తేరితం వైష్ణవాస్త్రం
 వక్షస్యాధత్త చక్రస్థగితరవిమహః
 ప్రార్థయత్సింధురాజం ।
 నాగాస్తే కర్ణముక్తే క్షితిమవనమయన్
 కేవలం కృత్తమౌలిం
 తత్రే తత్రాపి పార్థం కిమివ నహి భవాన్
 పాండవానామకారీత్ ॥ 8 ॥

యుద్ధాదౌ తీర్థగామి స ఖలు హలధరో
 నైమిశక్షేత్రమృచ్ఛ-
 న్నప్రత్యుత్థాయినూతక్షయకృతథ సుతం
 తత్పదే కల్పయిత్వా ।

యజ్ఞఘ్నం బల్వలం పర్వణి పరిదలయన్
 స్నాతతీర్థో రణాంతే
 సంప్రాప్తో భీమదుర్యోధనరణమశమం
 వీక్ష్య యాతః పురీం తే || 9 ||

సంసుప్తద్రౌపదేయక్షపణహతధీయం
 ద్రౌణిమేత్య త్వదుక్త్యా
 తన్ముక్తం బ్రాహ్మమస్త్రం సమహృత విజయో
 మౌలిరత్నం చ జప్రో
 ఉచ్ఛిత్యై పాండవానాం పునరపి చ విశ-
 త్యుత్తరాగర్భమస్త్రే
 రక్షన్నంగుష్ఠమాత్రః కిల జతరమగా-
 శ్చక్రపాణిర్విభో త్వం || 10 ||

ధర్మోఘం ధర్మసూనోరభిదధదఖిలం
 ఛందమృత్యుస్స భీష్మ-
 స్త్వాం పశ్యన్ భక్తిభూమ్నైవ హి సపది యయౌ
 నిష్కశబ్రహ్మభూయం
 సంయాజ్యాథాశ్వమేధైస్త్రిభిరతిమహితై-
 ర్ధర్మజం పూర్ణకామం
 సంప్రాప్తో ద్వారకాం త్వం పవనపురపతే
 పాహి మాం సర్వరోగాత్ || 11 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-87)

కుచేలోపాఖ్యానం

కుచేలనామా భవతః సతీర్థ్యతాం
గతః స సాందీపనిమందిరే ద్విజః |
త్వదేకరాగేణ ధనాదినిస్సృహో
దినాని నిన్యే ప్రశమీ గృహోశ్రమీ ॥ 1 ॥

సమానశీలాఽపి తదీయవల్లభా
తథైవ నో చిత్తజయం సమేయుషి |
కదాచిదూచే బత వృత్తిలబ్ధయే
రమాపతిః కిం న సఖా నిషేవ్యతే ॥ 2 ॥

ఇతీరితోఽయం ప్రియయా క్షుధార్తయా
జుగుప్సమానోఽపి ధనే మదావహే |
తదా త్వదాలోకనకౌతుకాద్యయౌ
వహాఽ పటాంతే పృథుకానుపాయనం ॥ 3 ॥

గతోఽయమాశ్చర్యమయీం భవత్పురీం
గృహేషు శైఖ్యాభవనం సమేయివాఽ |
ప్రవిశ్య వైకుంఠమివాప నిర్వృతిం
తవతినంభావనయా తు కిం పునః ॥ 4 ॥

ప్రపూజితం తం ప్రియయా చ వీజితం
 కరే గృహీత్వాఽకథయః పురాకృతం।
 యదింధనార్థం గురుదారచోదితై-
 రపర్తువర్షం తదమర్షి కాననే॥ 5॥

త్రపాజుషోఽస్మాత్ పృథుకం బలాదథ
 ప్రగృహ్య ముష్టౌ సకృతాశితే త్వయా।
 కృతం కృతం నన్వియతేతి సంభ్రమా-
 ద్రమా కిలోపేత్య కరం రురోధ తే॥ 6॥

భక్తేషు భక్తేన స మానితస్త్వయా
 పురీం వసన్నేకనిశాం మహాసుఖం।
 బతాపరేద్యుర్ద్ధ్రవిణం వినా యయౌ
 విచిత్రరూపస్తవ ఖల్వనుగ్రహాః॥ 7॥

యది హ్యయాచిష్యమదాస్యదచ్యుతో
 వదామి భార్యాం కిమితి ప్రజన్నసౌ।
 త్వదుక్తిలీలాస్మితమగ్నధీః పునః
 క్రమాదపశ్యన్మణిదీప్రమాలయం॥ 8॥

కిం మార్గవిభ్రంశ ఇతి భ్రమన్ క్షణం
 గృహం ప్రవిష్టః స దదర్శ వల్లభాం।
 సఖీపరీతాం మణిహేమభూషితాం
 బుబోధ చ త్వత్కరుణాం మహాద్భుతాం॥ 9॥

స రత్నశాలాసు వసన్నపి స్వయం
 సమున్నమద్భక్తిభరోఽమృతం యయౌ।
 త్వమేవమాపూరితభక్తవాంఛితో
 మరుత్పురాధీశ హరస్వ మే గదాన్॥ 10॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-88)

సంతానగోపాలోపాఖ్యానం

ప్రాగేవాచార్యపుత్రాహృతినిశమనయా
స్వీయషట్సూనువీక్షాం
కాంక్షంత్యా మాతురుక్త్యా సుతలభువి బలిం
ప్రాప్య తేనార్చితస్తవం |
ధాతుః శాపాద్ధిరణ్యాన్వితకశిపు భవాన్
శౌరిజాన్ కంసభగ్నా-
నానీయైనాన్ ప్రదర్శ్య స్వపదమనయథాః
పూర్వపుత్రాన్ మరీచేః || 1 ||

శ్రుతదేవ ఇతి శ్రుతం ద్విజేంద్రం
బహులలాశ్వం నృపతిం చ భక్తిపూర్ణం |
యుగపత్త్వమనుగ్రహీతుకామో
మిథిలాం ప్రాపిథ తాపసైః సమేతః || 2 ||

గచ్ఛన్ ద్విమూర్తిరుభయోర్యుగపన్నికేత-
మేకేన భూరివిభవైర్విహితోపచారః |
అన్యేన తద్దినభృతైశ్చ ఫలౌదనాద్యై-
స్తుల్యం ప్రసేదిథ దదాథ చ ముక్తిమాఖ్యాం || 3 ||

భూయోఽథ ద్వారవత్యాం ద్విజతనయమృతిం
తత్ప్రీలాపానపి త్వం

కో వా దైవం నిరుంధ్యాదితి కిల కథయన్
 విశ్వవోఢాఽప్యసోఢాః |
 జిష్ణోర్గర్వం వినేతుం త్వయి మనుజధియా
 కుంఠితాం చాస్య బుద్ధిం
 తత్త్వారూఢాం విధాతుం పరమతమపద-
 ప్రేక్షణేనేతి మన్యే || 4 ||

నష్టా అష్టాస్య పుత్రాః పునరపి
 తవ తూపేక్షయా కష్టవాదః
 స్పష్టో జాతో జనానామథ
 తదవసరే ద్వారకామాప పార్థః |
 మైత్ర్యా తత్రోషితోఽసౌ
 నవమసుతమృతౌ విప్రవర్యప్రరోదం
 శ్రుత్వా చక్రే ప్రతిజ్ఞామనుపహృతసుతః
 సన్నివేక్ష్యే కృశానుం || 5 ||

మానీ స త్వామపృష్ట్యా ద్విజనిలయగతో
 బాణజులైర్మహోస్తైః |
 రుంధానః సూతిగేహం పునరపి సహసా
 దృష్టనష్టే కుమారే |
 యామ్యామైంద్రిం తథాఽన్యాః సురవరనగరీ-
 ర్విద్యయాఽఽసాద్య సద్యో
 మోఘూద్యోగః పతిష్యన్ హుతభుజి భవతా
 సస్మితం వారితోఽభూత్ || 6 ||

సార్ధం తేన ప్రతీచీం దిశమతిజవినా
 స్యందనేనాభియాతో
 లోకాలోకం వ్యతీతస్తిమిరభరమథో
 చక్రధామ్నా నిరుంధన్ |

చక్రాంశుక్లిష్టదృష్టిం స్థితమథ విజయం
 పశ్య పశ్యేతి వారాం-
 పారే త్వం ప్రాదదర్శః కిమపి హి తమసాం
 దూరదూరం పదం తే || 7 ||

తత్రాసీనం భుజంగాధిపశయనతలే
 దివ్యభూషాయుధాద్యై-
 రావీతం పీతచేలం ప్రతినవజలద-
 శ్యామళం శ్రీమదంగం |
 మూర్తీనామీశితారం పరమిహ తిస్సణా-
 మేకమర్థం శ్రుతీనాం
 త్వామేవ త్వం పరాత్మ౯ ప్రియసఖసహితో
 నేమిథ క్షేమరూపం || 8 ||

యువాం మామేవ ద్వావధికవివృతాంతర్హితతయా
 విభిన్నౌ సంద్రష్టుం స్వయమహమహోరం ద్విజనుతా౯ |
 నయేతం ద్రాగేతానితి ఖలు వితీర్ణా౯ పునరమూ౯
 ద్విజాయాదాయాదాః ప్రణతమహిమా పాండుజనుషా || 9 ||

ఏవం నానావిహోర్జైరగదభిరమయ౯
 వృష్టివంశం ప్రపుష్ట-
 న్నిజానో యజ్ఞభేదైరతులవిహృతిభిః
 ప్రీణయన్నేణనేత్రాః |
 భూమారక్షేపదంభాత్ పదకమలజుషాం
 మోక్షణాయావతీర్ణః
 పూర్ణం బ్రహ్మైవ సాక్షాద్యదుషు మనుజతా-
 రూషితస్త్యం వ్యలాసీః || 10 ||

ప్రాయేణ ద్వాపరవత్యామవృతదయి తదా
 నారదస్త్యద్రసార్ద్ర-
 స్తస్మాల్లేభే కదాచిత్థలు సుకృతనిధి-
 స్త్యత్పితా తత్వబోధం |
 భక్తానామగ్రయాయీ స చ ఖలు
 మనిమానుద్ధవస్త్యత్త ఏవ
 ప్రాప్తో విజ్ఞానసారం స కిల జనహితా-
 యాధునాఽఽస్తే బదర్యాం || 11 ||

సోఽయం కృష్ణావతారో జయతి తవ విభో
 యత్ర సౌహార్దభీతి-
 స్నేహద్వేషానురాగప్రభృతిభిరతులై-
 రశ్రమైర్యోగభేదైః |
 ఆర్తిం తీర్త్వా సమస్తామమృతపదమగు-
 స్సర్వతః సర్వలోకాః
 స త్వం విశ్వాత్తిశాంత్యై పవనపురపతే
 భక్తిపూర్త్యై చ భూయాః || 12 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-89)

వృకాసురవధవర్ణనం

రమాజానే జానే యదిహ తవ భక్తేషు విభవో
న సద్యస్సంపద్యస్తదిహ మదకృత్వాదశమినాం ।
ప్రశాంతిం కృత్వైవ ప్రదిశసి తతః కామమఖిలం
ప్రశాంతేషు క్షిప్రం న ఖలు భవదీయే చ్యుతికథా ॥ 1 ॥

సద్యః ప్రసాదరుషితాః విధిశంకరాదీః
కేచిద్విభో నిజగుణానుగుణం భజంతః ।
భ్రష్టా భవంతి బత కష్టమదీర్ఘదృష్ట్యాః
స్పష్టం వృకాసుర ఉదాహరణం కిలాస్మి ॥ 2 ॥

శకునిజః స తు నారదమేకదా త్వరితతోషమప్యచ్ఛదధీశ్వరం ।
స చ దిదేశ గిరీశముపాసితం న తు భవంతమబంధుమసాధుషు ॥ 3 ॥

తపస్తప్త్యా ఘోరం స ఖలు కుపితః సప్తమదినే
శిరః చిత్వా సద్యః పురహరముపస్థాప్య పురతః ।
అతిక్షుద్రం రౌద్రం శిరసి కరదానేన నిధనం
జగన్నాథద్వప్రే భవతి విముఖానాం క్వ శుభధీః ॥ 4 ॥

మోక్తారం బంధముక్తో హరిణపతిరివ ప్రాద్రవత్సోఽథ రుద్రం
దైత్యాత్ భీత్యా స్మ దేవో దిశి దిశి వలతే పృష్ఠతో దత్తదృష్టిః ।

తూష్ణికే సర్వలోకే తవ పదమధిరోక్ష్యంతముద్విక్ష్య శర్వం
 దూరాదేవగ్రతస్త్యం పటువటువపుషా తస్థిషే దానవాయ || 5 ||

భద్రం తే శాకునేయ భ్రమసి కిమధునా
 త్వం పిశాచస్య వాచా
 సందేహశ్చేన్మదుక్తౌ తవ కిము న
 కరోష్యంగులీమంగ మౌలౌ |
 ఇత్థం త్వద్వాక్యమూఢః శిరసి కృతకరః
 సోఽపతచ్ఛిన్నపాతం
 భ్రంశో హ్యేవం పరోపాసితురపి చ
 గతిః శూలినోఽపి త్వమేవ || 6 ||

భృగుం కిల సరస్వతీనికటవాసినస్తాపసా-
 స్త్రిమూర్తిషు సమాదిశన్నధికసత్వతాం వేదితుం |
 అయం పునరనాదరాదుదితరుద్ధరోషే విధౌ
 హారేఽపి చ జిహాంసిషౌ గిరిజయా ధృతే త్వామగాత్ || 7 ||

సుప్తం రమాంకభువి పంకజలోచనం త్వాం
 విప్రే వినిఘ్నతి పదేన ముదోత్థితస్త్యం |
 సర్వం క్షమస్వ మునివర్య భవేత్ సదా మే
 త్వత్పాదచిహ్నామిహ భూషణమిత్యవాదీః || 8 ||

నిశ్చిత్య తే చ సుదృఢం త్వయి బద్ధభావాః
 సారస్వతా మునివరా దధిరే విమోక్షం |
 త్వామేవమచ్యుత పునశ్చ్యుతిదోషహీనం
 సత్వోచ్చయైకతనుమేవ వయం భజామః || 9 ||

జగత్స్పృష్ట్యాదౌ త్వాం నిగమనివహైర్వందిభిరివ
 స్తుతం విష్ణో సచ్ఛిత్పరమరసనిర్వైతవపుషం |

పరాత్మానం భూమన్ పశుపవనితాభాగ్యనివహం
పరీతాపశ్రాంత్యై పవనపురవాసిన్ పరిభజే || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-90)

ఆగమాదీనాం పరమతా త్పర్యనిరూపణం

వృకభృగుమునిమోహిన్యంబరీషాదివృత్తే-
ష్వయి తవ హి మహత్త్వం సర్వశర్వాదిజైత్రం ।
స్థితమిహ పరమాత్మ౯ నిష్కళారాద్వగభిన్నం
కిమపి యదవభాతం తద్ధి రూపం తవైవ ॥ 1 ॥

మూర్తిత్రయేశ్వరసదాశివపంచకం యత్
ప్రాహుః పరాత్మవపురేవ సదాశివోఽస్మి౯ ।
తత్రేశ్వరస్తు స వికుంఠపదస్తవమేవ
త్రిత్వం పునర్భజసి సత్యపదే త్రిభాగే ॥ 2 ॥

తత్రాపి సాత్వికతనుం తవ విష్ణుమాహు-
ర్ధాతా తు సత్వవిరళో రజసైవ పూర్ణః ।
సత్వోక్త౯టత్వమపి చాస్తి తమోవికార-
చేష్టాదికం చ తవ శంకరనామ్ని మూర్తౌ ॥ 3 ॥

తం చ త్రిమూర్త్యతిగతం పరపూరుషం త్వాం
శర్వాత్మనాపి ఖలు సర్వమయత్వహేతోః ।
శంసంతు్యపాసనవిధౌ తదపి స్వతస్తు
త్వద్రూపమిత్యతిదృఢం బహు నః ప్రమాణం ॥ 4 ॥

శ్రీశంకరోఽపి భగవా౯ సకలేషు తావ-
త్త్వామేవ మానయతి యో న హి పక్షపాతీ ।

త్వన్నిష్ఠమేవ స హి నామసహస్రకాది
 వ్యాఖ్యత్ భవత్సుతిపరశ్చ గతిం గతోఽంతే || 5 ||

మూర్తిత్రయాతిగమువాచ చ మంత్రశాస్త్ర-
 స్యాదౌ కళాయనుషమం సకలేశ్వరం త్వాం |
 ధ్యానం చ నిష్కళమసౌ ప్రణవే ఖలూక్త్యా
 త్వామేవ తత్ర సకళం నిజగాద నాన్యం || 6 ||

సమస్తసారే చ పురాణసంగ్రహే
 వినంశయం త్వన్మహిమైవ వర్ణ్యతే |
 త్రిమూర్తియుక్త్యత్యపదత్రిభాగతః
 పరం పదం తే కథితం న శూలినః || 7 ||

యత్ బ్రాహ్మకల్ప ఇహ భాగవతద్వితీయ-
 స్కంధోదితం వపురనావృతమీశ ధాత్రే |
 తస్యైవ నామ హరిశర్వముఖం జగాద
 శ్రీమాధవః శివపరోఽపి పురాణసారే || 8 ||

యే స్వప్రకృత్యనుగుణా గిరిశం భజంతే
 తేషాం ఫలం హి దృఢయైవ తదీయభక్త్యా |
 వ్యాసో హి తేన కృతవానధికారిహేతోః
 స్కాందాదికేషు తవ హానివచోఽర్థవాదైః || 9 ||

భూతార్థకీర్తిరనువాదవిరుద్ధవాదౌ
 త్రేధార్థవాదగతయః ఖలు రోచనార్థాః |
 స్కాందాదికేషు బహవోఽత్ర విరుద్ధవాదా-
 స్త్వత్తామసత్వపరిభూత్యుపశిక్షణాద్యాః || 10 ||

యత్ కించిదప్యవిదుషాఽపి విభో మయోక్తం

తన్మంత్రశాస్త్రవచనాద్యభిదృష్టమేవ।

వ్యాసోక్తిసారమయభాగవతోపగీత

క్షేశాన్ విధూయ కురు భక్తిభరం పరాత్మన్ ॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-91)

భక్తిస్వరూపవర్ణనం

శ్రీకృష్ణ త్వత్పదోపాసనమభయతమం బద్ధమిథ్యార్థదృష్టే-
ర్మర్త్యస్యార్తస్య మన్యే వ్యపసరతి భయం యేన సర్వాత్మనైవ।
యత్తావత్ త్వత్ప్రిణీతానిహా భజనవిధీనాస్థితో మోహమార్గే
ధావన్నప్యవృతాక్షః స్థలతి న కుహచిద్దేవదేవాఖిలాత్మ౯ ॥ 1 ॥

భూమ౯ కామేన వాచా ముహూరపి మనసా త్వద్భలప్రేరితాత్మా
యద్యత్ కుర్వే సమస్తం తదిహా పరతరే త్వయ్యసావర్పయామి।
జాత్యాపీహా శ్వపాకస్త్యయి నిహితమనః కర్మవారింద్రియార్థ-
ప్రాణో విశ్వం పునీతే న తు విముఖమనాస్త్యత్పదాద్విప్రవర్యః ॥ 2 ॥

భీతిర్నామ ద్వితీయాద్భవతి నను మనః కల్పితం చ ద్వితీయం
తేనైక్యాభ్యాసశీలో హృదయమిహా యథాశక్తి బుద్ధ్యా నిరుంధ్యాం।
మాయావిద్ధే తు తస్మి౯ పునరపి న తథా భాతి మాయాధినాథం
తం త్వాం భక్త్యా మహత్యా సతతమనుభజన్నీశ భీతిం విజహ్యం ॥ 3 ॥

భక్తిరుత్పత్తివృద్ధీ తవ చరణజుషాం సంగమేనైవ పుంసా-
మాసాద్యే పుణ్యభాజాం శ్రియ ఇవ జగతి శ్రీమతాం సంగమేన।
తత్సంగో దేవ భూయాన్మమ ఖలు సతతం తన్ముఖాదున్మిషద్భి-
స్త్వన్మాహాత్మ్యప్రకారైర్భవతి చ సుదృఢా భక్తిరుద్ధూతపాపా ॥ 4 ॥

శ్రేయోమార్గేషు భక్తావధికబహుమతిర్జన్మకర్మాణి భూయో
 గాయన్ క్షేమాణి నామాన్యపి తదుభయతః ప్రద్రుతం ప్రద్రుతాత్మా |
 ఉద్యద్ధాసః కదాచిత్ కుహచిదపి రుదన్ కావపి గర్జన్ ప్రగాయ-
 న్నున్నాదీవ ప్రనృత్యన్నయి కురు కరుణాం లోకబాహ్యశ్చరేయం || 5 ||

భూతాన్యేతాని భూతాత్మకమపి సకలం పక్షిమత్స్యాన్ మృగాదీన్
 మర్త్యాన్ మిత్రాణి శత్రూనపి యమితమతిస్త్యన్మయాన్యానమాని |
 త్వత్సేవాయాం హి సిద్ధేన్మమ తవ కృపయా భక్తిదార్థ్యం విరాగ-
 స్త్వత్తత్త్వస్యావబోధోఽపి చ భువనపతే యత్నభేదం వినైవ || 6 ||

నో ముహ్యన్ క్షుత్తృడాద్యైర్భవసరణిభవైస్త్యన్నిలీనాశయత్వా-
 చ్చింతాసాతత్యశీలీ నిమిషలవమపి త్వత్పదాదప్రకంపః |
 ఇష్టానిష్టేషు తుష్టివ్యసనవిరహితో మాయికత్వావబోధా-
 జ్ఞోత్యాన్నభిస్త్యన్నభేందోరధికశిశిరితేనాత్మనా సంచరేయం || 7 ||

భూతేష్యేషు త్వదైక్యస్మృతిసమధిగతౌ నాధికారోఽధునా చే-
 త్వత్ప్రేమ త్వత్కమైత్రీ జడమతిషు కృపా ద్విత్సు భూయాదుపేక్షా |
 అర్చాయాం వా సమర్చాకుతుకమురుతరశ్రద్ధయా వర్ధతాం మే
 త్వత్సంసేవీ తథాపి ద్రుతముపలభతే భక్తలోకోత్తమత్వం || 8 ||

ఆవృత్య త్వత్స్వరూపం క్షితిజలమరుదాద్యాత్మనా విక్షిపంతీ
 జీవాన్ భూయిష్ఠకర్మావలివివశగతీన్ దుఃఖజాలే క్షిపంతీ |
 త్వన్నాయా మాభిభూన్నామయి భువనపతే కల్పతే తత్ప్రశాంత్యై
 త్వత్పాదే భక్తిరేవేత్యవదదయి విభో సిద్ధయోగీ ప్రబుద్ధః || 9 ||

దుఃఖాన్యాలోక్య జంతుష్వలముదితవివేకోఽహమాచార్యవర్యా-
 ల్లభ్యా త్వద్రూపతత్త్వం గుణచరితకథాద్యుద్భవద్భక్తిభూమా |
 మాయామేనాం తరిత్వా పరమసుఖమయే త్వత్పదే మోదితాహే
 తస్యాయం పూర్వరంగః పవనపురపతే నాశయాశేషరోగాన్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-92)

కర్మమిశ్రభక్తిస్వరూపవర్ణనం

వేదైస్సర్వాణి కర్మాణ్యఫలపరతయా వర్ణితానీతి బుధ్వా
తాని త్వయ్యర్పితాన్యేవ హి సమనుచరన్యాని వైష్కర్మ్యమీశా
మా భూద్వేదైర్నిషిద్ధే కుహచిదపి మనః కర్మవాచాం ప్రవృత్తి-
ర్దుర్వర్జం చేదవాప్తం తదపి ఖలు భవత్యర్పయే చిత్ప్రకాశే ॥ 1 ॥

యస్తస్వన్యః కర్మయోగస్తవ భజనమయ-
స్తత చాభిష్టమూర్తిం
హృద్యాం సత్వైకరూపాం దృషది హృది మృది
క్వాపి వా భావయిత్వా |
పుష్పైర్గంధైర్నివేద్యైరపి చ విరచితైః
శక్తితో భక్తిపూతైః-
ర్నిత్యం వర్యాం సపర్యాం విదధదయి విభో
త్వత్ప్రసాదం భజేయం ॥ 2 ॥

స్త్రీశూద్రాస్తవత్కథాదిశ్రవణవిరహితా
ఆసతాం తే దయార్హా-
స్తవత్పాదాసన్నయాతాన్ ద్విజకులజనుషో
హంత శోచామ్యశాంతాన్ |
వృత్యర్థం తే యజంతో బహుకథితమపి
త్వామనాకర్ణయంతో

దృప్తా విద్యాభిజాత్యైః కిము న విదధతే
తాదృశం మా కృథా మాం॥ 3॥

పాపోఽయం కృష్ణరామేత్యభిలపతి నిజం
గూహితం దుశ్చత్రిత్రం
నిర్లజ్జస్యాస్య వాచా బహుతరకథనీ-
యాని మే విఘ్నతాని।
భ్రాతా మే వంధ్యశీలో భజతి కిల సదా
విష్ణుమిత్రం బుధాంస్తే
నిందంతు్యచ్చైర్హస్వంతి త్వయి నిహితమతీం-
స్తాదృశం మా కృథా మాం॥ 4॥

శ్వేతచ్ఛాయం కృతే త్వాం మునివరవపుషం ప్రీణయంతే తపోభి-
స్త్రేతాయాం స్రుక్సువాద్యంకితమరుణతనుం యజ్ఞరూపం యజంతే।
సేవంతే తంత్రమార్హైర్విలసదరిగదం ద్వాపరే శ్యామళాంగం
నీలం సంకీర్తనాద్యైరిహ కలిసమయే మానుషాస్త్యాం భజంతే॥ 5॥

సోఽయం కాలేయకాలో జయతి మురరిపో
యత్ర సంకీర్తనాద్యై-
ర్నిర్యత్నైరేవ మార్హైరఖిలద న చిరా-
త్త్వత్ప్రసాదం భజంతే।
జాతాస్త్రేతాకృతాదావపి హి కిల కలౌ
సంభవం కామయంతే
దైవాత్తత్రైవ జాతాః విషయవిషరస్నై-
ర్మా విభో వంచయాస్మాః॥ 6॥

భక్తాస్తావత్ కలౌ స్యుర్ద్రమిళభువి తతో భూరిశస్త్రత్ర చోచ్చైః
కావేరీం తామ్రపర్ణీమను కిల ధృతమాలాం చ పుణ్యాం ప్రతీచీం।

హా మామప్యేతదంతర్భవమపి చ విభో కించిదంచద్రసం త్వ-
 య్యాశాపాశైర్నిబధ్య భ్రమయ న భగవన్ పూరయ త్వన్నిషేవాం || 7 ||

దృష్ట్యా ధర్మద్రుహం తం కలిమపకరుణం ప్రాజ్ఞహిక్షిత్ పరీక్షి-
 ద్ధంతుం వ్యాకృష్టఖడ్గోఽపి న వినిహితవాన్ సారవేదీ గుణాంశాత్ |
 త్వత్సేవాద్యాశు సిద్ధ్యేదసదిహా న తథా త్వత్పరే చైష భీరు-
 ర్యత్తు ప్రాగేవ రోగాదిభిరపహారతే తత్ర హా శిక్షయైనం || 8 ||

గంగా గీతా చ గాయత్ర్యపి చ తుశసికా గోపికాచందనం తత్
 సాశగ్రామాభిపూజా పరపురుష తథైకాదశీ నామవర్ణాః |
 ఏతాన్యష్టాప్యయత్నాన్యయి కలిసమయే త్వత్ప్రసాదప్రవృద్ధ్యా
 క్షిప్రం ముక్తిప్రదానీత్యభిదధుః ఋషయస్తేషు మాం సజ్జయేథాః || 9 ||

దేవర్షీణాం పితృఋణామపి న పునరృణీ కింకరో వా స భూమన్
 యోఽసౌ సర్వాత్మనా త్వాం శరణముపగతస్సర్వకృత్యాని హిత్వా |
 తస్యోత్పన్నం వికర్మాప్యఖిలమపనుదస్యేవ చిత్తస్థితస్తవం
 తన్నే పాపోత్థతాపాన్ పవనపురపతే రుంధి భక్తిం ప్రణీయాః || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-93)

గురుశిక్షావర్ణనం

బంధుస్నేహం విజహ్యం తవ హి కరుణయా
త్వయ్యుపావేశితా త్మా
సర్వం త్వక్త్వా చరేయం సకలమపి జగ-
ద్వీక్ష్య మాయావిలాసం |
నానాత్వాద్భ్రాంతిజన్యాత్ సతి ఖలు
గుణదోషావబోధే విధిర్వా
వ్యాసేధో వా కథం తౌ త్వయి నిహిత-
మతేర్వీతవైషమ్యబుద్ధేః ॥ 1 ॥

క్షుత్తృష్ణాలోపమాత్రే సతతకృతధియో
జంతవః సంతస్యనంతా-
స్తేభ్యో విజ్ఞానవత్వాత్ పురుష ఇహ
వరస్తజ్జనిర్దుర్లభైవ |
తత్రాప్యత్మాత్మనః స్యాత్సుహృదపి చ రిపు-
ర్యస్త్వయి న్యస్తచేతా-
స్తాపోచ్ఛిత్తేరుపాయం స్మరతి స హి సుహృత్
స్వాత్మవైరీ తతోఽన్యః ॥ 2 ॥

త్వత్కారుణ్యే ప్రవృత్తే క ఇవ నహి గురు-
ర్లోకవృత్తేఽపి భూమః

సర్వాక్రాంతాపి భూమిర్నహి చలతి తత-
 స్సత్క్షమాం శిక్షయేయం |
 గృహ్ణీయామీశ తత్తద్విషయపరిచయేఽ-
 ప్యప్రసక్తిం సమీరాత్
 వ్యాప్తత్వంచాత్మనో మే గగనగురువశా-
 ద్భాతు నిర్లేపతా చ || 3 ||

స్వచ్ఛః స్యాం పావనోఽహం మధుర ఉదకవ-
 ద్వహ్నివన్నా స్మ గృహ్ణోం
 సర్వాన్నీనోఽపి దోషం తరుషు తమివ
 మాం సర్వభూతేష్వవేయాం |
 పుష్టిర్నష్టిః కలానాం శశిన ఇవ తనో-
 రాత్మనోఽస్తీతి విద్యాం
 తోయాదివ్యస్తమార్తాండవదపి చ తను-
 ష్వేకతాం త్వత్ప్రసాదాత్ || 4 ||

స్నేహోద్వ్యాధాస్తపుత్రప్రణయమృతకపో-
 తాయితో మా స్మ భూవం
 ప్రాప్తం ప్రాశ్నన్ సహేయ క్షుధమపి శయువత్
 సింధువత్స్యామగాధః |
 మా పప్తం యోషిదాదౌ శిఖిని శలభవత్
 భృంగవత్ సారభాగీ
 భూయాసం కింతు తద్వద్ధనచయనవశా-
 న్మామమీశ ప్రణేశం || 5 ||

మా బద్ధ్యాసం తరుణ్యా గజ ఇవ వశయా
 నార్జయేయం ధనౌఘం
 హర్తాన్యస్తం హి మాధ్వీహర ఇవ మృగవ-

న్మా ముహులం గ్రామ్యగీతైః |
 నాత్యాసజ్జేయ భోజ్యే ఝష ఇవ
 బళిశే పింగలావన్నిరాశః
 సుప్యాం భర్తవ్యయోగాత్ కురర ఇవ విభో
 సామిషోఽన్యైర్న హన్యైః || 6 ||

వర్తేయ త్యక్తమానః సుఖమతిశిశువ-
 న్నిస్సహాయశ్చరేయం
 కన్యాయా ఏకశేషో వలయ ఇవ
 విభో వర్జితాన్యోన్యఘ్నూషః |
 త్వచ్చిత్తో నావబుద్ధ్యై పరమిషుకృదివ
 ఙ్మాభృదాయానఘ్నూషం
 గేహాష్యన్యప్రణీతేష్యహిరివ
 నివసాన్యందురోర్మందిరేషు || 7 ||

త్వయ్యేవ త్వత్కృతం త్వం క్షపయసి జగది-
 త్యూర్ణనాభాత్ ప్రతీయాం
 త్వచ్చింతా త్వత్స్వరూపం కురుత ఇతి దృఢం
 శిక్షయే పేశకారాత్ |
 విడ్భస్మాత్మా చ దేహో భవతి గురువరో
 యో వివేకం విరక్తిం
 ధత్తే సంచింత్యమానో మమ తు బహురుజా-
 పీడితోఽయం విశేషాత్ || 8 ||

హి హి మే దేహమోహం త్యజ పవనపురా-
 ధీశ యత్ప్రేమహేతో-
 ర్గేహా విత్తే కళత్రాదిషు చ వివశితా-
 స్త్వత్పదం విస్మరంతి |

సోఽయం వహ్నిశ్శునో వా పరమిహ పరత-
 స్సాంప్రతం చాక్షికర్ణ-
 త్వర్జిహ్వద్యా వికర్షంత్యవశమత
 ఇతః కోఽపి న త్వత్పదాబ్జే || 9 ||

దుర్వారో దేహమోహో యది పునరథునా
 తర్హి నిశ్శేషరోగాఽ
 హృత్వా భక్తిం ద్రఢిష్ఠాం కురు తవ
 పదపంకేరుహే పంకజాక్ష।
 నూనం నానాభవాంతే సమధిగతమముం
 ముక్తిదం విప్రదేహం
 క్షుద్రే హో హంత మా మా క్షిప విషయ-
 రసే పాహి మాం మారుతేశ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-94)

త త్వజ్ఞానోత్పత్తిప్రకారవర్ణనం బంధమోక్షస్వరూపవర్ణనం
భక్తిప్రార్థనావర్ణనం చ

శుద్ధా నిష్కామధర్మైః ప్రవరగురుగిరా
త త్వరూపం పరం తే
శుద్ధం దేహేంద్రియాదివ్యపగతమఖిల-
వ్యాప్తమావేదయంతే |
నానాత్వస్థౌల్యకార్య్యాది తు గుణజవపు-
స్సంగతోఽధ్యాసితం తే
వహ్నేర్దారుప్రభేదేష్వివ మహదణుతా-
దీప్తతాశాంతతాది || 1 ||

ఆచార్యాఖ్యాధరస్థారణీసమనుమిళ-
చ్ఛిష్యరూపోత్తరార-
ణ్యావేధోద్భాసితేన స్ఫుటతరపరిబో-
ధాగ్నినా దహ్యామానే |
కర్మాశీవాసనాత త్కృత తనుభువన-
భ్రాంతికాంతారపూరే
దాహ్యభావేన విద్యాశిఖిని చ విరతే
త్వన్మయీ ఖల్వవస్థా || 2 ||

ఏవం త్వత్ప్రాప్తితోఽన్యో నహి ఖలు నిఖిల-
 క్లేశహానేరుపాయో
 వైకాంతా త్యంతికాస్తే కృషివదగదషాడ్-
 గుణ్యషడ్కర్మయోగాః |
 దుర్వైకల్యైరకల్యా అపి నిగమపథా-
 స్తత్ఫలాన్యప్యవాప్తా
 మత్తాస్త్యం విస్మరంతః ప్రసజతి పతనే
 యాంత్యనంతాః విషాదాః || 3 ||

త్వల్లోకాదన్యలోకః క్వను భయరహితో
 యత్ పరార్థద్వయాంతే
 త్వద్భీతస్సత్యలోకేఽపి న సుఖవసతిః
 పద్మభూః పద్మనాభ |
 ఏవం భావే త్వధర్మార్జితబహుతమసాం
 కా కథా నారకాణాం
 తన్నే త్వం చింధి బంధం వరద కృపణబ-
 ంధో కృపాపూరసింధో || 4 ||

యాథార్థ్యాత్త్వన్మయస్యైవ హి మమ న విభో
 వస్తుతో బంధమోక్షౌ
 మాయావిద్యాతనుభ్యాం తవ తు విరచితౌ
 స్వప్నబోధోపమా తౌ |
 బద్ధే జీవద్విముక్తిం గతవతి చ భిదా
 తావతీ తావదేకో
 భుంక్తే దేహద్రుమస్థో విషయఫలరసా-
 న్నాపరో నిర్వ్యథాత్మా || 5 ||

జీవన్ముక్తత్వమేవంవిధమితి వచసా
 కిం ఫలం దూరదూరే
 తన్నామాశుద్ధబుద్ధేర్న చ లఘు మనస-
 శ్శోధనం భక్తితోఽన్యత్ |
 తన్నే విష్ణో కృషీష్టాస్తవయి కృతసకల-
 ప్రార్పణం భక్తిభారం
 యేన స్యాం మంక్షు కించిద్గురువచనమిశ-
 త్వత్ప్రబోధస్తవదాత్మా || 6 ||

శబ్దబ్రహ్మణ్యపీహ ప్రయతి తమనస-
 స్త్వాం న జానంతి కేచిత్
 కష్టం వంధ్యశ్రమాస్తే చిరతరమిహ గాం
 బిభ్రతే నిష్ప్రసూతిం |
 యస్యాం విశ్వాభిరామాస్సకలమలహారా
 దివ్యలీలావతారాః
 సచ్చిత్సాంద్రం చ రూపం తవ న నిగదితం
 తాం న వాచం భియాసం || 7 ||

యో యావాన్ యాదృశో వా త్వమితి కిమపి నై-
 వావగచ్ఛామి భూమ-
 న్నేవంచానన్యభావస్తద్దనుభజనమే-
 వాద్రియే చైద్యవైరిన్ |
 త్వల్లింగానాం త్వదంఘ్రిప్రియజనసదసాం
 దర్శనస్పర్శనాది-
 రూఢయాన్మే త్వత్ప్రపూజానతినుతిగుణక-
 ర్మానుకీర్త్యాదరోఽపి || 8 ||

యద్యల్లభ్యేత తత్తత్తవ సముపహృతం
 దేవ దాసోఽస్మి తేఽహం
 త్వద్దేహోన్మార్జనాద్యం భవతు మమ
 ముహుః కర్మ నిర్మాయమేవ
 సూర్యాగ్నిబ్రాహ్మణాత్మాదిషు లసితచతు-
 రాబ్ధుమామారాధయే త్వాం
 త్వత్ప్రేమార్ద్రత్వరూపో మమ సతతమభి-
 ష్యందతాం భక్తియోగః ॥ 9 ॥

ఐక్యం తే దానహోమవ్రతనియమతప-
 స్సాంఖ్యయోగైర్దురాపం
 త్వత్సంగేనైవ గోప్యః కిల సుకృతితమాః
 ప్రాపురానందసాంద్రం
 భక్తేష్వన్యేషు భూయస్స్వపి బహుమనుషే
 భక్తిమేవ త్వమాసాం
 తన్మే త్వద్భక్తిమేవ దృఢయ హర గదాఽ
 కృష్ణ వాతాలయేశ ॥ 10 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-95)

కైవల్యసిద్ధిప్రకారవర్ణనం

ఆదౌ హైరణ్యగర్భం తనుమవికల-
జీవాత్మికామాస్థితస్తవం
జీవత్వం ప్రాప్య మాయాగుణగణఖచితో
వర్తసే విశ్వయోనే |
తత్రోద్వృద్ధేన సత్వేన తు గుణయుగళం
భక్తిభావం గతేన
భిత్వా సత్వం చ హిత్వా పునరనుపహితో
వర్తితాహే త్వమేవ ॥ 1 ॥

సత్వోన్మేషాత్ కదాచిత్ ఖలు విషయరసే
దోషబోధేఽపి భూమౌ
భూయోఽప్యేషు ప్రవృత్తిస్సతమసి రజసి
ప్రోద్ధతే దుర్నివారా |
చిత్తం తావద్గుణాశ్చ గ్రథితమిహ మిథ-
స్తాని సర్వాణి రోద్ధం
తుర్యే త్వయ్యేకభక్తిశ్శరణమితి భవా
హంసరూపీ న్యగాదీత్ ॥ 2 ॥

సంతి శ్రేయాంసి భూయాంస్యపి రుచిభిదయా
కర్మిణాం నిర్మితాని

క్షుద్రానందాశ్చ సాంతా బహువిధగతయః
 కృష్ణ తేభ్యో భవేయుః |
 త్వం చాచఖ్యాథ సఖ్యే నను మహితతమాం
 శ్రేయసాం భక్తిమేకాం
 త్వదభక్త్యానందతుల్యః ఖలు విషయజుషాం
 సమ్మదః కేన వా స్యాత్ || 3 ||

త్వదభక్త్యా తుష్టబుద్ధేః సుఖమిహ చరతో
 విచ్యుతాశస్య చాశాః
 సర్వాః స్యుః సౌఖ్యమయ్యః సలిలకుహరగ-
 న్యేవ తో యైకమయ్యః |
 సోఽయం ఖల్వింద్రలోకం కమలజభవనం
 యోగసిద్ధీశ్చ హృద్యాః
 నాకాంక్షత్యేతదాస్తాం స్వయమనుపతితే
 మోక్షసౌఖ్యేఽప్యనీహాః || 4 ||

త్వదభక్తో బాధ్యమానోఽపి చ విషయరస్నై-
 రింద్రియాశాంతిహేతో-
 ర్భక్త్యైవాక్రమ్యమాణైః పునరపి ఖలు తై-
 ర్దుబలైర్నాభిజయ్యః |
 సప్తార్చిర్దీపితార్చిర్దహతి కిల
 యథా భూరిదారుప్రపంచం
 త్వదభక్తోఽఘే తథైవ ప్రదహతి దురితం
 దుర్మదః క్వేంద్రియాణాం || 5 ||

చిత్తార్ధీభావముచ్చైర్వపుషి చ పుళకం
 హరబాష్పం చ హిత్యా
 చిత్తం శుద్ధ్యేత్కథం వా కిము బహుతపసా

విద్యయా వీతభక్తేః |
 త్వద్ధాథాస్వాదసిద్ధాంజనసత తమరీ-
 మృజ్యమానోఽయమాత్మా
 చక్షుర్వత్ తత్త్వసూక్ష్మం భజతి న తు తథా-
 భ్యస్తయా తర్కకోట్యా || 6 ||

ధ్యానం తే శీలయేయం సమతనుసుఖ-
 బద్ధాసనో నాసికాగ్ర-
 న్యస్తాక్షః పూరకాద్యైర్జితపవనపథ-
 శ్చిత్తపద్మం త్వవాంచం |
 ఊర్ధ్వాగ్రం భావయిత్వా రవివిధుశిఖినః
 సంవిచింత్యోపరిష్టాత్
 తత్రస్థం భావయే త్వాం సజలజలధర-
 శ్యామళం కోమళాంగం || 7 ||

ఆనీలశ్లక్షకేశం జ్వలితమకరస-
 త్కుండలం మందహాస-
 న్యందార్ద్రం కౌస్తుభశ్రీపరిగతవనమా-
 లోరుహారాభిరామం |
 శ్రీవత్సాంకం సుఖాహుం మృదులసదుదరం
 కాంచనచ్ఛాయచేలం
 చారుస్నిగ్ధోరుమంభోరుహలశితపదం
 భావయేఽహం భవంతం || 8 ||

సర్వాంగేష్వంగ రంగతుతుకమతి ముహు-
 ర్ధారయన్నీశ చిత్తం
 తత్రాప్యేకత్ర యుంజే వదనసరసిజే
 సుందరే మందహాసే |

తత్రాలీనం తు చేతః పరమసుఖచిద-
 ద్వైతరూపే వితన్వ-
 న్నన్యన్నో చింతయేయం ముహూరితి సముపా-
 రూఢయోగో భవేయం || 9 ||

ఇత్థం త్వద్ధ్యానయోగే సతి పునరణిమా-
 ద్యష్టసంసిద్ధయస్తాః |
 దూరశ్రుత్యాదయోఽపి హ్యహమహమికయా
 సంపతేయుర్మురారే |
 త్వత్సంప్రాప్తౌ విలంబావహమఖిలమిదం
 నాద్రియే కామయేఽహం
 త్వమేవానందపూర్ణం పవనపురపతే
 పాహి మాం సర్వతాపాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-96)

భగవద్విభూతివర్ణనం కర్మజ్ఞానభక్తిమార్గాధికారినిరూపణం
చిత్తోపశమనప్రార్థనా చ

త్వం హి బ్రహ్మైవ సాక్షాత్ పరమురుమహిమ-
న్నక్షరాణామకార-
స్తారో మంత్రేషు రాజ్ఞాం మనురసి మునిషు
త్వం భృగుర్నారదోఽపి |
ప్రహ్లాదో దానవానాం పశుషు చ సురభిః
పక్షిణాం వైనతేయో
నాగానామస్యనంతస్సురసరిదపి చ
స్రోతసాం విశ్వమూర్తే ॥ 1 ॥

బ్రహ్మణ్యానాం బలిస్త్యం క్రతుషు చ జప-
యజ్ఞోఽసి వీరేషు పార్థో
భక్తానాముద్ధవస్త్యం బలమసి బలినాం
ధామ తేజస్వినాం త్వం |
నాస్త్యంతస్త్యద్విభూతేర్వికసదతిశయం
వస్తు సర్వం త్వమేవ
త్వం జీవస్త్యం ప్రధానం యదిహ భవద్భుతే
తన్న కించిత్ ప్రపంచే ॥ 2 ॥

ధర్మం వర్ణాశ్రమాణాం శ్రుతిపథవిహితం
 త్వత్పరత్వేన భక్త్యా
 కుర్వంతోఽంతర్విరాగే వికసతి శనక్తైః
 సంత్యజంతో లభంతే |
 సత్తాస్సూర్తిప్రియత్వాత్మకమఖిలపదా-
 ర్థేషు భిన్నేష్వభిన్నం
 నిర్మూలం విశ్వమూలం పరమమహమితి
 త్వద్విబోధం విశుద్ధం || 3 ||

జ్ఞానం కర్మాపి భక్తిస్త్రితయమిహ
 భవత్ప్రాపకం తత్ర తావ-
 న్నిర్విణ్ణానామశేషే విషయ ఇహ భవేత్
 జ్ఞానయోగేఽధికారః |
 సక్తానాం కర్మయోగస్త్యయి హి వినిహితో
 యే తు నాత్యంతసక్తాః
 నాప్యత్యంతం విరక్తాస్త్యయి చ ధృతరసా
 భక్తియోగో హ్యమీషాం || 4 ||

జ్ఞానం త్వద్భక్తతాం వా లఘు సుకృతవశా-
 న్మర్త్యలోకే లభంతే
 తస్మాత్తత్రైవ జన్మ స్పృహయతి భగవన్
 నాకగో నారకో వా |
 ఆవిష్టం మాం తు దైవాద్భవజలనిధి-
 పోతాయితే మర్త్యదేహే
 త్వం కృత్వా కర్ణధారం గురుమనుగుణవా-
 తాయితస్తారయేథాః || 5 ||

అవ్యక్తం మార్గయంతః శ్రుతిభిరపి నయైః
 కేవలజ్ఞానలుబ్ధాః
 క్లిశ్యంతేఽతీవ సిద్ధిం బహుతరజనుషా-
 మంత ఏవాప్పువంతి |
 దూరస్థః కర్మయోగోఽపి చ పరమఫలే
 నన్వయం భక్తియోగ-
 స్త్వాములాదేవ హృద్యస్త్యరితమయి భవత్-
 ప్రాపకో వర్ధతాం మే || 6 ||

జ్ఞానాయైవాతియత్నం మునిరపవదతే
 బ్రహ్మతత్త్వం తు శృణ్వన్
 గాఢం త్వత్పాదభక్తిం శరణమయతి య-
 స్తస్య ముక్తిః కరాగ్రే |
 త్వద్ధ్యానేఽపీహ తుల్యా పునరసుకరతా
 చిత్తచాంచల్యహేతో-
 రభ్యాసాదాశు శక్యం తదపి వశయితుం -
 త్వత్కృపాచారుతాభ్యాం || 7 ||

నిర్విణ్ణః కర్మమార్గే ఖలు విషమతమే
 త్వత్కథాదౌ చ గాఢం
 జాతశ్రద్ధోఽపి కామానయి భువనపతే
 నైవ శక్నోమి హాతుం |
 తద్భూయో నిశ్చయేన త్వయి నిహితమనా
 దోషబుద్ధ్యా భజంస్తాన్
 పుష్టియాం భక్తిమేవ త్వయి హృదయగతే
 మంక్షు నంక్ష్యంతి సంగాః || 8 ||

కశ్చిత్ క్షేశార్జితార్థక్షయవిమలమతి-
 ర్నుద్యమానో జనౌఘైః
 ప్రాగేవం ప్రాహ విప్రో న ఖలు మమ జనః
 కాలకర్మగ్రహో వా |
 చేతో మే దుఃఖహేతుస్తదిహ గుణగణం
 భావయత్ సర్వకారీ-
 త్యుక్త్వా శాంతో గతస్తావం మమ చ కురు విభో
 తాదృశీం చిత్తశాంతిం || 9 ||

ఐళః ప్రాగుర్వశీం ప్రత్యతివివశమనాః
 సేవమానశ్చిరం తాం
 గాఢం విర్విద్య భూయో యువతిసుఖమిదం
 క్షుద్రమేవేతి గాయ |
 త్వద్భక్తిం ప్రాప్య పూర్ణః సుఖతరమచర-
 త్తద్వదుద్ధూతసంగం
 భక్తోత్తంసం క్రియా మాం పవనపురపతే
 హంత మే రుంధి రోగా | || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥ (దశక-97)

ఉత్తమభక్తిప్రార్థనా మార్కండేయోపాఖ్యానం చ

త్రైగుణ్యాద్భిన్నరూపం భవతి హి
భువనే హినమధోత్తమం యత్
జ్ఞానం శ్రద్ధా చ కర్తా వసతిరపి
సుఖం కర్మ చాహారభేదాః |
త్వత్క్షేత్ర త్వన్నిషేవాది తు యదిహ పున-
స్తవత్పరం తత్తు సర్వం
ప్రాహుర్నైర్గుణ్యనిష్ఠం తదనుభజనతో
మంక్షు సిద్ధో భవేయం || 1 ||

త్వయ్యేవ న్యస్తచిత్తః సుఖమయి విచరన్
సర్వచేష్టాస్తవదర్థం
త్వద్భక్తైః సేవ్యమానానపి చరితచరా-
నాశ్రయన్ పుణ్యదేశాన్ |
దస్యో విప్రే మృగాదిష్వపి చ సమమతి-
ర్ముచ్యమానావమాన-
స్పర్ధాసూయాదిదోషః సత తమఖిల-
భూతేషు సంపూజయే త్వాం || 2 ||

త్వద్భావో యావదేషు స్ఫురతి న విశదం
తావదేవం హ్యుపాస్తిం

కుర్వన్నైకాత్యుబోధే ఝటితి వికసతి
 త్వన్మయోఽహం చరేయం |
 త్వద్ధర్మస్యాస్య తావత్ కిమపి న భగవన్
 ప్రస్తుతస్య ప్రణాశ-
 స్తస్మాత్ సర్వాత్మనైవ ప్రదిశ మమ విభో
 భక్తిమార్గం మనోజ్ఞం || 3 ||

తం చైనం భక్తియోగం ద్రథయితుమయి మే
 సాధ్యమారోగ్యమాయు-
 ర్దిష్ట్యా తత్రాపి సేవ్యం త్వ చరణమహో
 భేషజాయేవ దుగ్ధం |
 మార్కండేయో హి పూర్వం గణకనిగదిత-
 ద్వాదశాబ్దాయురుచ్చైః
 సేవిత్యా వత్సరం త్వాం తవ భటనివహై-
 ర్ద్రాగ్రవయామాస మృత్యుం || 4 ||

మార్కండేయశ్చిరాయుః స ఖలు పునరపి
 త్వత్పరః పుష్పభద్రా-
 తీరే నిన్యే తపస్యన్నతులసుఖరతిః
 షట్ తు మన్వంతరాణి |
 దేవేంద్రః సప్తమస్తం సురయువతిమరు-
 న్మన్మథైర్మోహయిష్యన్
 యోగోష్మప్లుష్యమాణైర్న తు పునరశక-
 త్త్వజ్జనం నిర్జయేత్ కః || 5 ||

ప్రీత్యా నారాయణాఖ్యస్తవమథ నరసఖః
 ప్రాప్తవానస్య పార్శ్వం
 తుష్ట్యా తోష్టూయమానః స తు వివిధ-

వరైర్లోభితో నానుమేనే |
 ద్రష్టుం మాయాం త్వదీయాం కిల పునరవృణో-
 ద్భక్తిత్వప్తాంతరాత్మా
 మాయాదుఃఖానభిజ్ఞస్తదపి మృగయతే
 నూనమాశ్చర్యహేతోః || 6 ||

యాతే త్వయ్యాశు వాతాకులజలదగళ-
 త్తోయపూర్ణాతిఘూర్ణత్-
 సప్తార్ణారాశిమగ్నే జగతి స తు జలే
 సంభ్రమన్ వరకోటిః |
 దీనః ప్రైక్షిష్ట దూరే వటదళశయనం
 కంచిదాశ్చర్యబాలం
 త్వామేవ శ్యామశాంగం వదనసరసిజ-
 న్యస్తపాదాంగులీకం || 7 ||

దృష్టాం త్వాం హృష్టరోమా త్వరితముపగతః
 స్ప్రిష్టుకామో మునీంద్రః
 శ్వాసేనాంతర్నివిష్టః పునరిహ సకలం
 దృష్టవాన్ విష్టపౌఘం |
 భూయోఽపి శ్వాసవత్తైర్భహిరనుపతితో
 వీక్షితస్త్యత్కటాక్షై-
 ర్మోదాదాశ్లేష్టుకామస్త్యయి పిహితతనౌ
 స్వాశ్రమే ప్రాగ్వదాసీత్ || 8 ||

గౌర్యా సార్థం తదగ్రే పురభిదథ గత-
 స్త్వత్ప్రియప్రేక్షణార్థీ
 సిద్ధానేవాస్య దత్వా స్వయమయమజరా-
 మృత్యుతాదీన్ గతోఽభూత్ |

ఏవం త్వత్సేవయైవ స్మరరిపురపి
 స ప్రీయతే యేన తస్మా-
 న్మూర్తిత్రయాత్మకస్త్వం నను సకలనియ-
 తే తి సువ్యక్తమాసీత్ || 9 ||

త్ర్యంశేస్మిన్ సత్యలోకే విధిహరిపురభి-
 న్మందిరాణ్యార్ధ్వమూర్ధ్వం
 తేభ్యోఽపూర్ధ్వం తు మాయావికృతివిరహితో
 భాతి వైకుంఠలోకః |
 తత్ర త్వం కారణాంభస్యపి పశుపకులే
 శుద్ధసత్వైకరూపీ
 సచ్చిత్ప్రహ్మాద్వయాత్మా పవనపురపతే
 పాహి మాం సర్వరోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-98)

నిష్కళబ్రహ్మోపాసనా

యస్మిన్నేతద్విభాతం యత ఇదమభవ-
ద్యేన చేదం య ఏత-
ద్యోఽస్మాదుత్తిర్రూపః ఖలు సకలమిదం
భాసితం యస్య భాసా |
యో వాచాం దూరదూరే పునరపి మనసాం
యస్య దేవా మునీంద్రాః
నో విద్యుస్తత్త్వరూపం కిము పునరపరే
కృష్ణ తస్మై నమస్తే ॥ 1 ॥

జన్మాథో కర్మ నామ స్ఫుటమిహ గుణదో-
షాదికం వా న యస్మిన్
లోకానామూతయే యః స్వయమనుభజతే
తాని మాయానుసారీ |
బిభ్రచ్ఛక్తిర్రూపోఽపి చ బహుతరరూ-
పోఽవభాత్యద్భుతాత్మా
తస్మై కైవల్యధామ్నే పరరసపరి-
పూర్ణాయ విష్ణో నమస్తే ॥ 2 ॥

నో తిర్యంచం న మర్త్యం న చ సురమసురం
న స్త్రియం నో పుమాంసం

న ద్రవ్యం కర్మ జాతిం గుణమపి సదస-
 ద్వాపి తే రూపమాహుః |
 శిష్టం యత్ స్యాన్నిషేధే సతి నిగమ-
 శ్చైర్లక్షణావృత్తి తస్తత్
 కృచ్ఛేణావేద్యమానం పరమసుఖమయం
 భాతి తస్మై నమస్తే || 3 ||

మాయాయాం బింబితస్త్యం సృజసి మహాదహం-
 కారతన్మాత్రభేదై-
 రూఘతగ్రామేంద్రియాద్యైరపి సకలజగత్-
 స్వప్నసంకల్పకల్పం |
 భూయః సంహృత్య సర్వం కమఠ ఇవ పదా-
 న్యాత్మనా కాలశక్త్యా
 గంభీరే జాయమానే తమసి వితిమిరో
 భాసి తస్మై నమస్తే || 4 ||

శబ్దబ్రహ్మేతి కర్మేత్యణురితి భగవన్
 కాల ఇత్యాలపంతి
 త్వామేకం విశ్వహేతుం సకలమయతయా
 సర్వథా కల్ప్యమానం |
 వేదాంతైర్యత్తు గీతం పురుషపర-
 చిదాత్మాభిధం తత్తు తత్త్వం
 ప్రేక్షామాత్రేణ మూలప్రకృతివికృతికృత్
 కృష్ణ తస్మై నమస్తే || 5 ||

సత్వేనాసత్తయా వా న చ ఖలు సదస-
 త్వేన నిర్వాచ్యరూపా
 ధత్తే యాసావవిద్యా గుణఫణిమతివ-

ద్విశ్వద్వశ్యావభాసం |
 విద్యాత్వం సైవ యాతా శ్రుతివచనలవై-
 ర్యత్కృపాస్యందలాభే
 సంసారారణ్యసద్యస్తుటనపరశుతా-
 మేతి తస్మై నమస్తే || 6 ||

భూషాసు స్వర్ణవద్వా జగతి ఘటశరా-
 వాదికే మృత్తికావ-
 త్తత్త్వే సంచింత్యమానే సుధరతి తదధునా-
 ప్యద్వితీయం వపుస్తే |
 స్వప్నద్రష్టుః ప్రబోధే తిమిరలయవిధౌ
 జీర్ణరజ్జోశ్చ యద్వ-
 ద్విద్యాలాభే తథైవ సుటమపి వికసేత్
 కృష్ణ తస్మై నమస్తే || 7 ||

యద్భితోదేతి సూర్యో దహతి చ దహనో
 వాతి వాయుస్తథాన్యే
 యద్భితాః పద్మజాద్యాః పునరుచితబలీ-
 నాహారంతేఽనుకాలం |
 యేనైవారోపితాః ప్రాజ్ఞిజపదమపి తే
 చ్యావితారశ్చ పశ్చా-
 త్తస్మై విశ్వం నియంత్రే వయమపి భవతే
 కృష్ణ కుర్మః ప్రణామం || 8 ||

త్రైలోక్యం భావయంతం త్రిగుణమయమిదం
 త్ర్యక్షరస్యైకవాచ్యం
 త్రీశానామైక్యరూపం త్రిభిరపి నిగమై-
 ర్గీయమానస్వరూపం |

తిస్రో వస్థా విదంతం త్రియుగజనిజుషం
 త్రిక్రమాక్రాంతవిశ్వం
 త్రైకాల్యే భేదహీనం త్రిభిరహమనిశం
 యోగభేదైర్భజే త్వాం॥ 9 ॥

సత్యం శుద్ధం విబుద్ధం జయతి తవ వపు-
 ర్నిత్యముక్తం నిరీహం
 నిర్ద్వందం నిర్వికారం నిఖిలగుణగణ-
 వ్యంజనాధారభూతం।
 నిర్మూలం నిర్మలం తన్నిరవధిమహి-
 మోల్లాసి నిర్లీనమంత-
 ర్నిస్సంగానాం మునీనాం నిరుపమ-
 పరమానందసాంద్రప్రకాశం॥ 10 ॥

దుర్వారం ద్వాదశారం త్రిశతపరిమిళ-
 త్షిష్టపర్వాభివీతం
 సంభ్రామ్యత్ క్రూరవేగం క్షణమను జగదా-
 చ్చిద్య సంధావమానం।
 చక్రం తే కాలరూపం వ్యథయతు న తు మాం
 త్వత్పదైకావలంబం
 విష్ణో కారుణ్యసింధో పవనపురపతే
 పాహి సర్వామయౌఘాత్॥ 11 ॥

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-99)

భగవన్నాహాత్మ్యానువర్ణనం

విష్ణోర్వీర్యాణి కో వా కథయతు ధరణేః
కశ్చ రేణున్మిమితే
యస్యైవాంఘ్రిత్రయేణ త్రిజగదభిమితం
మోదతే పూర్ణసంపత్ |
యోఽసౌ విశ్వాని ధత్తే ప్రియమిహ పరమం
ధామ తస్యాభియాయాం
త్వద్భక్తా యత్ర మాద్యంత్యమృతరసమర-
ందస్య యత్ర ప్రవాహాః || 1 ||

ఆద్యాయాశేషకర్తృ ప్రతినిమిషనవీ-
నాయ భర్తృ విభూతే-
ర్భక్తాత్మా విష్ణవే యః ప్రదిశతి హవిరా-
దీని యజ్ఞార్చనాదౌ |
కృష్ణాద్యం జన్మ యో వా మహదిహ మహతో
వర్ణయేత్సోఽయమేవ
ప్రీతః పూర్ణే యశోభిస్త్యరితమభిసరేత్
ప్రాప్యమంతే పదం తే || 2 ||

హే స్తో తారః కపింద్రాస్తమిహ ఖలు యథా
చేతయధ్వే తథైవ

వ్యక్తం వేదస్య సారం ప్రణవత జననో-
 పాత్తలీలాకథాభిః |
 జానంతశ్చాస్య నామాన్యభిలసుఖకరా-
 ణీతి సంకీర్తయధ్వం
 హే విష్ణో కీర్తనాద్యైస్తవ ఖలు మహాత-
 స్త్వత్వబోధం భజేయం || 3 ||

విష్ణోః కర్మాణి సంపశ్యత మనసి
 సదా యైః స ధర్మానబధ్నా-
 ద్యానీంద్రస్యైష భృత్యః ప్రియసఖ
 ఇవ చ వ్యాతనోత్ క్షేమకారీ |
 వీక్షంతే యోగసిద్ధాః పరపదమనిశం
 యస్య సమ్యక్ ప్రకాశం
 విప్రేంద్రా జాగరూకాః కృతబహునుతయో
 యచ్చ నిర్భాసయంతే || 4 ||

నో జాతో జాయమానోఽపి చ సమధిగత-
 స్త్వన్మహిమ్నోఽవసానం
 దేవ శ్రేయాంసి విద్వాన్ ప్రతిముహురపి తే
 నామ శంసామి విష్ణో |
 తం త్వాం సంస్తౌమి నానావిధనుతివచనై-
 రస్య లోకత్రయస్యా-
 ప్యూర్ధ్వం విభ్రాజమానే విరచితవసతిం
 తత్ర వైకుంఠలోకే || 5 ||

ఆపః సృష్ట్యాదిజన్యాః ప్రథమమయి విభో
 గర్భదేశే దధుస్తాం
 యత్ర త్వయ్యేవ జీవా జలశయన హారే

సంగతా ఐక్యమాపః |
 తస్యాజస్య ప్రభో తే వినిహితమభవత్
 పద్మమేకం హి నాభౌ
 దిక్పత్రం యత్ కిలాహుః కనకధరణిభృత్
 కర్ణికం లోకరూపం || 6 ||

హే లోకా విష్ణురేతద్భువనమజనయ-
 త్తన్న జానీథ యూయం
 యుష్మాకం హ్యంతరస్థం కిమపి తదపరం
 విద్యతే విష్ణురూపం |
 నీహారప్రఖ్యమాయాపరివృతమనసో
 మోహితా నామరూపైః
 ప్రాణప్రీత్యైకతృప్తాశ్చరథ మఖపరా
 హంత నేచ్ఛా ముకుందే || 7 ||

మూర్ధ్నామణ్ణాం పదానాం వహసి ఖలు సహా-
 స్రాణి సంపూర్య విశ్వం
 తత్ప్రోక్తక్రమ్యాపి తిష్ఠః పరిమితవివరే
 భాసి చిత్తాంతరేఽపి |
 భూతం భవ్యం చ సర్వం పరపురుష భవాః
 కించ దేహేంద్రియాది-
 ష్వావిష్టోఽప్యుద్గతత్వాదమృతసుఖరసం
 చానుభుంక్షే త్వమేవ || 8 ||

యత్తు త్రైలోక్యరూపం దధదపి చ తతో
 నిర్గతానంతశుద్ధ-
 జ్ఞానాత్మా వర్తనే త్వం తవ ఖలు మహిమా
 సోఽపి తావాః కిమన్యత్ |

స్తోకస్తే భాగ ఏవాఖిలభువనతయా
 దృశ్యతే త్ర్యంశకల్పం
 భూయిష్ఠం సాంద్రమోదాత్మకముపరి తతో
 భాతి తస్మై నమస్తే || 9 ||

అవ్యక్తం తే స్వరూపం దురధిగమతమం
 తత్తు శుద్ధైకసత్వం
 వ్యక్తం చాప్యేతదేవ స్ఫుటమమృతరసామ్-
 భోధికల్లోలతుల్యం |
 సర్వోత్కృష్టామభీష్టాం తదిహ గుణరసే-
 నైవ చిత్తం హరంతీం
 మూర్తిం తే సంశ్రయేఽహం పవనపురపతే
 పాహి మాం కృష్ణ రోగాత్ || 10 ||

శ్రీః
శ్రీమతే కృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥
(దశక-100)

కేశాదిపాదవర్ణనం

అగ్రే పశ్యామి తేజో నిబిడతర కళా-
యావలీ లోభనీయం
పీయూషాప్యావితోఽహం తదను తదుదరే
దివ్యకైశోరవేషం |
తారుణ్యారంభరమ్యం పరమసుఖరసా-
స్వాదరోమాంచితాంగై-
రావీతం నారదాద్వైర్విలసదుపనిషత్
సుందరీమండలైశ్చ || 1 ||

నీలాభం కుంచితాగ్రం ఘనమమలతరం
సంయతం చారుభంగా
రత్నోత్తంసాభిరామం వలయితముదయ-
చ్ఛంద్రకైః పింఛజాలైః |
మందారస్రజ్జీవీతం తవ పృథుకబరీ-
భారమాలోకయేఽహం
స్నిగ్ధశ్వేతోర్ద్ధవుండ్రామపి చ సులశితాం
ఫాలబాలేందువీధీం || 2 ||

హృద్యం పూర్ణానుకంపార్ణవమృదులహరీ-
చంచలభూవిలాసై-

రానీలస్నిగ్ధపక్షా వలిపరిలసితం
 నేత్రయుగ్మం విభో తే |
 సాంద్రచ్ఛాయం విశాలారుణకమలదళా-
 కారమాముగ్ధతారం
 కారుణ్యాలోకలీలాశిశిరితభువనం
 క్షిప్యతాం మయ్యనాథే || 3 ||

ఉత్తుంగోల్లాసినాసం హరిమణిముకుర-
 ప్రోల్లసద్గండపాళీ-
 వ్యాలోలత్కర్ణపాశాంచితమకరమణీ-
 కుండలద్వంద్వదీప్రం |
 ఉన్మీలద్దంతపంక్తిస్ఫురదరుణతర-
 చ్ఛాయబింబాధరాంతః
 ప్రీతిప్రస్యందిమందస్మితమధురతరం
 వక్త్రముద్భాసతాం మే || 4 ||

బాహుద్వంద్వేన రత్నోజ్జ్వలవలయభూతా
 శోణపాణిప్రవాళే-
 నోపాత్తాం వేణునాళీం ప్రస్సృతనఖమయా-
 ఖాంగులీసంగశారం |
 కృత్వా వక్త్రారవిందే సుమధురవికస-
 ద్రాగముద్భావ్యమానైః
 శబ్దబ్రహ్మమృతైస్త్వం శిశిరితభువనైః
 సంచ మే కర్ణవీధీం || 5 ||

ఉత్సర్పత్కైస్తుభశ్రీతతిభిరరుణితం
 కోమళం కంఠదేశం
 వక్షః శ్రీవత్సరమ్యం తరళతరసము-

ద్వీప్రహారప్రతానం |
 నానావర్ణప్రసూనావలికిసలయినీం
 వన్యమాలాం విలోల-
 ల్లోలంబాం లంబమానామురసి తవ తథా
 భావయే రత్నమాలాం || 6 ||

అంగే పంచాంగరాగైరతిశయవికసత్-
 సౌరభాకృష్ణలోకం
 లీనానేకత్రిలోకీవితతిమపి కృశాం
 బిభ్రతం మధ్యవల్లీం |
 శక్రాశ్మన్యస్తతప్తోజ్జ్వలకనకనిభం
 పీతచేలం దధానం
 ధ్యాయామో దీప్తరశ్మిస్ఫుటమణిరశనా-
 కింకిణీమండితం త్వాం || 7 ||

ఊరూ చారూ తవోరూ ఘనమస్మణరుచౌ
 చిత్తచోరౌ రమాయాః
 విశ్వక్షోభం విశంక్య ధ్రువమనిశముభౌ
 పీతచేలావృతాంగౌ |
 ఆనమ్రాణాం పురస్తాన్న్యసనధృతసమ-
 స్తార్థపాలీసముద్గ-
 చ్చాయం జానుద్వయం చ క్రమపృథులమనో-
 జ్ఞే చ జంఘే నిషేవే || 8 ||

మంజీరం మంజునాదైరివ పదభజనం
 శ్రేయ ఇత్యాలపంతం
 పాదాగ్రం భ్రాంతిమజ్జత్ప్రణతజనమనో-
 మందరోద్ధారకూర్మం |

ఉత్తుంగాతామ్రరాజన్నఖరహిమకర-
 జ్యోత్స్నయా చాఽశ్రితానాం
 సంతాపధ్వాంతహంత్రీం తతిమనుకలయే
 మంగలామంగులీనాం॥ 9॥

యోగీంద్రాణాం త్వదంగేష్వధికసుమధురం
 ముక్తిభాజాం నివాసో
 భక్తానాం కామవర్షద్యుతరుకిసలయం
 నాథ తే పాదమూలం।
 నిత్యం చిత్తస్థితం మే పవనపురపతే
 కృష్ణ కారుణ్యసింధో
 హృత్వా నిశ్శేషతాపాః ప్రదిశతు పరమా-
 నందసందోహలక్ష్మీం॥ 10॥

అజ్ఞాత్వా తే మహత్త్వం యదిహ నిగదితం
 విశ్వనాథ క్షమేథాః
 స్తోత్రం చైతత్సహస్రోత్తరమధికతరం
 త్వత్ప్రసాదాయ భూయాత్।
 ద్వేధా నారాయణీయం శ్రుతిషు చ జనుషా
 స్తు త్యతావర్ణనేన
 స్ఫీతం లీలావతారైరిదమిహ కురుతా-
 మాయురారోగ్యసౌఖ్యం॥ 11॥